

Tržaška cesta 21, 1000 Ljubljana

T: 01 478 83 30
F: 01 478 83 31
E: gp.mju@gov.si
www.mju.gov.si

Številka: 007-833/2016/82
Ljubljana, 9. 10. 2017
EVA: 2015-3130-0009
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE Gp.gs@gov.si
ZADEVA: Predlog zakona o nevladnih organizacijah – predlog za obravnavo
1. Predlog sklepov vlade:
Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12,21/13, 47/13-ZDU-1G in 65/14) je Vlada Republike Slovenije na svoji ... seji pod točko ... dne sprejela
S K L E P
Vlada Republike Slovenije je določila besedilo predloga Zakona o nevladnih organizacijah - redni postopek (EVA 2015-3130-0009) in ga posreduje Državnemu zboru Republike Slovenije.
mag. Lilijana Kozlovič GENERALNA SEKRETARKA
Priloga:
– predlog zakona z obrazložitvijo
Sklep prejmejo:
– Državni zbor Republike Slovenije, – Ministrstvo za finance, – Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo.
2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:
/
3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:
Boris Koprivnikar, minister mag. Tanja Bogataj, državna sekretarka dr. Nejc Brezovar, državni sekretar Erika Lenčič Stojanovič, vodja Službe za nevladne organizacije Špela Turk, sekretarka
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:
Z namenom priprave besedila Zakona o nevladnih organizacijah je minister za javno upravo 20. 3.

2015 s sklepom imenoval medresorsko delovno skupino, ki so jo sestavljali javni uslužbenci in predstavniki nevladnih organizacij. Predstavniki nevladnih organizacij so bili:

Goran Forbici, Zavod Center za informiranje, sodelovanje in razvoj nevladnih organizacij

Matej Verbaj, Zavod Center za informiranje, sodelovanje in razvoj nevladnih organizacij

Primož Jamšek, Slovenska filantropija

mag. Senka Šifkovič Vrbica, Pravno-informacijski center nevladnih organizacij

Živa Štiglic, Vključen.si

Predstavniki resorjev v delovni skupini so bili:

Erika Lenčič Stojanovič, vodja delovne skupine, Ministrstvo za javno upravo

Špela Turk, Ministrstvo za javno upravo

Mag. Jurij Mezek, Ministrstvo za javno upravo

Alenka Komljanec, Ministrstvo za notranje zadeve

Medresorska delovna skupina se je sestala na štirinajstih sestankih, prvič 3. 4. 2015 in zadnjič 11. 1. 2016, ko je delovna skupina sklenila, da je besedilo osnutka zakona primerno za nadaljnjo proceduro.

Člani medresorske delovne skupine, ki so bili imenovani kot predstavniki nevladnih organizacij, so imeli pravico do sejin in povračila potnih stroškov, vendar so se sejinam in potnim stroškom odpovedali.

4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:

Boris Koprivnikar, minister

mag. Tanja Bogataj, državna sekretarka

dr. Nejc Brezovar, državni sekretar

Erika Lenčič Stojanovič, vodja Službe za nevladne organizacije

Špela Turk, sekretarka

5. Kratek povzetek gradiva:

V Sloveniji obstaja več strateških dokumentov, zakonov in drugih predpisov, ki uporabljajo pojem »nevladna organizacija«, pri tem pa ga ne opredelijo ali kako drugače definirajo. V praksi to državnim organom povzroča težave, saj si morajo pojem razlagati sami. Zaradi tega prihaja do neenotnih opredelitev in neenake obravnave pravnih oseb, glede tega, katera se šteje za nevladno organizacijo in katera ne. Takšno neenotno delovanje je še posebej problematično v primerih, ko določeni predpisi nevladnim organizacijam priznavajo določene pravice ali jih navajajo kot izvajalce določenih storitev, ob tem pa ni jasno kdo vse v ta krog sodi.

Cilji zakona so:

- Opredeliti kriterije kdaj se določena organizacija šteje za nevladno organizacijo in s tem v slovenski pravni red vnesti enotno definicijo tega pojma. S tem se bo olajšalo delo državnih in občinskih organov, ki s temi organizacijami že sedaj sodelujejo ali jim morajo priznavati določene pravice, hkrati pa se bo tudi nevladnim organizacijam omogočilo, da ne bodo različno obravnavane pri različnih organih.
- Celostno urediti pridobitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu za vse organizacije ne glede na njihovo pravno organizacijsko obliko. Za nevladne organizacije iz različnih področjih delovanja se bodo uvedli enotni pogoji za pridobitev statusa, ki bodo temeljili na njihovem javnokoristnem delovanju. To bo omogočilo predvsem zavodom, da takšen status pridobijo, saj jim tega sedaj veljavna zakonodaja ne omogoča (kot to velja za društva po Zakonu o društvih).
- Pospešiti razvoj slovenskih nevladnih organizacij, saj je njihova razvitost daleč pod evropskim povprečjem. V ta namen se predlaga sprejem vrsto ukrepov, ki bo takšen razvoj sistematično določil (sprejem strategije razvoja), kot tudi natančneje določiti pristojnosti ministrstva glede razvoja nevladnih organizacij. Predlog vsebuje tudi določene spodbude za delovanje nevladnih organizacij (podpiranje podpornih struktur za njihovo delovanje, spodbujanje civilnega dialoga, posebna proračunska postavka za spodbujanje razvoja nevladnih organizacij, itd.) in spodbude za organizacije s statusom nevladne organizacije v javnem interesu (izključna uporaba tega poimenovanja, prednost pri javnih razpisih, posebna proračunska postavka).

6. Presoja posledic za:		
a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	DA
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	NE

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:

Za dodaten razvoj nevladnega sektorja se bodo pri Ministrstvu za javno upravo zagotavljala določena sredstva, ki bodo namenjena financiranju tako imenovanih horizontalnih nalog nevladnih organizacij in prostovoljstva. Sredstva se bodo določila pri Ministrstvu za javno upravo ob vsakokratnem finančnem načrtu na posebni proračunski postavki. Višina sredstev v letu 2018 bo okvirno 3 mio evrov, pri njihovi vsakokratni določitvi pa se bo upoštevalo ovrednotene aktivnosti za posamezno leto v skladu z akcijskim načrtom za izvajanje strategije razvoja nevladnih organizacij in prostovoljstva. Sredstva bodo zagotovljena s prerazporeditvami znotraj finančnih načrtov oziroma po 41. členu Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP in 96/15 – ZIPRS1617). Pri določitvi obsega sredstev za posamezno leto se bo na primeren način upoštevalo tudi obseg sredstev, ki bi jih zavezanci za dohodnino lahko namenili nevladnim organizacijam v javnem interesu, pa jih ne. Sredstva se bodo nevladnim organizacijam dodeljevala na podlagi javnih razpisov, ki jih bo po predhodnem posvetovanju s Svetom Vlade RS za spodbujanje in razvoj prostovoljstva, prostovoljskih in nevladnih organizacij pripravilo Ministrstvo za javno upravo.

Osnutek zakona predvideva tudi dodatne naloge ministrstev, da zagotavljajo finančno podporo projektom in programom, namenjenih spodbujanju razvoja nevladnih organizacij in nevladnim organizacijam, ki združujejo več nevladnih organizacij ter jim zagotavljajo podporo in strokovno pomoč. Obseg sredstev v samem osnutku zakona ni določen in ga bodo ministrstva sama določila v proračunih za prihodnja leta.

Ocenjeni stroški vzpostavitve evidence nevladnih organizacij pri Agenciji za javnopravne evidence in storitve znašajo 12.000 EUR.

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu

	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna		- 3 mio	- 3 mio	- 3 mio

Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)		Znesek za t + 1	
SKUPAJ				
OBRAZLOŽITEV:				
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):				
<ul style="list-style-type: none"> – prihodkov državnega proračuna in občinskih proračunov, – odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov, – obveznosti za druga javnofinančna sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov. 				
II. Finančne posledice za državni proračun				
Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Navedejo se proračunski uporabnik, ki financira projekt oziroma ukrep; projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b). Pri uvrstitvi novega projekta oziroma ukrepa v načrt razvojnih programov se navedejo:				

- proračunski uporabnik, ki bo financiral novi projekt oziroma ukrep,
- projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in
- proračunske postavke.

Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, s katerih se bo financiral novi projekt oziroma ukrep, je treba izpolniti tudi točko II.b, saj je za novi projekt oziroma ukrep mogoče zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo s proračunskih postavk, s katerih se financirajo že sprejeti oziroma veljavni projekti in ukrepi.

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Navedejo se proračunski uporabniki, sprejeti (veljavni) ukrepi oziroma projekti, ki jih proračunski uporabnik izvaja, in proračunske postavke tega proračunskega uporabnika, ki so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov ter s katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti pri obstoječih projektih oziroma ukrepih ali novih projektih oziroma ukrepih, navedenih v točki II.a.

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II.a in II.b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. priliv namenskih sredstev EU). Ukrepanje ob zmanjšanju prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna.

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

(Samo če izberete NE pod točko 6.a.)

Kratka obrazložitev

8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:

Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:

- pristojnosti občin,
- delovanje občin,
- financiranje občin.

NE

Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:

- Skupnosti občin Slovenije SOS: DA
- Združenju občin Slovenije ZOS: DA
- Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: DA

Pripomb združenj ni bilo.

9. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:

DA

Javna razprava je potekala med 28. 11. 2016 in 12. 1. 2017. Tekom javne razprave je potekalo prvo medresorsko usklajevanje. Drugo medresorsko usklajevanje je potekalo med 26. 5. 2017 in 5. 6. 2017.

V razpravo so bili vključeni:

- nevladne organizacije,
- predstavniki zainteresirane javnosti,
- predstavniki strokovne javnosti.

V času javne razprave smo prejeli pripombe in dopolnitve Mestne občine Ljubljana, Zveze društev upokoencev Slovenije, Medobčinskega društva invalidov Domžale, Hidroelektrarn na Spodnji Savi, d.o.o., Zveze slovenskih častnikov, Zveze društev vojnih invalidov Slovenije, Zveze Sonček, Lovske zveze Slovenije, Agencije za javnopravne evidence in storitve, Mladinskega sveta Slovenije,

Slovenske karitas, Slovenske škofovske konference in Nacionalnega sveta invalidskih organizacij.

Bistvene pripombe, posredovane v okviru javne razprave so se nanašale na:

- dopolnitev z navedbami posameznih zakonov v uvodnem delu predloga zakona
- podatke, ki se bodo vodili v evidenci nevladnih organizacij v javnem interesu
- neodvisnost od drugih subjektov
- periodičnost poročanja

Upoštevani so bili:

- **v celoti,**
- večinoma,
- delno,
- niso bili upoštevani.

V okviru predloga zakona ni bilo mogoče upoštevati splošnih pripomb, ki so se nanašale na smiselnost sprejema zakona, enotne pogoje za pridobitev statusa in dodatne obremenitve javnih uslužbencev. Zaradi raznolikih področij, ki jih ureja predlog zakona in so po veljavni zakonodaji urejena v 20 različnih zakonih, je bilo potrebno veliko medresorskega usklajevanja, katerega rezultat so najoptimalnejše rešitve, ki sledijo ciljem zakona.

Ministrstvo za javno upravo je tekom medresorskega usklajevanja prejelo več pobud za čim prejšnjo uveljavitev predloga zakona.

Predlog zakona je bil obravnavan in potrjen tudi na Svetu Vlade RS za razvoj prostovoljstva, prostovoljskih in nevladnih organizacij, ki je sestavljen iz predstavnikov posameznih resorjev in nevladnih organizacij.

10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:

DA

11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:

NE

Mag. Tanja BOGATAJ
DRŽAVNA SEKRETARKA

**ZAKON
O NEVLADNIH ORGANIZACIJAH**

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

V Republiki Sloveniji obstaja več strateških dokumentov, zakonov in drugih predpisov, ki uporabljajo pojem »nevladna organizacija«, pri tem ga ne opredelijo ali kako drugače definirajo. V praksi to državnim organom povzroča težave, saj si morajo pojem tolmačiti sami. Zaradi tega prihaja do neenotnih opredelitev in neenako obravnavo pravnih oseb, glede tega, katera se šteje za nevladno organizacijo in katera ne. Takšno neenotno delovanje je še posebej problematično v primerih, ko določeni predpisi nevladnim organizacijam priznavajo določene pravice ali jih navajajo kot izvajalce določenih storitev, ob tem pa ni jasno kdo vse v ta krog sodi. Takšni primeri so:

- Zakon o brezplačni pravni pomoči – ZBPP določa, da imajo določene nevladne organizacije pravico do brezplačne pravne pomoči (10. člen ZBPP),
- Zakon o duševnem zdravju – ZDZdr določa, da so nevladne organizacije s področja duševnega zdravja izvajalci obravnave v skupnosti (4. člen ZDZdr),
- Zakon o enakih možnostih žensk in moških – ZEMŽM daje nevladnim organizacijam pravico dati pobudo za obravnavo primera pri zagovorniku enakih možnosti (22. člen ZEMŽM), podati osnutek k vsebini nacionalnega programa (15. člen ZEMŽM) in državi na drugi strani nalaga sodelovanje z nevladnimi organizacijami (18. člen ZEMŽM),
- Zakon o pacientovih pravicah – ZPacP določa, da člane komisije za varstvo pacientovih pravic predlagajo tudi nevladne organizacije s področja varstva pacientovih pravic ali varstva potrošnikov (50. člen ZPacP),
- Zakon o preprečevanju nasilja v družini – ZPDN nevladnim organizacijam nalaga dolžnosti, da o nasilju takoj obvestijo center za socialno delo (6. člen ZPDN),
- Zakon o preprečevanju uporabe prepovedanih drog in o obravnavi uživalcev prepovedanih drog – ZPUPD določa, da nevladne organizacije izvajajo z nacionalnim programom usklajene dejavnosti in dopolnjujejo dejavnosti javne službe (13. člen ZPUPD) in so za to tudi financirane (16. člen ZPUPD),
- Zakon o promociji kmetijskih in živilskih proizvodov - ZPKŽP določa, da lahko nevladne organizacije kot reprezentativni interesni zastopniki predlagajo člane v sektorske in posvetovalne odbore, ki opravljajo dejavnosti promocije in druge z zakonom opredeljene naloge (25. in 3. člen ZPKŽP),
- Zakon o raziskovalni in razvojni dejavnosti – ZRRD daje nevladnim organizacijam pravico, da predlagajo svoje člane v Svet za znanost in tehnologijo Republike Slovenije (10. člen ZRRD),
- Zakon o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja - ZSRR-2 določa, da imajo nevladne organizacije svoje predstavnike v razvojnih svetih regij, ki sprejemajo regionalne razvojne programa (11. člen ZSRR-2),
- Zakon o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti – ZSPDSLS določa, da se lahko nevladnim organizacijam premoženje države in občin odda v najem tudi brez javnega razpisa (29. in 30. člen ZSPDSLS),
- Zakon o tujcih – ZTuj-1 določa, da lahko pri prostovoljni odstranitvi tujca policija sodeluje tudi z drugimi državnimi organi, mednarodnimi ali nevladnimi organizacijami (50. člen ZTuj-1),
- Zakon o varstvu potrošnikov – ZVPot določa, da lahko nevladne organizacije opravljajo javne službe s področja varstva potrošnikov (68. člen ZVPot),
- Zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami - ZVNDN določa, da nevladne

organizacije zagotavljajo varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami in izvajajo za to potrebne naloge (5. In 72. člen ZVNDN), da se jim lahko zagotovi brezplačna zaščitna in reševalna oprema ter orodja (75. člen ZVNDN) in da sodelujejo pri izobraževalnih programih (114. člen ZVNDN),

- Zakon o varstvu pred požarom – ZVPoz določa, da nevladne organizacije sodelujejo pri pripravi in odločanju o raziskovalnih in razvojnih projektih na področju varstva pred požarom (18. člen ZVPoz).

Pojem nevladne organizacije brez opredelitve uporabljajo tudi različni strateški dokumenti, kot je npr. Nacionalni program socialnega varstva za obdobje 2013–2020 - ReNPSV13–20, ki določa, da so v izvajanje sistema socialnega varstva vključene tudi nevladne organizacije, da lahko poleg centrov za socialno delo izvajajo preventivne dejavnosti in da imajo svoje predstavnike v posebni koordinacijski skupini, ki nadzira izvajanje nacionalnega programa. Nacionalni program varnosti cestnega prometa za obdobje od 2013 do 2022 (ReNPVCP13-22) priznava prav nevladnim organizacijam poseben položaj pri izvajanju preventivnih aktivnostih in ureja sistem njihovega sofinanciranja. Podobno tudi Nacionalni program za jezikovno politiko 2014–2018 (ReNPJP14–18) priznava, da za uresničevanje načela enakih možnosti ostaja predvsem v rokah nevladnih organizacij. Nadalje Nacionalni programu preprečevanja in zatiranja kriminalitete za obdobje 2012–2016 (ReNPPZK12-16) nalaga državi, da izboljša sodelovanje z nevladnimi organizacijami.

Po drugi strani določeni zakoni vsebujejo tudi opredelitve nevladnih organizacij, ki pa so različne in veljajo zgolj za področje urejanja zakona. Zakon o varstvu okolja – ZVO tako med pogoji za podelitev status nevladne organizacije, ki na področju varstva okolja v Republiki Sloveniji deluje v javnem interesu, določa, da mora iti za društvo, ustanovo ali zavod, katerih ustanovitelj ni država, občina, druga oseba javnega prava ali politična stranka. Zakon o varstvu pred diskriminacijo – ZvarD kot nevladne organizacije opredeljuje društva, zasebne zavode in ustanove brez dodatnih pogojev.

Podobno se pojem nevladne organizacije pogosto uporablja tudi v predpisih lokalnih skupnosti in na raznih javnih razpisih za dodelitev sredstev iz državnega ali občinskih proračunov, kjer prav tako v veliki večini primerov sploh ni opredeljen. Nevladne organizacije tako najdemo v zelo različnih dokumentih, ki urejajo različna družbena razmerja, kar jasno kaže na širok spekter njihovega delovanja in njihovo raznolikost, s tem pa tudi na potrebo, da se te organizacije jasno in predvsem enotno opredeli ne glede na področje njihovega dela. Sedanje različno tolmačenje, katere organizacije se štejejo za nevladne organizacije, povzroča težave tudi nevladnim organizacijam samim, saj nekateri državni organi štejejo iste organizacije za nevladne organizacije in jim iz tega naslova priznavajo določene pravice (npr. sodelovanje v posvetovalnih telesih, dodelitev javnih sredstev), spet drugi jim druge pravice, češ da niso nevladne organizacije, odrekajo. Enotno poimenovanje in postavitev jasnih pogojev, kdaj lahko organizacijo štejemo za nevladno organizacijo, je tako poleg države in občin tudi v interesu nevladnih organizacij samih.

Ureditev podeljevanja statusa v javnem interesu:

Nevladne organizacije so pravne osebe zasebnega prava in so zato praviloma ustanovljene in delujejo z namenom doseganja zasebnih interesov svojih ustanoviteljev ali članov, pri čemer ta namen ni izvajanje pridobitne (gospodarske) dejavnosti ali ustvarjanje dobička, ampak gre za namene kot so npr. promocija športa, kulturno udejstvovanje, varovanje pred nesrečami, nudenje socialne pomoči, izobraževanje in podobno. V kolikor nevladna organizacija ne deluje samo v interesu svojih članov ali ustanoviteljev, temveč tudi v korist tretjih oseb, ki z njo niso statusno povezani, in pri tem dosega še cilje, ki so v interesu države, govorimo o nevladnih organizacijah, ki delujejo v javnem interesu. Gre torej za primere, ko oseba zasebnega prava izvaja neke dejavnosti, ki so (tudi) v interesu same države. Za te primere slovenska zakonodaja, podobno kot tuja, pozna poseben postopek podelitve t.i. statusa delovanja v javnem interesu, ki se ga podeli tisti zasebni

organizaciji, katere dosežki presegajo (zasebni) interes njenih ustanoviteljev ali članov in so hkrati tudi v javnem interesu.

Postopek podelitve statusa delovanja v javnem interesu zakonsko ni enotno urejen. Zakon o društvih – ZDru-1 kot krovni zakon za društva omogoča, da ta status pod enotnimi pogoji dobijo vsa društva ne glede na področje delovanja, pri čemer pa dopušča, da določeni področni zakoni za pridobitev statusa na določenem področju predpišejo še dodatne pogoje (dodatne pogoje je npr. določil Zakon o zaščiti živali). O sami podelitvi statusa odloča pristojno ministrstvo predvsem na podlagi ocene preteklega dela društva in njegovih dosežkov. Nekateri področni zakoni so pridobitev statusa delovanja v javnem interesu omogočili poleg društvom tudi drugim nevladnim organizacijam (npr. Zakon o uresničevanju javnega interesa na področju kulture, Zakon o spodbujanju razvoja turizma, Zakon o javnem interesu v mladinskem sektorju), večina pa tega ni storila. Tako imajo vsa društva na podlagi ZDru-1 možnost pridobiti status delovanja v javnem interesu (in s tem povezane pravice) ne glede na to, na katerem področju delujejo, medtem ko za ostale nevladne organizacije to ne velja in je pridobitev statusa povsem odvisna od celovitosti zakonodaje z njihovega področja. Takšna ureditev v praksi povzroča neenakost med pravnimi osebami, saj pridemo do situacije, ko sta npr. dve pravni osebi ustanovljeni za enake socialnovarstvene namene (in ne za namene pridobivanja dobička), obe morebitno ustvarjen presežek porabljata za razvoj svoje dejavnosti in tudi izvajata enake dejavnosti (npr. vodita varno hišo za žrtve nasilja) in pri tem dosegata povsem primerljive javno koristne cilje. Kljub temu bo ena status v javnem interesu lahko dobila ker je organizirana kot društvo, druga pa ne, zgolj zato, ker je organizirana kot npr. zavod po Zakonu o zavodih. Glede na to, da sistem podelitve statusa delovanja v javnem interesu temelji na javnokoristnem delovanju in izkazanih dosežkih, je razlikovanje na podlagi pravnoorganizacijske oblike nesmiselno in v nasprotju z načelom enakosti. Zato je te pogoje potrebno poenotiti in omogočiti pridobitev statusa vsem nevladnim organizacijam, za katere država prepozna koristnost njihovega delovanja. Podobno sicer velja tudi za zavode na mnogih drugih področjih (npr. šport, izobraževanje, varstvo človekovih pravic, varstvo invalidov, razvojna pomoč, humanitarnost, itd.), ki statusa v javnem interesu ne morejo pridobiti zgolj zato ker so zavodi in ker področna zakonodaja, če obstaja, tega ni predvidela. Če bi po drugi strani isto dejavnost opravljali kot društva, pa bi se jim status brez ovir lahko podelil.

Povsem diametralno nasprotno pa velja za ustanove po Zakonu o ustanovah - ZU, ki jim praksa državnih organov javnokoristno delovanje priznava že takoj ob ustanovitvi in jim tako za status niti ni potrebno zaprositi. Takšna praksa temelji na zakonskih določbah ZU, da je vsaka ustanova ustanovljena za splošnokoristne ali dobrodne namene, kar je pripeljalo do tolmačenja, da se vsaka ustanova avtomatično šteje za javnokoristne že s samo ustanovitvijo in torej preden sploh doseže neke javnokoristne rezultate, kot to velja za društva. Tudi za takšna razlikovanje zgolj na podlagi pravnoorganizacijske oblike ni utemeljenega razloga. Pridobitev statusa delovanja v javnem interesu je tako potrebno pod enakimi pogoji omogočiti vsem nevladni organizacijam, za katere država prepozna koristnost njihovega delovanja, ne glede na njihovo pravno organizacijsko obliko.

2. CILJI, NAČELA IN POGLATVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Cilj zakona so:

- opredeliti pogoje, kdaj se določena organizacija šteje za nevladno organizacijo in s tem v slovenski pravni red vnesti enotno definicijo tega pojma. S tem se bo olajšalo delo državnih in občinskih organov, ki s temi organizacijami že sedaj sodelujejo ali jim morajo priznavati določene pravice, hkrati pa se bo tudi nevladnim organizacijam omogočilo, da ne bodo različno

- obravnavane pri različnih organih,
- celostno urediti podelitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu za vse organizacije ne glede na njihovo pravnoorganizacijsko obliko. Za nevladne organizacije iz različnih področjih delovanja se bodo uvedli enotni pogoji za podelitev statusa, ki bodo temeljili na njihovem javnokoristnem delovanju. To bo omogočilo predvsem zavodom in ustanovam, da status pridobijo, saj jim tega sedaj veljavna zakonodaja ne omogoča (kot to velja za društva po Zakonu o društvih),
 - pospešiti razvoj slovenskih nevladnih organizacij, saj je njihova razvitost daleč pod evropskim povprečjem. V ta namen se predlaga sprejem ukrepov, ki bo takšen razvoj sistematično določil (sprejem strategije razvoja), kot tudi natančneje določiti pristojnosti ministrstva glede razvoja nevladnih organizacij. Predlog vsebuje tudi določene spodbude za delovanje in razvoj nevladnih organizacij (zagotovitev sredstev pri ministrstvu, pristojnem za delovanje nevladnih organizacij na letni ravni, podpiranje podpornih struktur za njihovo delovanje, spodbujanje civilnega dialoga itd.) in spodbude za organizacije s statusom nevladne organizacije v javnem interesu (izključna uporaba tega poimenovanja, prednost na javnih razpisih).

2.2 Načela

Osnutek zakona upošteva naslednja načela:

- načelo pravne države, ki terja da so predpisi jasni in razumljivi. S podrobno opredelitvijo pojma nevladne organizacije državni in občinski organi pri presoji, ali gre neko organizacijo šteti za nevladno organizacijo, ne bodo več delovali diskrecijsko, temveč bodo imeli jasen pravni okvir. Opredelitev tega pojma bo pripomogla k jasnejšemu in lažjemu izvajanju drugih predpisov, ki nevladnim organizacijam že sedaj dajejo določene pravice ali jim nalagajo obveznosti in
- načelo enakosti pred zakonom, kar pomeni, da se bodo pravice nevladnih organizacij, ki delujejo v javnem interesu, lahko priznale vsem organizacijam, ki bodo izpolnile relevantne pogoje (čas delovanja, izkazani dosežki in podobno) in torej ne glede na njihovo pravnoorganizacijsko obliko, kot to velja sedaj.

2.3 Poglavitne rešitve

Poglavitne rešitve osnutka zakona so:

1. Opredelitev pojma »nevladna organizacija« upoštevajoč ključne strateške domače in tuje dokumente (to je dokumente Vlade Republike Slovenije, Evropske komisije in Sveta Evrope), ki so ta pojem že opredelili. Kot nevladna organizacija se bo tako štela vsaka organizacija, ne glede na svojo pravnoorganizacijsko obliko, ki bo izpolnjevala naslednje pogoje:
 - je pravna oseba zasebnega prava,
 - njeni ustanovitelji so izključno domače ali tuje fizične ali pravne osebe zasebnega prava,
 - je nepridobitna in neprofitna (kar pomeni, da ni ustanovljena z namenom pridobivanja dobička in da morebitnega presežka prihodkov ne deli, temveč ga porabi za izvajanje ali razvoj svoje dejavnosti) in
 - je neodvisna od državnih organov, političnih strank ali gospodarskih subjektov.

Ne glede na to se kot nevladna organizacija v nobenem primeru ne more šteti pravna oseba, ki je organizirana kot politična stranka, cerkev ali druga verska skupnost, sindikat ali zbornica. Politične stranke že pojmovno ne moremo šteti za nevladne organizacije, kar potrjuje tudi mednarodna praksa, med tem ko se verske skupnosti in sindikati v Sloveniji že tradicionalno ne štejejo za nevladne organizacije oziroma se nekatere tudi same ne vidijo kot del nevladnega sektorja. Zbornice ne morejo biti nevladne organizacije ker združujejo in zastopajo interese drugih oseb, katerih izključni ali osnovni namen je pridobivanje dobička, kar je v nasprotju z naravo nevladnih organizacij.

Pojem »nevladna organizacija« je prav tako potrebno razlikovati od pojma »organizacija civilne družbe«, ki je širši in zajema tako nevladne organizacije kot tudi npr. politične stranke, verske

skupnosti ali sindikate, ki jih med nevladne organizacije ne štejemo. Sam pojem nevladne organizacije se je v svetovnem merilu prvič pojavil v Združenih narodih, kjer so s tem poimenovali tiste organizacije, ki niso del držav in ki ne delujejo z namenom ustvarjanja dobička. Takšno poimenovanje se je v osnovi ohranilo in je bilo širše sprejeto tudi v Sloveniji, kljub temu, da do podrobnejše zakonske opredelitve nikoli ni prišlo.

Sam pojem nevladne organizacije ne predstavlja nove oblike pravne osebe, prav tako pa ne gre za nov status, ki bi ga organizacija lahko pridobila. Poimenovanje, da je določena organizacija nevladna organizacija, pove zgolj to, da ta organizacija izpolnjuje z zakonom določene pogoje, s tem pa zanjo veljajo določbe tega zakona in drugih predpisov, ki določene pravice ali obveznosti že sedaj vežejo na nevladne organizacije, pri tem pa ne pojasnijo, katere organizacije to so.

2. Opredelitev enotnih pogojev za podelitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu po vzoru sedanje zakonske ureditve, ki velja za društva in se je v praksi izkazala za ustrezno. Pogoji, da se nevladni organizaciji (nevladna organizacija je organizacija, ki izpolnjuje pogoje navedene pod točko 1) podeli status nevladne organizacije v javnem interesu so:
 - njeni člani, če gre za člansko organizacijo, niso pravne osebe javnega prava,
 - ima dejavnost, ki je v javnem interesu, opredeljeno v ustanovitvenem aktu,
 - deluje najmanj dve leti pred vložitvijo vloge za podelitev statusa,
 - lahko izkaže pomembnejše dosežke svojega delovanja,
 - sredstva je zadnji dve leti pretežno uporabljala za opravljanje dejavnosti v javnem interesu,
 - ima izdelan najmanj dvoletni program bodočega delovanja, ki vsebuje redno izvajanje dejavnosti v javnem interesu,
 - ji ni bila pravnomočno izrečene sankcija globe za hujši davčni prekršek ali prekršek, katerega narava je posebno huda in ni bila pravnomočno obsojena zaradi kaznivega dejanja in
 - nad njo ni začel stečajni postopek ali postopek likvidacije.
3. Opredelitev nekaterih pravic in ugodnosti za organizacije s statusom nevladne organizacije v javnem interesu, ki bodo spodbudili njihov razvoj in jim omogočili lažje doseganje javnokoristnih ciljev in sicer: izključna pravica do uporabe poimenovanja »nevladna organizacija v javnem interesu« v svojem imenu ali pri poslovanju, prednost pri javnih razpisih, ki so namenjeni nevladnim organizacijam.

Zaradi sistematike slovenske zakonodaje drugih ugodnosti ni mogoče urediti v tem zakonu, zato zakon napotuje na ureditev drugih ugodnosti v posebnih predpisih (npr. davčne olajšave je možno urediti samo v zakonu, ki ureja davke).
4. Zagotovitev pogojev za sprejem razvojnih dokumentov s področja razvoja nevladnih organizacij, kar pomeni pripraviti ustrezno podlago za sprejem posebne strategije razvoja nevladnih organizacij in na njeni podlagi programa ukrepov, ki bodo zajemali ukrepe različnih ministrstev za spodbuditev razvoja nevladnih organizacij (najmanj za spodbujanje zaposlovanja v nevladnih organizacijah, za spodbujanje prostovoljstva, za oblikovanje podpornega okolja za delovanje nevladnih organizacij in za omogočanje dolgoročnega financiranja nevladnih organizacij).
5. Za namen priprave in spremljanja izvajanja strategije se pooblasti Svet Vlade Republike Slovenije za razvoj prostovoljstva, prostovoljskih in nevladnih organizacij, ki je ustanovljen na podlagi Zakona o prostovoljstvu (Uradni list RS, št. 10/11, 16/11 – popr. in 82/15). Za te potrebe se v duhu racionalizacije javne uprave ne ustanavlja novega posvetovalnega telesa, temveč se te naloge podeli že obstoječemu Svetu Vlade Republike Slovenije za razvoj prostovoljstva, prostovoljskih in nevladnih organizacij.
6. Vzpostavitev enotne in ažurne evidence nevladnih organizacij v javnem interesu, ki jo vodi

Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve (AJPES). Po veljavni zakonodaji vsako pristojno ministrstvo namreč vodi svoje evidence, ki posledično niso v celoti dostopne na enem mestu.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Ocenjeni stroški vzpostavitve evidence nevladnih organizacij pri Agenciji za javnopravne evidence in storitve znašajo 12.000 EUR.

Za razvoj nevladnih organizacij bodo za leto 2018 namenjena sredstva v višini 3 milijonov evrov na posebni proračunski postavki Ministrstva za javno upravo (27. člen predloga zakona). Ovrednotena višina bo ob vsakokratni pripravi proračuna temeljila na predpostavki ostanka 0,5 % dohodnine.

Predlog zakona nima finančnih posledic na druga javno finančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Sredstva za vzpostavitev evidence nevladnih organizacij so zagotovljena na proračunski postavki Ministrstva za javno upravo 153395 – Sodelovanje z nevladnimi organizacijami.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Prikaz ureditve opredelitve nevladnih organizacij:

Tuje nacionalne ureditve praviloma ne poznajo definicije »nevladne organizacije«, je pa uporaba tega pojma vseeno pogosta v strateških in političnih aktih organov Evropske unije, ki pa za pripravo tega zakona niso zavezujoči. Kljub temu predlagana definicija upošteva oba ključna evropska strateška dokumenta, ki sta ta pojem že opredelila in sicer sta to:

»Komisija in Nevladne organizacije: Vzpostavitev tesnejšega partnerstva«¹ - dokument s katerim je Evropska komisija opredelila pojem nevladne organizacije za potrebe svojega prihodnjega sodelovanja z njimi in

»Temeljni principi o statusu nevladnih organizacij v Evropi«² - dokument Sveta Evrope, s katerim je ta opredelil osnovne lastnosti, ki veljajo za vse nevladne organizacije.

Gre torej za opredelitve, ki sta jih sprejeli glavni instituciji Evropske unije in ki lahko ob upoštevanju nacionalnih opredelitev v Strategije Vlade Republike Slovenije za sodelovanje z nevladnimi organizacijami in osnutkom Sporazuma o sodelovanju med nevladnimi organizacijami in Vlado Republike Slovenije za obdobje 2005-2008 predstavljajo ustrezen temelj za zakonsko opredelitev pojma »nevladna organizacija«.

Evropska komisija je v dokumentu »Komisija in Nevladne organizacije: Vzpostavitev tesnejšega partnerstva« nevladne organizacije opredelila s sledečimi pogoji:

- Niso ustanovljene zaradi pridobivanja osebnih koristi, čeprav smejo izvajati tudi pridobitne dejavnosti. Dobička ali presežka prihodkov nad odhodki ne delijo med svoje člane ali člane uprave.

¹ Commission Discussion Paper – »The Commission and Non-Governmental Organizations: Building a Stronger Partnership« (COM/2000/11 final).

² Fundamental principles on the Status of Non-Governmental Organisations in Europe, Council of Europe, 2002.

- So prostovoljne, kar pomeni, da so bile ustanovljene prostovoljno in da običajno vključujejo tudi elemente prostovoljskega dela.
- So vsaj delno formalizirane oziroma institucionalizirane in se razlikujejo od neformalnih in ad-hoc skupin. Običajno imajo statute ali druge dokumente, ki določajo njihovo poslanstvo, cilje in področje delovanja. Odgovorne so svojim članom in donatorjem.
- So neodvisne predvsem od vlade in drugih organov oblasti, političnih strank in gospodarskih družb.
- Njihovi cilji in vrednote niso usmerjeni v njihove lastne koristi. Njihov cilj je delovati v javnem življenju nasploh, se ukvarjati z zadevami širšega pomena v dobrobit ljudi, posameznih skupin ali družbe kot celote in ne zasledujejo gospodarskih ali profesionalnih interesov svojih članov.

Podoben pristop s postavljanjem pogojev pri opredelitvi organizacije kot nevladne organizacije je uporabil tudi Svet Evrope, ki je svojem dokumentu »Temeljni principi o statusu nevladnih organizacij v Evropi« nevladne organizacije opredelil kot tiste organizacije, ki izpolnjujejo sledeče pogoje:

- So prostovoljne in samoupravne organizacije, ki niso podvržene ukazom javnih oblasti. Izrazi, ki določajo nevladne organizacije v nacionalnih pravnih redih, so lahko različni, vendar vključujejo združenja, dobrodne organizacije, ustanove, sklade, neprofitne družbe in societete. Med nevladne organizacije ne spadajo organizacije, ki delujejo kot politične stranke.
- So organizacije, ki so lahko ustanovljene s strani fizičnih ali pravnih oseb ter skupin takšnih oseb. Glede na svojo sestavo in območje delovanja so lahko nacionalne ali mednarodne.
- So praviloma članske organizacije, ni pa to nujno.
- So organizacije, katerih osnovni cilj ni ustvarjanje dobička. Dobička ne delijo med svoje člane ali ustanovitelje, temveč ga uporabljajo za doseg svojih ciljev.
- So organizacije, ki so lahko oblikovane neformalno ali formalno kot pravne osebe. Njihov status je lahko glede na nacionalno pravo različen, v skladu s tem pa uživajo različne finančne in druge ugodnosti, ki pripadajo pravnim osebam.

Kljub odsotnosti definicije v nacionalnih predpisih pa nekateri pravni redi drugih držav članic Evropske unije vseeno, podobno kot Slovenija poznajo poseben status za nevladne organizacije, ki delujejo v javnem interesu, in v ta namen opredeljujejo tudi pogoje, da lahko organizacija takšen status pridobi.

Madžarska

Na Madžarskem lahko tako pravna oseba pridobi poseben status organizacije v javnem interesu pod sledečimi pogoji:

- izvaja javno koristne dejavnosti, to je dejavnosti, ki neposredno ali posredno dopolnjuje izvajanje javnih nalog državnih ali lokalnih organov in s tem zadovoljuje določene potrebe javnosti ali posameznikov,
- ima zadostne finančne vire (kar se presoja glede na letne prihodke, glede na izkazan presežek prihodkov ali glede na delež plač v vseh odhodkih) in družbeno podporo (kar se presoja glede na delež namenitev dela dohodnine kot donacij, ki ga organizacija dobi od zavezancev za dohodnino, glede na strukturo stroškov, ki se porabijo za javnokoristne aktivnosti ali glede na povprečno število prostovoljcev),
- njen temeljni akt določa katere javne naloge organizacija dopolnjuje in katere so njene aktivnosti,
- dejavnosti, ki jih izvaja, nudi vsem ne glede na morebitno članstvo v organizaciji,
- pridobitno dejavnost lahko izvaja samo, če s tem ne ogrozi uresničevanja svojih javnokoristnih namenov,
- dobička ne deli, temveč ga mora uporabiti za izvajanje svojih dejavnosti in
- se politično ne udeležuje, finančno ne sme podpirati političnih strank ter je od njih neodvisna.

Poljska

Poljski zakon o javno koristnem delovanju in prostovoljstvu določa, da lahko organizacija pridobi poseben status v javnem interesu, v kolikor deluje na enem od vnaprej določenih področij (teh je 33) in pri tem izpolnjuje še sledeče pogoje:

- delovati mora v interesu celotne družbe ali določene ogrožene družbene skupine,
- javno koristno dejavnost izvaja nepretrgoma že najmanj dve leti,
- v kolikor izvaja pridobitno dejavnost, mora biti ta dopolnilna njeni glavni dejavnosti, ki je v javnem interesu,
- presežek prihodkov nad odhodki namenja za izvajanje dejavnosti v javnem interesu,
- poleg izvršilnega ali upravljaljskega ima še poseben nadzorni organ,
- njena notranja pravila prepovedujejo z zakonom določena dejanja, ki bi lahko vodila v konflikt interesov in
- svojih javno koristnih dejavnosti ne nudi le svojim članom (v kolikor so organizirane kot društvo).

O podelitvi statusa v javnem interesu na Poljskem odloča sodišče.

Romunija

Tudi v Romuniji lahko neprofitna organizacija pridobi poseben status v javnem interesu, če izpolni z zakonom določene pogoje:

- svoje aktivnosti izvaja v javnem ali v skupnem interesu,
- redno deluje vsaj tri leta in je v tem času že vsaj delno dosegla svoje cilje,
- iz njenega poročila o delu je razviden tudi razvoj njenih dejavnosti,
- ima določeno premoženje, člane in zaposlene delavce, ki ji omogočajo, da dosega svoje cilje in
- ima sklenjene partnerske sporazume z javnimi organi ali drugimi nevladnimi organizacijami.

O podelitvi statusa odloča Generalni sekretariat vlade na podlagi mnenja pristojnega ministrstva. Nevladne organizacije s podeljenim statusom v javnem interesu imajo pravico do prostega dostopa do nekaterih javnih dobrin in pravico da uporabljajo termin »status v javnem interesu« na svojih dokumentih.

Francija

Podoben sistem pozna tudi Francija, kjer lahko poseben status društvom in ustanovam podeli Državni svet (Conseil d'Etat), v kolikor se te pretežno ukvarjajo z dejavnostmi v javnem interesu, ustrezajo zahtevam sveta o finančni stabilnosti in velikosti organizacije, ter prilagodijo svoje temeljne akte zahtevam sveta glede načina upravljanja, uporabe sredstev in omejitve razdelitve premoženja v primeru prenehanja.

Velika Britanija

V Angliji in Walesu poseben status za javnokoristne organizacije poznajo že od leta 1601, ko je kraljica Elizabeta I. sprejela »English Statute of Charitable Uses«. Sicer pa javnokoristne organizacije, ki se v Veliki Britaniji imenujejo Charities ureja zakon (Charities Act), ki je bil nazadnje spremenjen let 2011. Status organizacijam podeljuje in jih nadzoruje posebna komisija (Charities Commission for England and Wales), ki kot neodvisni vladni oddelek deluje od leta 1993 (ustanovljena je sicer bila leta 1853). Dejavnosti, ki so v javnem interesu, določa zakon: boj proti revščini, izobraževanje, zdravje, razvoj skupnosti, umetnost, kultura, dediščina, znanost, amaterski šport, človekove pravice ipd. Sistem je zasnovan tako, da je registracija obenem obveza in pravica organizacije. Če organizacija izpolnjuje določene pogoje (letni prihodek presega določeno mejo, ustanovljena je za javnokoristne namene, celotna njena dejavnost je javnokoristna), se mora obvezno registrirati kot charity, komisija pa tudi ne more zavrniti njenega vpisa.

Podobno kot v Angliji in Walesu lahko tudi na Irskem poseben status dobijo le organizacije, ki so ustanovljene izključno za izvajanje javnokoristne dejavnosti. Zakon iz leta 2009 kot takšne dejavnosti določa: boj proti revščini, izobraževanje, religija, prostovoljstvo, zdravje, razvoj skupnosti ipd.. Status podeljuje poseben organ – Charities Regulatory Authority, ki vodi tudi register organizacij s statusom.

Prikaz ureditve podpornega okolja za razvoj nevladnih organizacij:

Poljska, ki ima poseben Svet za javno koristne dejavnosti kot posvetovalno telo pri Ministrstvu za gospodarstvo, delo in socialne zadeve in ga sestavljajo predstavniki oblasti in nevladnih organizacij. Poljska vlada je pripravila tudi posebno Strategijo podpore razvoja civilni družbi v letih 2007-2013, ki predvideva razvoj nevladnih organizacij in socialnih partnerstev.

Dobro vzpostavljeno strukturo podpornega okolja pozna **Hrvaška**. Ta je že leta 1998 ustanovila poseben vladni urad za sodelovanje z nevladnimi organizacijami, ki mu je leta 2002 sledila ustanovitev Sveta za razvoj civilne družbe, leta 2003 pa ustanovitev Javnega sklada za razvoj civilne družbe. Sprejet je bil tudi Program sodelovanja med hrvaško vlado in nevladnim ter neprofitnim sektorjem, ki je nastal na pobudo nevladnega sektorja. Programu je sledila tudi Nacionalna strategija za razvoj civilne družbe, v kateri je država med drugim prepoznala potrebo po vzpostavitvi zadostnih standardov vključevanja nevladnih organizacij v postopke odločanja.

Podobno strategijo je na pobudo nevladnih organizacij sprejela tudi **Bosna in Hercegovina** in sicer Strategijo sodelovanja med vlado bosansko-podrinjskega kantona in nevladnim sektorjem bosansko-podrinjskega kantona za obdobje 2009-2013. Ta med drugim predvideva tudi vzpostavitev posebnega Urada za sodelovanje z nevladnim sektorjem in Sveta civilne družbe. Omenjeni svet ima tudi nalogo nadzora nad izvajanjem strategije.

Estonija ima poseben strateški dokument z imenom Koncept razvoja civilne družbe, ki predstavlja dogovor o partnerskem sodelovanju med državo in neprofitnim sektorjem. Za namene lažje izvedbe je bil naknadno sprejet še poseben Akcijski načrt za izvedbo Koncepta razvoja civilne družbe, za izvajanja nadzora nad njegovim izvajanjem je bil ustanovljen poseben odbor.

Drugačno rešitev pozna **Latvija**, ki nima posebne nacionalne strategije razvoja nevladnih organizacij, sprejela pa je poseben Sporazum o sodelovanju med nevladnimi organizacijami in Kabinetom ministrov, ki ga so ga podpisali tudi predstavniki nevladnih organizacij. V njem so določeni mehanizmi in standardi sodelovanja nevladnih organizacij pri sprejemanju predpisov, vlada pa je naknadno ustanovila tudi Svet za izvedbo Sporazuma o sodelovanju med nevladnimi organizacijami in Kabinetom ministrov, ki predstavlja posvetovalno telo in promovira cilje sporazuma.

Tuje pravne ureditve nevladnim organizacijam v javnem interesu praviloma priznavajo ugodnejšo davčno obravnavo. Zaradi sistematike slovenske zakonodaje teh pravil ni mogoče urejati v tem zakonu, temveč zgolj v področnih davčnih predpisih.

Predlog zakona ni predmet usklajevanja s pravnim redom Evropske unije.
Zakon ni v nasprotju s pravnim redom Evropske unije.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Sprejem Zakona o nevladnih organizacijah vzpostavlja enotno evidenco nevladnih organizacij v javnem interesu, ki bo ob uveljavitvi zakona prinesla določena administrativna bremena. Pristojna ministrstva bodo morala v navedeno evidenco vnesti podatke o organizacijah, ki so jim podelile status v javnem interesu pred vzpostavitvijo evidence. Po veljavni zakonodaji vsako pristojno ministrstvo vodi svoje evidence, ki posledično niso v celoti dostopne na enem mestu, zato je vzpostavitev enotne in ažurne evidence nujno potrebna. Administrativne posledice so ob upoštevanju navedenega minimalne.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Zaradi poenostavitve pri rednem poročanju o delovanju v javnem interesu se obveznosti strank do javne uprave zmanjšajo.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki:

Predlog zakona ne bo imel posledic za okolje.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo:

Predlog zakona ne bo imel posledic za gospodarstvo.

6.4 Presoja posledic za socialno področje:

Predlog zakona ne bo imel posledic na socialno področje.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja:

Predlog zakona nima posledic na nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6 Presoja posledic za druga področja:

Predlog zakona nima posledic za druga področja.

6.7 Prikaz sodelovanja javnosti pri pripravi predloga zakona:

Osnutek zakona je bil posredovan v javno razpravo 28. 11. 2016, javna razprava pa je trajala do 12. 1. 2017. Zakon je bil objavljen na spletnih straneh MJU ter na spletnih straneh e- uprave. Na osnutek zakona se je odzvalo 12 predlagateljev.

V času javne razprave smo prejeli pripombe oziroma dopolnitve Mestne občine Ljubljana, Zveze društev upokojencev Slovenije, Medobčinskega društva invalidov Domžale, Hidroelektrarn na Spodnji Savi, d.o.o., Zveze slovenskih častnikov, Zveze društev vojnih invalidov Slovenije, Zveze Sonček, Lovski zveze Slovenije, Agencije za javnopravne evidence in storitve, Mladinskega sveta Slovenije, Slovenske karitas, Slovenske škofovske konference in Nacionalnega sveta invalidskih organizacij.

Bistvene pripombe, posredovane v okviru javne razprave so se nanašale na:

- dopolnitev z navedbami posameznih zakonov v uvodnem delu predloga zakona
- podatke, ki se bodo vodili v evidenci nevladnih organizacij v javnem interesu
- neodvisnost od drugih subjektov
- periodičnost poročanja

V okviru predloga zakona ni bilo mogoče upoštevati splošnih pripomb, ki so se nanašale na smiselnost sprejema zakona, enotne pogoje za pridobitev statusa in dodatne obremenitve javnih uslužbencev. Zaradi raznolikih področij, ki jih ureja predlog zakona in so po veljavni zakonodaji urejena v 19 različnih zakonih je bilo potrebno veliko medresorskega usklajevanja, katerega rezultat so najoptimalnejše rešitve, ki sledijo ciljem zakona.

6.8 Podatek o zunanjem strokovnjaku oziroma pravni osebi, ki je sodelovala pri pripravi predloga zakona (osebno ime, naziv fizične osebe ali firma in naslov pravne osebe)

Z namenom priprave besedila Zakona o nevladnih organizacijah je minister za javno upravo 20. 3. 2015 s sklepom imenoval medresorsko delovno skupino, ki so jo sestavljali javni uslužbenci in predstavniki nevladnih organizacij. Predstavniki nevladnih organizacij so bili:

Goran Forbici, Zavod Center za informiranje, sodelovanje in razvoj nevladnih organizacij
Matej Verbaj, Zavod Center za informiranje, sodelovanje in razvoj nevladnih organizacij
Primož Jamšek, Slovenska filantropija

mag. Senka Šifkovič Vrbica, Pravno-informacijski center nevladnih organizacij

Živa Štiglic, Vključen.si

Predstavniki resorjev v delovni skupini so bili:

Erika Lenčič Stojanovič, vodja delovne skupine, Ministrstvo za javno upravo

Špela Turk, Ministrstvo za javno upravo

Mag. Jurij Mezek, Ministrstvo za javno upravo

Alenka Komljanec, Ministrstvo za notranje zadeve

6.9 Znesek plačila, ki ga je oseba iz prejšnje točke v ta namen prejela

Zunanji strokovnjaki so se sejinam in potnim stroškom odpovedali, tako da do plačil ni prišlo.

6.10 Druge pomembne okoliščine:

Predlog zakona nima drugih pomembnih okoliščin.

7. Navedba, kateri predstavniki predlagatelja bodo sodelovali pri delu državnega zbora in delovnih teles

- Boris Koprivnikar, minister,
- dr. Nejc Brezovar, državni sekretar,
- Erika Lenčič Stojanovič, vodja Službe za nevladne organizacije,
- Špela Turk, sekretarka.

II. BESEDILO ČLENOV

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen (vsebina in namen zakona)

- (1) Ta zakon opredeljuje nevladno organizacijo, določa pogoje za podelitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu, pravice in obveznosti teh nevladnih organizacij ter ureja evidenco organizacij s statusom nevladne organizacije v javnem interesu.
- (2) Z namenom krepitev prispevka nevladnih organizacij k družbeni blaginji, kohezivnosti, solidarnosti, demokratični pluralnosti in trajnostno naravnemu razvoju ta zakon določa tudi podporno okolje in ukrepe za učinkovitejši razvoj nevladnih organizacij.

2. člen (opredelitev nevladne organizacije)

- (1) Nevladna organizacija je organizacija, ki izpolnjuje naslednje pogoje:
 - je pravna oseba zasebnega prava s sedežem v Republiki Sloveniji,
 - ustanovile so jo izključno domače ali tuje fizične ali pravne osebe zasebnega prava,
 - je nepridobitna,
 - je neprofitna,
 - je neodvisna od drugih subjektov,
 - ni organizirana kot politična stranka, cerkev ali druga verska skupnost, sindikat ali zbornica.
- (2) Ne glede na drugo alinejo prejšnjega odstavka organizacija ni nevladna organizacija, če jo je ustanovila politična stranka.
- (3) Ne glede na drugo alinejo prvega odstavka tega člena je organizacija lahko nevladna organizacija, če jo je ustanovila študentska organizacija po Zakonu o skupnosti študentov (Uradni list RS, št. 38/94).
- (4) Ne glede na šesto alinejo prvega odstavka tega člena je nevladna organizacija lahko tudi pravna oseba, ki je sestavni del registrirane cerkve ali druge verske skupnosti na podlagi zakona, ki ureja versko svobodo, če v Poslovnem registru Slovenije njena glavna dejavnost ni določena kot dejavnost verskih organizacij.
- (5) Ne glede na prvi odstavek tega člena nevladna organizacija ni Mladinski svet Slovenije po zakonu, ki ureja mladinske svete.
- (6) Če drug zakon določa, da ima nevladna organizacija določeno pravico ali obveznost, ali če kako drugače ureja njen položaj, se šteje, da gre za nevladno organizacijo, kot jo določa ta zakon.

3. člen (nepridobitnost)

Nepridobitna je tista organizacija, ki se na podlagi zakona ne ustanovi z namenom opravljanja pridobitne dejavnosti ali z namenom pridobivanja dobička ali z namenom razvoja, olajševanja ali pospeševanja pridobitne dejavnosti svojih ustanoviteljev ali članov.

4.

(neprofitnost)

člen

Neprofitna je tista organizacija, ki na podlagi zakona ali akta, v katerem je določila svoj namen, dejavnosti in način upravljanja (v nadaljnjem besedilu: ustanovitveni akt) dobiček ali presežek prihodkov nad odhodki uporablja izključno za doseganje svojega namena ali ciljev, svojega premoženja ne deli med svoje ustanovitelje, člane ali druge osebe in se v primeru prenehanja, po poravnavi vseh obveznosti, njeno premoženje prenese na drugo nevladno organizacijo z enakim ali podobnim namenom ali nepridobitno pravno osebo javnega prava.

5.

(neodvisnost od drugih subjektov)

člen

Organizacija je neodvisna od drugih subjektov, če imajo predstavniki države, samoupravnih lokalnih skupnosti, drugih oseb javnega prava, nosilcev javnih pooblastil, mednarodnih medvladnih organizacij, političnih strank, sindikatov, zbornic in gospodarskih družb, ter fizične osebe, ki na trgu samostojno opravljajo pridobitno dejavnost, ali drugih oseb, ki niso nepridobitne, v njenem poslovnem organu, organu upravljanja ali organu nadzora skupaj manj kot četrtnino glasov.

II. STATUS NEVLADNE ORGANIZACIJE V JAVNEM INTERESU

6.

(opredelitev in pogoji za podelitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu)

člen

- (1) Nevladni organizaciji se podeli status nevladne organizacije v javnem interesu na določenem področju, če njeno delovanje na tem področju presega interese njenih ustanoviteljev oziroma njenih članov in če je splošno koristno.
- (2) Nevladni organizaciji se lahko podeli status nevladne organizacije v javnem interesu na področju kulture, vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva, družinske politike, razvoja demokracije, varstva pred diskriminacijo, varstva človekovih pravic, varstva enakih možnosti žensk in moških, integritete v državi in civilni družbi, varstva potrošnikov, prehrane, promocije in organiziranja prostovoljstva, mladinskega sektorja, spodbujanja turizma, varstva kulturne dediščine, varstva okolja, ohranjanja narave, urejanja prostora, varstva in zaščite živali, kmetijstva, gozdarstva, razvoja podeželja, športa, obrambe, varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, prometne varnosti, mednarodnih odnosov, zunanjih zadev, mednarodnega razvojnega sodelovanja, mednarodne humanitarne pomoči, razvoja nevladnih organizacij, razvoja informacijske družbe, znanosti ali na ostalih področjih.
- (3) Nevladni organizaciji se lahko podeli status iz prvega odstavka tega člena na več področjih.
- (4) Nevladni organizaciji se podeli status iz prvega odstavka tega člena, če izpolnjuje naslednje pogoje:
 - njeni člani, če gre za člansko organizacijo, niso pravne osebe javnega prava,
 - ima dejavnost, ki je v javnem interesu, opredeljeno v ustanovitvenem aktu,
 - deluje najmanj dve leti pred vložitvijo vloge za podelitev statusa,
 - lahko izkaže pomembnejše dosežke svojega delovanja na področju iz drugega odstavka tega člena v zadnjih dveh letih,
 - zadnji dve leti je sredstva pretežno uporabljala za opravljanje dejavnosti v javnem interesu

- na področju iz drugega odstavka tega člena in je redno izvajala programe, projekte ali druge aktivnosti za uresničevanje namena in ciljev, ki so v javnem interesu,
- ima izdelan najmanj dvoletni program bodočega delovanja na področju iz drugega odstavka tega člena, ki vsebuje redno izvajanje dejavnosti v javnem interesu,
 - ji ni bila pravnomočno izrečena sankcija globe za hujši davčni prekršek ali prekršek, katerega narava je posebno huda, in ni bila pravnomočno obsojena zaradi kaznivega dejanja,
 - nad njo ni začel stečajni postopek ali postopek likvidacije in
 - druge pogoje, če tako določa zakon.
- (5) Ministri, pristojni za področja, na katerih nevladne organizacije delujejo, podrobneje določijo kriterije za izpolnjevanje pogoja iz četrte alineje prejšnjega odstavka na posameznem področju, če kriteriji niso določeni z zakonom.
- (6) Z zakonom se lahko dejavnosti, ki so v javnem interesu, podrobneje opredeli.

7. člen
(ministrstvo, pristojno za podelitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu)

- (1) O podelitvi statusa nevladne organizacije v javnem interesu na določenem področju iz drugega odstavka prejšnjega člena odloči ministrstvo, pristojno za to področje.
- (2) Če nevladna organizacija zaprosi za podelitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu na več področjih, ki so v pristojnosti več ministrstev, o podelitvi statusa odloči ministrstvo, pristojno za področje, na katerem nevladna organizacija pretežno deluje, po predhodnem soglasju ministrstev, pristojnih za ostala področja. Ministrstvo pristojno za področje, kjer nevladna organizacija ne deluje pretežno, soglasje izda, če nevladna organizacija na področju, za katerega je pristojno, izpolnjuje pogoje iz druge, četrte in šeste alineje prejšnjega člena.
- (3) Če nevladna organizacija, ki že ima status nevladne organizacije v javnem interesu na določenem področju, zaprosi za podelitev statusa še na drugem področju, ki je v pristojnosti drugega ministrstva, o podelitvi statusa še na drugem področju odloči ministrstvo, ki je nevladni organizaciji že podelilo status v javnem interesu, po predhodnem soglasju ministrstva, pristojnega za drugo področje. Ministrstvo pristojno za drugo področje soglasje izda, če nevladna organizacija na drugem področju izpolnjuje pogoje iz druge, četrte in šeste alineje četrtega odstavka prejšnjega člena.
- (4) Če nevladna organizacija zaprosi za podelitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu na področju, za katerega ni pristojno nobeno ministrstvo, je za odločitev o podelitvi statusa na tem področju pristojno ministrstvo, pristojno za delovanje nevladnih organizacij.
- (5) O pritožbi zoper odločbo pristojnega ministrstva o podelitvi statusa nevladne organizacije v javnem interesu odloča Vlada Republike Slovenije.

8. člen
(vloga)

- (1) Vlogo za podelitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu organizacija poda pri ministrstvu, pristojnemu za podelitev tega statusa.
- (2) Vlogi organizacija priloži:

- poročilo o delu, iz katerega so razvidni programi, projekti ali druge aktivnosti z navedbo pomembnejših dosežkov, ki jih je organizacija izvajala v javnem interesu na področju iz drugega odstavka 6. člena tega zakona v zadnjih dveh letih,
 - dokazila o aktivnostih in pomembnejših dosežkih iz prejšnje alineje,
 - poročilo o porabi sredstev za izvajanje aktivnosti iz prve alineje tega odstavka,
 - sprejet program bodočega delovanja za najmanj dve leti delovanja na področju iz drugega odstavka 6. člena tega zakona, ki vsebuje redno izvajanje dejavnosti v javnem interesu.
- (3) Ministrstvo, pristojno za podelitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu, v postopku podelitve tega statusa iz uradnih evidenc pridobi:
- podatke o datumu registracije organizacije,
 - podatke o ustanovitelju organizacije,
 - kopijo veljavnega ustanovitvenega akta,
 - podatke iz letnih poročil organizacije za zadnji dve leti, za organizacijo, ki je na podlagi zakona zavezana k revidiranju računovodskih izkazov, pa tudi oceno revizorja,
 - podatek, ali je bila organizaciji pravnomočno izrečena sankcija globe za hujši davčni prekršek ali prekršek, katerega narava je posebno huda, in ali je bila pravnomočno obsojena zaradi kaznivega dejanja in
 - podatek, ali je nad organizacijo začel stečajni postopek ali postopek likvidacije.
- (4) Ministrstvo, pristojno za podelitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu, pozove organizacijo, ki je vložila vlogo za podelitev tega statusa, da v roku 15 dni predloži podatke iz prejšnjega odstavka, kadar teh podatkov ni mogoče pridobiti iz uradnih evidenc.

9. člen **(mnenje, ali gre za nevladno organizacijo)**

- (1) Ministrstvo, pristojno za podelitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu, lahko v postopku podelitve statusa nevladne organizacije v javnem interesu za mnenje, ali je organizacija nevladna organizacija, zaprosi ministrstvo, pristojno za delovanje nevladnih organizacij.
- (2) Ministrstvo, pristojno za delovanje nevladnih organizacij, mnenje iz prejšnjega odstavka objavi na svoji spletni strani.

10. člen **(organizacije, ki jim je priznано delovanje v javnem interesu na podlagi drugega zakona)**

- (1) Organizaciji se podeli status nevladne organizacije v javnem interesu po tem zakonu tudi, če ne izpolnjuje pogojev iz 6. člena tega zakona, če:
- je nevladna organizacija,
 - ima na podlagi drugega zakona najmanj dve leti podeljen status delovanja v javnem interesu ali če zadnji dve leti izvaja dejavnost, za katero drug zakon določa, da je v javnem interesu,
 - njeni člani, če gre za člansko organizacijo, niso pravne osebe javnega prava,
 - ji ni bila pravnomočno izrečena sankcija globe za hujši davčni prekršek ali prekršek, katerega narava je posebno huda, in ni bila pravnomočno obsojena zaradi kaznivega dejanja in
 - nad njo ni začel stečajni postopek ali postopek likvidacije.
- (2) Pogoj iz druge alineje prejšnjega odstavka ni izpolnjen, če drug zakon določa, da je organizacija ali njena dejavnost dobrodelna, splošnokoristna ali humanitarna.

- (3) Organizacija iz prvega odstavka tega člena vloži za podelitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu priloži odločbo, s katero ji je na podlagi drugega zakona podeljen status delovanja v javnem interesu oziroma v vlogi navede določbo drugega zakona, ki določa, da je njena dejavnost v javnem interesu.
- (4) Ministrstvo, pristojno za podelitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu, v postopku podelitve tega statusa po tem členu iz uradnih evidenc pridobi:
 - podatke o datumu registracije organizacije,
 - podatke o ustanovitelju organizacije,
 - kopijo veljavnega ustanovitvenega akta,
 - podatek, ali je odločba iz tretjega odstavka tega člena še veljavna,
 - podatek, ali je bila organizaciji pravnomočno izrečena sankcija globe za hujši ali posebno hud davčni prekršek in ali je bila pravnomočno obsojena zaradi kaznivega dejanja in
 - podatek, ali je nad organizacijo začel stečajni postopek ali postopek likvidacije.
- (5) Ministrstvo, pristojno za podelitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu, pozove organizacijo, ki je vložila vlogo za podelitev tega statusa, da v roku 15 dni predloži podatke iz prejšnjega odstavka, kadar teh podatkov ni mogoče pridobiti iz uradnih evidenc.
- (6) Organizaciji se podeli status nevladne organizacije v javnem interesu po tem členu za področje, na katerem ima že podeljen status delovanja v javnem interesu, oziroma za področje, na katerem drug zakon določa, da je njena dejavnost v javnem interesu.
- (7) Če organizacija hkrati zaprosi za podelitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu po tem zakonu in za podelitev statusa, da deluje v javnem interesu na podlagi drugega zakona, in je za podelitev obeh statusov pristojno isto ministrstvo, odloči to ministrstvo o podelitvi obeh statusov v enem postopku z izdajo ene odločbe.

11.

člen

(poročanje o delovanju v javnem interesu)

- (1) Organizacija, ki ima status nevladne organizacije v javnem interesu (v nadaljnjem besedilu: nevladna organizacija v javnem interesu), vsako drugo leto od podelitve tega statusa do 31. marca predloži ministrstvu, ki ji je podelilo status nevladne organizacije v javnem interesu:
 - poročilo iz prve in tretje alineje drugega odstavka 8. člena tega zakona za pretekli dve koledarski leti z dokazili o aktivnostih in pomembnejših dosežkih in
 - program bodočega delovanja za najmanj dve koledarski leti.
- (2) Če ima organizacija podeljen status nevladne organizacije v javnem interesu na več področjih, ki so v pristojnosti več ministrstev, predloži poročilo in program iz prejšnjega odstavka ministrstvu, ki je nevladni organizaciji podelilo status v javnem interesu.
- (3) Če nevladna organizacija v javnem interesu ne izpolni obveznosti v skladu s prvim oziroma drugim odstavkom tega člena, jo ministrstvo, ki bi mu morala poročilo in program predložiti, v 15 dneh pisno pozove, da obveznosti izpolni v 30 dneh.
- (4) Prvi in drugi odstavek tega člena se ne uporabljata za organizacijo za poročanje na področju, kjer ima ta status nevladne organizacije v javnem interesu na podlagi prejšnjega člena in za nevladno organizacijo v javnem interesu, ki je dokazila in vsebine iz poročila in programa iz prvega odstavka tega člena že posredovala ministrstvu v okviru drugega poročanja.
- (5) Pristojno ministrstvo po prejemu poročila z dokazili in programa iz prvega odstavka tega člena ali po prejemu teh vsebin in dokazil v okviru drugega poročanja in na podlagi podatkov iz uradnih evidenc in drugih podatkov, s katerimi razpolaga, preveri, ali nevladna organizacija v

javnem interesu, ki ji je status na določenem področju podeljen na podlagi 6. člena tega zakona, še vedno izpolnjuje pogoje iz 2. in 6. člena tega zakona. Ministrstvo, pristojno za področje, na katerem ima organizacija podeljen status nevladne organizacije v javnem interesu na podlagi prejšnjega člena, vsake dve leti od podelitve tega statusa na podlagi podatkov iz uradnih evidenc in podatkov, s katerimi razpolaga, po uradni dolžnosti preveri, ali nevladna organizacija v javnem interesu, še vedno izpolnjuje pogoje iz prvega odstavka prejšnjega člena.

- (6) Ministrstvo, ki prejme poročilo in program na podlagi drugega odstavka tega člena, ravna po prejšnjem odstavku, pri čemer za področje, na katerem ima organizacija status v javnem interesu in za katero samo ni pristojno, pridobi mnenje ministrstva, pristojnega za to področje, o tem, ali nevladna organizacija izpolnjuje pogoje iz druge, četrte in šeste alineje četrtega odstavka 6. člena tega zakona oziroma pogoj iz druge alineje prvega odstavka prejšnjega člena na področju, za katerega je pristojno.

12. člen **(obveščanje o spremembah in preverjanje izpolnjevanja pogojev)**

- (1) Nevladna organizacija v javnem interesu v 30 dneh sporoči ministrstvu, ki je nevladni organizaciji podelilo status v javnem interesu, spremembe, ki lahko vplivajo na izpolnjevanje pogojev za podelitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu, in sicer:
- spremembo ustanovitelja, po kateri na položaj novega ustanovitelja vstopi pravna oseba,
 - spremembo ustanovitvenega akta, ki se nanaša na namen organizacije, dejavnosti organizacije, uporabo presežka prihodkov nad odhodki ali na prenos premoženja v primeru prenehanja,
 - spremembo sestave poslovnega organa, organa upravljanja ali organa nadzora, po kateri se poveča skupno število glasov predstavnikov države, samoupravne lokalne skupnosti, druge osebe javnega prava, nosilca javnega pooblastila, mednarodne medvladne organizacije, politične stranke, sindikata, zbornice, gospodarske družbe, fizične osebe, ki na trgu samostojno opravljajo pridobitno dejavnost ali druge osebe, ki ni nepridobitna.
- (2) Če so podani razlogi za sum, da nevladna organizacija v javnem interesu ne izpolnjuje več pogojev iz 2., 6. oziroma 10. člena tega zakona, ministrstvo, ki je nevladni organizaciji podelilo status v javnem interesu, to preveri po uradni dolžnosti, tako da pridobi podatke in dokumente iz uradnih evidenc ali zahteva dokazila o izpolnjevanju teh pogojev od nevladne organizacije v javnem interesu v roku, ki ne sme biti krajši od 30 dni in ne daljši od 60 dni.
- (3) Če nevladna organizacija v javnem interesu na zahtevo ministrstva, pristojnega za podelitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu, ne posreduje dokazil o izpolnjevanju pogojev iz 2., 6. oziroma 10. člena tega zakona v danem roku, ji ministrstvo, ki je nevladni organizaciji podelilo status v javnem interesu, odvzame status nevladne organizacije v javnem interesu, če so izpolnjeni pogoji v skladu s tem zakonom.
- (4) Če ima organizacija podeljen status nevladne organizacije v javnem interesu na več področjih, ki so v pristojnosti več ministrstev, ministrstvo iz prvega odstavka tega člena za področje, za katero ni pristojno, pridobi mnenje ministrstva, pristojnega za to področje, o tem, ali nevladna organizacija izpolnjuje pogoje iz druge, četrte in šeste alineje četrtega odstavka 6. člena tega zakona oziroma pogoj iz druge alineje prvega odstavka 10. člena tega zakona na področju, za katerega je pristojno.

13. člen **(odvzem statusa nevladne organizacije v javnem interesu)**

- (1) Ministrstvo, ki je nevladni organizaciji podelilo status nevladne organizacije v javnem interesu, z odločbo organizaciji odvzame ta status, če ta:
- ne izpolnjuje več pogojev iz 2., 6. oziroma 10. člena tega zakona ali če ne opravlja več

- dejavnosti v javnem interesu,
 - kljub opozorilu pristojnega ministrstva, tudi v naknadnem roku 30 dni ne izpolni obveznosti iz prvega odstavka 11. člena tega zakona ali
 - se nevladna organizacija v javnem interesu podeljenemu statusu pisno odpove.
- (2) Če ima nevladna organizacija status nevladne organizacije v javnem interesu na več področjih, ki so v pristojnosti več ministrstev, ji ministrstvo iz prejšnjega odstavka odvzame status zaradi neizpolnjevanja pogojev iz 2. in 6. člena tega zakona na področju, za katerega je pristojno drugo ministrstvo, po predhodnem soglasju ministrstva, ki je pristojno za to področje. Ministrstvo, pristojno za takšno drugo področje, soglasje izda, če organizacija na tem drugem področju ne izpolnjuje več pogojev iz druge, četrte ali šeste alineje četrtega odstavka 6. člena tega zakona.

14. člen
(obveznost medsebojnega obveščanja državnih organov)

Državni organi, organi samoupravnih lokalnih skupnosti, druge osebe javnega prava in nosilci javnih pooblastil v primeru suma, da obstaja razlog za odvzem statusa nevladne organizacije v javnem interesu, o tem nemudoma obvestijo ministrstvo, pristojno za odvzem statusa nevladne organizacije v javnem interesu, in mu posredujejo vse dokumente, ki jih imajo v zvezi s tem.

III. PRAVICE NEVLADNIH ORGANIZACIJ V JAVNEM INTERESU

15. člen
(uporaba poimenovanja nevladna organizacija v javnem interesu)

- (1) Besedno zvezo ali kombinacijo besed »nevladna organizacija v javnem interesu« lahko v svojem imenu ali firmi uporablja samo nevladna organizacija v javnem interesu.
- (2) Pravna oseba, ki ni nevladna organizacija v javnem interesu, ne sme navajati, da je nevladna organizacija v javnem interesu ali da ima status nevladne organizacije v javnem interesu.

16. člen
(prednost pri javnih razpisih)

- (1) Pri javnih razpisih za pridobivanje sredstev iz državnega proračuna, namenjenih nevladnim organizacijam, se v merilih za izbor prejemnikov sredstev upošteva tudi status nevladne organizacije v javnem interesu na področju, kateremu je javni razpis namenjen, pri čemer upoštevanje takšnega statusa ne sme biti manjše od petih odstotkov in ne presežati 20 odstotkov skupne vrednosti meril.
- (2) Samoupravne lokalne skupnosti lahko upoštevajo status nevladne organizacije v javnem interesu na način iz prejšnjega odstavka.

17. člen
(druge spodbude in pravice)

- (1) Z zakonom se lahko določijo druge ugodnosti, olajšave, spodbude, prednosti in druge pravice za nevladne organizacije v javnem interesu.
- (2) Z zakonom se lahko določijo tudi pravice nevladnih organizacij v javnem interesu, da v upravnih ali sodnih postopkih zastopajo določene interese, da imajo pravico udeležbe v teh postopkih ali

da se jih lahko pooblasti za zastopanje.

18. člen
(stečaj nevladne organizacije v javnem interesu)

- (1) Nad nevladno organizacijo v javnem interesu se lahko opravi stečajni postopek le po predhodnem soglasju ministrstva, pristojnega za področje, na katerem ima organizacija podeljen ta status.
- (2) Če ima organizacija podeljen status nevladne organizacije v javnem interesu na več področjih, ki so v pristojnosti več ministrstev, predhodno soglasje izda ministrstvo, ki je nevladni organizaciji podelilo status nevladne organizacije v javnem interesu, po pridobljenem soglasju ministrstev, pristojnih za druga področja, kjer ima organizacija podeljen takšen status.
- (3) Ministrstvo iz prvega in drugega odstavka tega člena poda soglasje za stečaj nevladne organizacije v javnem interesu, če ugotovi, da javni interes za nadaljevanje izvajanja dejavnosti nevladne organizacije v javnem interesu ni večji od interesa upnikov nevladne organizacije v javnem interesu.

IV. EVIDENCA NEVLADNIH ORGANIZACIJ V JAVNEM INTERESU

19. člen
(evidenca nevladnih organizacij v javnem interesu)

- (1) Evidenco nevladnih organizacij v javnem interesu (v nadaljnjem besedilu: evidenca) v elektronski obliki vzpostavi in vodi pristojna organizacija za javnopravne evidence in storitve na podlagi podatkov ministrstev, pristojnih za podelitev in odvzem statusa nevladne organizacije v javnem interesu, in je namenjena vpisu in javni objavi pravno pomembnih podatkov o nevladnih organizacijah v javnem interesu.
- (2) V evidenci se obdelujejo naslednji podatki o nevladnih organizacijah v javnem interesu:
 - matična številka,
 - davčna številka,
 - ime ali firma,
 - poslovni naslov,
 - pravnoorganizacijska oblika,
 - datum vpisa v evidenco,
 - številko in datum odločbe o podelitvi statusa nevladne organizacije v javnem interesu,
 - številko in datum odločbe o odvzemu statusa nevladne organizacije v javnem interesu,
 - datum podelitve statusa na posameznem področju,
 - datum odvzema statusa na posameznem področju,
 - datum izbrisa iz evidence,
 - področje ali več področij, za katere ima organizacija podeljen status nevladne organizacije v javnem interesu,
 - številka odločbe in navedba organa, ki jo je izdal, če gre za organizacijo, ki ima na podlagi drugega zakona podeljen status delovanja v javnem interesu, oziroma navedba zakona, ki določa, da je dejavnost nevladne organizacije v javnem interesu, če je organizacija dobila status nevladne organizacije v javnem interesu na podlagi 10. člena tega zakona in
 - navedba pristojnega ministrstva, ki zagotavlja pravilnost podatkov v evidenci in je ministrstvo, ki na podlagi 20. člena tega zakona vpisuje podatke in njihove spremembe v evidenco.
- (3) Zaradi zagotavljanja točnosti in ažurnosti podatkov pristojna organizacija za javnopravne evidence in storitve prevzema podatke o matični številki, davčni številki, o imenu ali firmi, poslovnem naslovu, pravnoorganizacijski obliki ter spremembe teh podatkov iz Poslovnega registra Slovenije.

20.**člen****(vpis v evidenco in spremembe vpisa)**

- (1) Ministrstvo, ki organizaciji podeli status nevladne organizacije v javnem interesu, z dnem dokončnosti odločbe o podelitvi takšnega statusa vpiše njene podatke iz drugega odstavka prejšnjega člena v evidenco.
- (2) Ministrstvo, ki organizaciji, ki že ima status nevladne organizacije v javnem interesu, podeli status v javnem interesu še na drugem področju ali ji odvzame status v javnem interesu, z dnem dokončnosti odločbe o takšni podelitvi ali odvzemu vpiše v evidenco spremembe podatkov o podeljenem statusu oziroma podatke o odvzemu statusa.
- (3) Vpis podatkov v evidenco opravi pooblaščen oseba ministrstva, pristojnega za vpis podatkov, z uporabo aplikacije za vnos podatkov na spletnem portalu pristojne organizacije za javnopravne evidence in storitve.
- (4) Pristojna organizacija za javnopravne evidence in storitve obvestilo o opravljenem vpisu podatkov ali vpisu sprememb podatkov v evidenci posreduje na elektronski naslov ministrstva, iz štirinajste alineje drugega odstavka prejšnjega člena in na elektronski naslov pooblaščen osebe ministrstva za vnos podatkov.

21.**člen****(izbris iz evidence)**

- (1) Pristojna organizacija za javnopravne evidence in storitve po uradni dolžnosti iz evidence izbriše organizacijo s statusom nevladne organizacije v javnem interesu, če je ta izbrisana iz Poslovnega registra Slovenije, in o tem obvesti ministrstvo iz štirinajste alineje drugega odstavka 19. člena tega zakona.
- (2) Pristojno ministrstvo, ki v evidenco vpiše podatke o odvzemu statusa v javnem interesu še na zadnjem področju, nevladno organizacijo v javnem interesu izbriše iz evidence.

22.**člen****(dostop do podatkov)**

- (1) Evidenca je javna in brezplačno dostopna na spletnem portalu pristojne organizacije za javnopravne evidence in storitve.
- (2) Pristojna organizacija za javnopravne evidence in storitve omogoča pregled nevladnih organizacij v javnem interesu po področjih iz evidence.
- (3) Pristojna organizacija za javnopravne evidence in storitve vodi evidenco tako, da se poleg zadnjega stanja podatkov o vseh vpisanih nevladnih organizacijah v javnem interesu ohranjajo vsi pretekli vpisi podatkov iz šeste do trinajste alineje drugega odstavka 19. člena tega zakona in da se omogoča vpogled v zadnje stanje podatkov na določen dan. Pristojna organizacija za javnopravne evidence in storitve vodi evidenco tudi tako, da se vidijo podatki o izbrisanih nevladnih organizacijah v javnem interesu še pet let po izbrisu nevladne organizacije v javnem interesu iz evidence, nato pa podatke prenese v arhivski del baze evidence, ki se hrani trajno.
- (4) Ministrstvo, pristojno za delovanje nevladnih organizacij, na podlagi predlogov ministrstev, pristojnih za področja, na katerih imajo organizacije podeljen status nevladnih organizacij v javnem interesu, pristojni organizaciji za javnopravne evidence in storitve, sporoča nova področja iz drugega odstavka 6. člena tega zakona, na katerih se nevladnim organizacijam lahko podeli status nevladne organizacije v javnem interesu.

- (5) Pristojna organizacija za javnopravne evidence in storitve na svojem spletnem portalu mesečno objavlja podatke iz evidence v strojno berljivi obliki po stanju na zadnji dan v mesecu. Objavljene podatke je dovoljeno brezplačno in neomejeno ponovno uporabiti.

V. PODPORNO OKOLJE ZA NEVLADNE ORGANIZACIJE

23.

člen

(naloge ministrstev)

- (1) Ministrstvo, pristojno za delovanje nevladnih organizacij, spremlja razvoj in delovanje nevladnih organizacij in opravlja tudi naslednje naloge:
- pripravlja, izvaja in vrednoti politike, predpise in ukrepe, ki vplivajo na razvoj in delovanje nevladnih organizacij,
 - skrbi za koordinacijo določanja in izvajanja politik med ministrstvi in vladnimi službami na področju razvoja in delovanja nevladnih organizacij,
 - skrbi za razvoj podpornega okolja za nevladne organizacije in za izvrševanje tega zakona,
 - pripravlja in izvaja splošne ukrepe za sodelovanje države z nevladnimi organizacijami pri oblikovanju politik in predpisov,
 - zbira in obdeluje podatke o financiranju nevladnih organizacij,
 - pripravlja poročila o razvoju nevladnih organizacij,
 - zagotavlja administrativno tehnično podporo delovanju sveta iz 26. člena tega zakona,
 - preko javnih razpisov financira projekte in programe horizontalnih mrež in regionalnih stičišč kot subjektov podpornega okolja, namenjenih spodbujanju razvoja nevladnih organizacij in
 - preko javnih razpisov financira druge projekte in programe nevladnih organizacij in drugih oseb, namenjenih izvajanju ukrepov za razvoj posameznih področij, ter spodbujanju razvoja nevladnih organizacij in razvoju podpornega okolja za nevladne organizacije.
- (2) Ministrstva na področjih za katera so pristojna:
- sodelujejo pri pripravi, izvajanju in vrednotenju politik, predpisov in ukrepov, ki vplivajo na razvoj in delovanje nevladnih organizacij,
 - pripravljajo in izvajajo politike, predpise in ukrepe, ki vplivajo na razvoj in delovanje nevladnih organizacij na svojih področjih,
 - pripravljajo in izvajajo ukrepe za sodelovanje države z nevladnimi organizacijami pri oblikovanju politik in predpisov na svojih področjih,
 - preko javnih razpisov financirajo projekte in programe vsebinskih mrež kot subjektov podpornega okolja, namenjenih spodbujanju razvoja nevladnih organizacij in
 - preko javnih razpisov financirajo druge projekte in programe nevladnih organizacij in drugih oseb, namenjenih izvajanju ukrepov za razvoj posameznih področij, ter spodbujanju razvoja nevladnih organizacij in razvoju podpornega okolja za nevladne organizacije.
- (3) Pogoji, merila in predmet financiranja za pridobitev sredstev na javnih razpisih iz osme in devete alineje prvega odstavka tega člena ter četrte in pete alineje prejšnjega odstavka se določijo v javnem razpisu.
- (4) Horizontalna mreža iz osme alineje prvega odstavka tega člena je nevladna organizacija, ki na nacionalni ravni združuje nevladne organizacije iz različnih vsebinskih področij delovanja in izvaja dejavnosti informiranja, svetovanja, izobraževanja, raziskovanja, zagovorništva, mreženja, promocije in podpore v korist vseh nevladnih organizacij na nacionalni ravni.
- (5) Regionalno stičišče iz osme alineje prvega odstavka tega člena je nevladna organizacija, ki na ravni razvojne regije, kot jo določa zakon, ki ureja skladen regionalni razvoj, ali na ravni več občin, ki predstavljajo zaključeno prostorsko celoto, združuje nevladne organizacije iz različnih vsebinskih področij delovanja in izvaja dejavnosti informiranja, svetovanja, izobraževanja, raziskovanja, zagovorništva, mreženja, promocije in podpore v korist vseh nevladnih organizacij

na ravni svojega delovanja.

- (6) Vsebinska mreža iz četrte alineje drugega odstavka tega člena je nevladna organizacija, ki na nacionalni ravni, na ravni razvojne regije, kot jo določa zakon, ki ureja skladen regionalni razvoj, ali na ravni več občin, ki predstavljajo zaključeno prostorsko celoto, združuje nevladne organizacije iz vsebinsko istega področja in izvaja dejavnosti informiranja, svetovanja, izobraževanja, raziskovanja, zagovorništva, mreženja, promocije in podpore v korist vseh nevladnih organizacij iz istega vsebinskega področja na ravni svojega delovanja.

24. člen
(naloge samoupravnih lokalnih skupnosti)

Samoupravne lokalne skupnosti načrtujejo, financirajo in izvajajo politike razvoja nevladnih organizacij.

25. člen
(načrtovanje razvoja nevladnih organizacij)

- (1) Razvoj nevladnih organizacij v Republiki Sloveniji se načrtuje v Strategiji razvoja nevladnih organizacij (v nadaljnjem besedilu: strategija), ki jo sprejme vlada za obdobje petih do sedmih let. Strategijo pripravi ministrstvo, pristojno za delovanje nevladnih organizacij, v sodelovanju z ministrstvi, pristojnimi za področja, na katerih delujejo nevladne organizacije, in svetom iz 26. člena tega zakona.

- (2) Strategija zajema:

- analizo potreb nevladnih organizacij,
- temeljne politike razvoja nevladnih organizacij,
- strateške razvojne cilje nevladnih organizacij,
- vlogo države, samoupravnih lokalnih skupnosti in drugih oseb pri doseganju razvojnih ciljev nevladnih organizacij,
- glavna področja razvoja nevladnih organizacij,
- okvirna sredstva, namenjena za uresničevanje strategije in
- program ukrepov za izvajanje strategije.

- (3) Program ukrepov iz sedme alineje prejšnjega odstavka zajema vsaj:

- ukrepe za oblikovanje podpornega okolja za delovanje nevladnih organizacij,
- ukrepe za sodelovanje države z nevladnimi organizacijami pri oblikovanju politik in predpisov,
- ukrepe za spodbujanje zaposlovanja v nevladnih organizacijah,
- ukrepe za promocijo nevladnih organizacij in
- ukrepe za omogočanje dolgoročnega financiranja nevladnih organizacij.

- (4) V programu ukrepov se za vsak ukrep določi:

- cilje in vsebino ukrepa,
- aktivnosti,
- vrsto in višino upravičenih stroškov v okviru aktivnosti,
- obdobje izvajanja aktivnosti,
- izvajalce posameznega ukrepa,
- vire in obseg sredstev za financiranje ukrepa,
- upoštevanje pravil državnih pomoči in
- merila za ocenjevanje doseganja ciljev ukrepa.

- (5) Če med obdobjem, za katerega je sprejeta strategija, pride do takšnih sprememb okoliščin ali obsega finančnih sredstev, ki zahtevajo spremembo strategije, se ta spremeni na enak način, kot se je sprejela.

26. člen
(spremljanje strategije, programa ukrepov in razvoja nevladnih organizacij)

- (1) Izvajanje strategije spremlja Svet Vlade Republike Slovenije za spodbujanje razvoja prostovoljstva, prostovoljskih in nevladnih organizacij (v nadaljnjem besedilu: svet).
- (2) Ministrstvo, pristojno za delovanje nevladnih organizacij, v šestih mesecih po poteku vsakega dvoletnega obdobja izvajanja strategije, predloži vladi poročilo o izvajanju strategije z oceno rezultatov in mnenjem sveta o izvajanju strategije.
- (3) Izvajalec vsakega ukrepa iz programa ukrepov v enem mesecu po izvedbi ukrepa predloži ministrstvu, pristojnemu za delovanje nevladnih organizacij, poročilo o izvedbi tega ukrepa z oceno doseganja cilja ukrepa, ki temelji na v ukrepu določenih merilih.

27. člen
(sredstva za spodbujanje razvoja nevladnih organizacij)

- (1) Iz državnega proračuna se pri ministrstvu, ki je pristojno za delovanje nevladnih organizacij, na posebni proračunski postavki letno zagotavljajo sredstva za spodbujanje razvoja nevladnih organizacij.
- (2) Javni razpis za spodbujanje razvoja nevladnih organizacij se objavi najmanj enkrat letno.

VI. NADZOR

28. člen
(nadzor)

Nadzor nad izvrševanjem posameznih določb tega zakona izvajajo:

- nad določbami prvega odstavka 12. člena tega zakona ministrstva, ki jim morajo nevladne organizacije v javnem interesu po 12. členu tega zakona sporočiti spremembo, ki lahko vpliva na izpolnjevanje pogojev za pridobitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu,
- nad določbami 15. in 16. člena tega zakona ministrstvo, pristojno za delovanje nevladnih organizacij.

VII. KAZENSKE DOLOČBE

29. člen
(prekrški)

- (1) Z globo 800 do 2.000 eurov se za prekršek kaznuje nevladna organizacija v javnem interesu, ki ministrstvu v 30 dneh od nastanka ne sporoči spremembe, ki lahko vpliva na izpolnjevanje pogojev za podelitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu (prvi odstavek 12. člena).

- (2) Z globo 800 eurov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje tudi odgovorna oseba nevladne organizacije v javnem interesu.
- (3) Z globo 2.000 do 10.000 eurov se kaznuje pravna oseba, ki ni nevladna organizacija v javnem interesu in navaja, da je nevladna organizacija v javnem interesu ali da ima status nevladne organizacije v javnem interesu (drugi odstavek 15. člena).
- (4) Z globo 600 eurov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe.

VIII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

30. člen **(ureditev položaja organizacij, ki imajo status društva v javnem interesu ali temu podoben status)**

- (1) Ne glede na 6. in 10. člen tega zakona se za društvo, zvezo društev, mladinski svet, zavod ali ustanovo, ki ima na dan uveljavitve tega zakona na podlagi zakona podeljen status delovanja v javnem interesu, šteje, da je nevladna organizacija v javnem interesu po tem zakonu do pravnomočnosti odločbe iz četrtega ali petega odstavka tega člena.
- (2) Prejšnji odstavek ne velja za:
 - mladinsko organizacijo, organizirano kot sestavni del druge pravne osebe, kot jo določa Zakon o javnem interesu v mladinskem sektorju (Uradni list RS št. 42/10);
 - Mladinski svet Slovenije, kot ga določa Zakon o mladinskih svetih (Uradni list RS št. 70/00 i n 4 2 / 1 0) .
- (3) Organizacije iz prvega odstavka tega člena, če je to potrebno, uskladijo svoje ustanovitvene akte in delovanje s pogoji, ki veljajo za podelitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu po tem zakonu, in najkasneje do 31. marca 2019 pristojnemu ministrstvu posredujejo izjavo, da je njihov ustanovitveni akt in delovanje usklajeno s pogoji, ki veljajo za podelitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu po tem zakonu, ter poročilo in program iz prvega odstavka 11. člena tega zakona. Za takšno poročanje se smiselno uporablja 11. člen tega zakona, pri čemer se šteje, da je takšni organizaciji status v javnem interesu podeljen na podlagi 6. člena tega zakona.
- (4) Pristojno ministrstvo organizaciji iz prvega odstavka tega člena, ki izpolni obveznosti iz prejšnjega odstavka in pri kateri ne obstajajo razlogi za odvzem statusa nevladne organizacije v javnem interesu, izda v 60 dneh od izpolnitve obveznosti po uradni dolžnosti odločbo o podelitvi statusa nevladne organizacije v javnem interesu ob smiselni uporabi 6. člena tega zakona. V odločbi se navede tudi, da s podelitvijo tega statusa preneha status delovanja v javnem interesu, ki je bil podlaga za to, da se je organizacija po prvem odstavku tega člena štela za nevladno organizacijo v javnem interesu po tem zakonu.
- (5) Pristojno ministrstvo izda odločbo iz prejšnjega odstavka tudi, če društvo ali ustanova v izjavi iz tretjega odstavka tega člena navede, da v ustanovitvenem aktu nima navedeno, da se v primeru prenehanja premoženje prenese na drugo nevladno organizacijo ali nepridobitno pravno osebo javnega prava, ki ima enak ali podoben namen, če v izjavi navede tudi, da bo to uskladitev ustanovitvenega akta izpolnila ob prvi spremembi po podaji izjave.
- (6) Pristojno ministrstvo organizaciji iz prvega odstavka tega člena, ki ne izpolni obveznosti iz tretjega odstavka tega člena, v 15 dneh od poteka roka za izpolnitev obveznosti pozove, da v roku 30 dni izpolni te obveznosti. Če organizacija tudi po pozivu ne izpolni obveznosti, se šteje, da ne izpolnjuje več pogojev za pridobitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu. V tem primeru pristojno ministrstvo po uradni dolžnosti izda odločbo, s katero organizaciji odvzame status nevladne organizacije v javnem interesu po tem zakonu in status delovanja v

javnem interesu, ki je bil podlaga za to, da se je organizacija po prvem odstavku tega člena štela za nevladno organizacijo v javnem interesu po tem zakonu, in sicer v 60 dneh po poteku dodatnega roka za izpolnitev obveznosti. Z dnem dokončnosti odločbe pristojno ministrstvo organizacijo izbriše iz evidence iz 19. člena tega zakona.

- (7) Pristojno ministrstvo organizaciji iz prvega odstavka tega člena z odločbo po uradni dolžnosti odvzame status nevladne organizacije v javnem interesu po tem zakonu in status delovanja v javnem interesu, ki je bil podlaga za to, da se je organizacija po prvem odstavku tega člena štela za nevladno organizacijo v javnem interesu po tem zakonu, tudi če se v obdobju do izpolnitve obveznosti iz tretjega odstavka tega člena organizacija statusu pisno odpove ali ji je pravnomočno izrečena globa za hujši davčni prekršek ali davčni prekršek, katerega narava je posebno huda, oziroma je pravnomočno obsojena za kaznivo dejanje ali se nad njo začne stečajni postopek ali postopek likvidacije.
- (8) Ne glede na 6. in 10. člen tega zakona pristojno ministrstvo zavrže vlogo organizacije, ki se na podlagi tega člena šteje za nevladno organizacijo v javnem interesu, za podelitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu po tem zakonu za področje, za katerega ima takšna organizacija že podeljen status delovanja v javnem interesu na podlagi zakona, ki je bil podlaga za to, da se je organizacija po prvem odstavku tega člena štela za nevladno organizacijo v javnem interese po tem zakonu.
- (9) Pristojno ministrstvo po tem členu se določi ob smiselni uporabi 11. člena tega zakona.
- (10) Ministrstvo, pristojno za delovanje nevladnih organizacij, na svoji spletni strani objavi vsebino izjave iz drugega odstavka tega člena, ki vsebuje tudi pojasnilo o obveznostih nevladne organizacije v javnem interesu iz 12. člena tega zakona.

31. člen **(ureditev položaja invalidskih in humanitarnih organizacij)**

- (1) Ne glede na prejšnji, 6. in 10. člen tega zakona se za društvo ali drugo organizacijo, ki ima na dan uveljavitve tega zakona podeljen status invalidske organizacije po Zakon o invalidskih organizacijah (Uradni list RS, št. 108/02 in 61/06 – ZDru-1) ali status humanitarne organizacije po Zakonu o humanitarnih organizacijah (Uradni list RS, št. 98/03 in 61/06 – Zdru-1) šteje, da je nevladna organizacija v javnem interesu po tem zakonu do pravnomočnosti odločbe iz četrtega oziroma petega odstavka tega člena.
- (2) Društva in druge organizacije iz prejšnjega odstavka, če je to potrebno, uskladijo svoje ustanovitvene akte in delovanje s pogoji, ki veljajo za pridobitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu po tem zakonu, in do 31. marca 2019 pristojnemu ministrstvu posredujejo izjavo, da je njihov ustanovitveni akt in delovanje usklajeno s pogoji, ki veljajo za pridobitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu po tem zakonu.
- (3) Pristojno ministrstvo društvu ali drugi organizaciji iz prvega odstavka tega člena, ki izpolni obveznosti iz drugega odstavka tega člena, če niso podani razlogi za odvzem statusa nevladne organizacije v javnem interesu, izda v 60 dneh od izpolnitve obveznosti po uradni dolžnosti odločbo o podelitvi statusa nevladne organizacije v javnem interesu ob smiselni uporabi 10. člena tega zakona.
- (4) Pristojno ministrstvo izda odločbo iz prejšnjega odstavka tudi, če društvo ali ustanova v izjavi iz drugega odstavka tega člena navede, da v ustanovitvenem aktu nima navedeno, da se v primeru prenehanja premoženje prenese na drugo nevladno organizacijo ali nepridobitno pravno osebo javnega prava, ki ima enak ali podoben namen, če v izjavi navede tudi, da bo to uskladitev ustanovitvenega akta izpolnila ob prvi spremembi po podaji izjave.
- (5) Pristojno ministrstvo društvu ali organizaciji iz prvega odstavka tega člena, ki ne izpolni obveznosti iz drugega odstavka tega člena, v 15 dneh od poteka roka za izpolnitev obveznosti

pozove, da v roku 30 dni izpolni to obveznost. Če društvo ali druga organizacija tudi po pozivu ne izpolni te obveznosti, se šteje, da ne izpolnjuje več pogojev za pridobitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu. V tem primeru pristojno ministrstvo po uradni dolžnosti izda odločbo, s katero takšnemu društvu ali drugi organizaciji odvzame status nevladne organizacije v javnem interesu po tem zakonu, in sicer v 60 dneh po poteku dodatnega roka za izpolnitev obveznosti. Z dnem dokončnosti odločbe pristojno ministrstvo organizacijo izbriše iz evidence iz 19. člena tega zakona.

- (6) Pristojno ministrstvo organizaciji iz prvega odstavka tega člena z odločbo po uradni dolžnosti odvzame status nevladne organizacije v javnem interesu po tem zakonu tudi, če se v obdobju do izpolnitve obveznosti iz drugega odstavka tega člena organizacija statusu pisno odpove ali ji je pravnomočno izrečena globa za hujši davčni prekršek ali davčni prekršek, katerega narave je posebno huda, oziroma je pravnomočno obsojena za kaznivo dejanje ali se nad njo začne stečajni postopek ali postopek likvidacije.
- (7) Ne glede na 6. in 10. člen tega zakona pristojno ministrstvo zavrže vlogo društva ali druge organizacije, ki se na podlagi prvega odstavka tega člena štejeta za nevladni organizaciji v javnem interesu, za podelitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu po tem zakonu za področje, za katerega ima takšno društvo ali druga organizacija že podeljen status delovanja v javnem interesu na podlagi zakonov iz prvega odstavka tega člena.
- (8) Pristojno ministrstvo po tem členu se določi ob smiselnem uporabi 11. člena tega zakona.
- (9) Ministrstvo, pristojno za delovanje nevladnih organizacij, na svoji spletni strani objavi vsebino izjave iz drugega odstavka tega člena, ki vsebuje tudi pojasnilo o obveznostih nevladne organizacije v javnem interesu iz 12. člena tega zakona.

32. člen

(ureditev položaja nevladnih organizacij, za katere drug zakon določa, da je njihova dejavnost v javnem interesu)

- (1) Ne glede na 6. in 10. člen tega zakona se na dan uveljavitve tega zakona društvo, za katerega drug zakon določa, da je dejavnost, ki jo izvajajo, v javnem interesu, šteje, da je nevladna organizacija v javnem interesu na področju izvajanje te dejavnosti po tem zakonu. Pogoj po tem odstavku ni izpolnjen, če drug zakon določa, da je organizacija ali njena dejavnost dobrodelna, splošnokoristna ali humanitarna.
- (2) Društva iz prejšnjega odstavka, če je to potrebno, uskladijo svoje ustanovitvene akte in delovanje s pogoji, ki veljajo za pridobitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu po tem zakonu, in do 31. marca 2019 pristojnemu ministrstvu posredujejo izjavo, da je njihov ustanovitveni akt in delovanje usklajeno s pogoji, ki veljajo za pridobitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu po tem zakonu.
- (3) Če društvo v izjavi iz prejšnjega odstavka navede, da v ustanovitvenem aktu nima navedeno, da se v primeru prenehanja premoženje prenese na drugo nevladno organizacijo ali nepridobitno pravno osebo javnega prava, ki ima enak ali podoben namen, mora v izjavi navesti tudi, da bo to uskladitev ustanovitvenega akta izpolnilo ob prvi spremembi po podaji izjave.
- (4) Pristojno ministrstvo društvu iz prvega odstavka tega člena, ki ne izpolni obveznosti iz drugega oziroma tretjega odstavka tega člena v 15 dneh od poteka roka za izpolnitev obveznosti pozove, da v roku 30 dni izpolni to obveznost. Če društvo tudi po pozivu ne izpolni te obveznosti, se šteje, da ne izpolnjuje več pogojev za pridobitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu. V tem primeru pristojno ministrstvo po uradni dolžnosti izda odločbo, s katero društvu odvzame status nevladne organizacije v javnem interesu po tem zakonu, in sicer v 60 dneh po poteku dodatnega roka za izpolnitev obveznosti. Z dnem dokončnosti odločbe pristojno ministrstvo društvo izbriše iz evidence iz 19. člena tega zakona.

- (5) Pristojno ministrstvo organizaciji iz prvega odstavka tega člena z odločbo po uradni dolžnosti odvzame status nevladne organizacije v javnem interesu po tem zakonu tudi, če se v obdobju do izpolnitve obveznosti iz drugega odstavka tega člena organizacija statusu pisno odpove ali ji je pravnomočno izrečena globa za hujši davčni prekršek ali davčni prekršek, katerega narave je posebno huda, oziroma je pravnomočno obsojena za kaznivo dejanje ali se nad njo začne stečajni postopek ali postopek likvidacije.
- (6) Ne glede na 6. in 10. člen tega zakona pristojno ministrstvo zavrže vlogo društva, ki se na podlagi prvega odstavka tega člena šteje za nevladno organizacijo v javnem interesu, za podelitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu po tem zakonu za področje, na katerem društvo izvaja dejavnost, za katero drug zakon določa, da je v javnem interesu.
- (7) Pristojno ministrstvo po tem členu je ministrstvo, pristojno za področje, na katerem društvo iz prvega odstavka tega člena izvaja dejavnost, za katero zakon določa, da je v javnem interesu.
- (8) Ministrstvo, pristojno za delovanje nevladnih organizacij, na svoji spletni strani objavi vsebino izjave iz drugega odstavka tega člena, ki vsebuje tudi pojasnilo o obveznostih nevladne organizacije v javnem interesu iz 12. člena tega zakona

33. člen
(vzpostavitev evidence nevladnih organizacij v javnem interesu)

- (1) Pristojna organizacija za javnopravne evidence in storitve vzpostavi evidenco iz 19. člena tega zakona v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona.
- (2) Ministrstva v treh mesecih od vzpostavitve evidence v skladu z 20. členom tega zakona vnesejo v evidenco podatke iz drugega odstavka 19. člena tega zakona o organizacijah, ki se na podlagi prvega odstavka 30. člena, prvega odstavka 31. člena in prvega odstavka 32. člena tega zakona štejejo za nevladne organizacije v javnem interesu in podatke o nevladnih organizacijah, ki jim je bil podeljen status v javnem interesu na podlagi tega zakona pred vzpostavitvijo evidence.
- (3) Ministrstvo, pristojno za delovanje nevladnih organizacij, pred vzpostavitvijo evidence, na podlagi predlogov ministrstev, pristojnih za področja, na katerih imajo organizacije podeljen status nevladne organizacije v javnem interesu, pristojni organizaciji za javnopravne evidence in storitve sporoči seznam področij, na katerih lahko organizacije pridobijo status nevladne organizacije v javnem interesu iz drugega odstavka 6. člena tega zakona in seznam navedb zakonov iz trinajste alineje 19. člena tega zakona.
- (4) Pristojna organizacija za javnopravne evidence in storitve omogoči javni dostop do podatkov iz evidence na svojem spletnem portalu v devetih mesecih od uveljavitve tega zakona.

34. člen
(izdaja predpisov ter sprejem strategije)

- (1) Ministri, pristojni za posamezno področje, na katerem delujejo nevladne organizacije, izdajo predpise iz petega odstavka 6. člena tega zakona v enem letu od uveljavitve tega zakona.
- (2) Vlada sprejme strategijo iz prvega odstavka 25. člena tega zakona v roku dveh let od uveljavitve tega zakona.

35. člen
(zagotovitev proračunskih sredstev)

Proračunska sredstva za izvedbo javnega razpisa iz 27. člena tega zakona se zagotovijo v enem mesecu od uveljavitve tega zakona.

36. člen
(uskladitev zakonov, ki urejajo pogoje za pridobitev statusa društva ali druge organizacije, ki deluje v javnem interesu ali ki drugače opredeljujejo nevladno organizacijo)

(1) V Zakonu o društvih (Uradni list RS, št. 64/11 – uradno prečiščeno besedilo) se:

- črta V. poglavje in 30. do 36. člen;
- črtata tretji in četrti odstavek 40. člena;
- črta 48. člen;
- prvi odstavek 50. člena spremeni tako, da se glasi: »(1) Register društev in register podružnic tujih društev sta namenjena vpisu in javni objavi podatkov o pravno pomembnih dejstvih o društvih.«;
- v drugem odstavku 50. člena črta besedilo »ter evidenco društev v javnem interesu«;
- v tretjem odstavku 50. člena prva alineja spremeni tako, da se glasi: »podatek o EMŠO zastopnika društva oziroma podružnice tujega društva, vpisan v centralni register društev oziroma centralni register podružnic tujih društev«;
- v tretjem odstavku 50. člena črta druga alineja.

(2) V Družinskem zakoniku (Uradni list RS, št. 15/17) se:

- prvi odstavek 281. člena spremeni tako, da se glasi: »(1) Nevladni organizaciji ki deluje na področju družinske politike, se lahko podeli status nevladne organizacije v javnem interesu v skladu z zakonom, ki ureja status nevladne organizacije v javnem interesu.«;
- v drugem odstavku 281. člena besedilo »Status društva v javnem interesu se podeli društvu, če njegovo« nadomesti z besedilom »Status nevladne organizacije v javnem interesu se podeli nevladni organizaciji, če njeno«;
- črta tretji odstavek 281. člena.

(3) V Pomorskem zakoniku (Uradni list RS, št. 62/16 – uradno prečiščeno besedilo in 41/17) se besedilo 3. a člena spremeni tako, da se glasi: »Nevladne organizacije, ki delujejo na področjih, pomembnih za varnost pomorskega prometa ali drugih področjih pomorske politike, pridobijo status nevladne organizacije v javnem interesu v skladu z zakonom, ki ureja status nevladne organizacije v javnem interesu, če razvijajo in izvajajo programe s področja preventive in varnosti v pomorskem prometu (usposabljanje, dodatno izobraževanje, izdaja gradiv, promocija, razprave, predstavitve s področja varnosti pomorskega prometa in podobno) ali nudijo brezplačno pravno pomoč na področju pomorstva.«.

(4) V Zakonu o javnem interesu v mladinskem sektorju (Uradni list RS, št. 42/10) se:

- v napovednem stavku drugega odstavka 11. člena črta besedilo »glede na njihovo statusnopravno obliko«;
- v drugem odstavku 11. člena prva alineja 1. točke spremeni tako, da se glasi: »izpolnjuje splošne pogoje za pridobitev statusa v javnem interesu v skladu z zakonom, ki ureja status nevladne organizacije v javnem interesu«;
- v drugem odstavku 11. člena 3. točka spremeni tako, da se glasi: »3. pravna oseba, ki je nevladna organizacija v skladu z zakonom, ki ureja status nevladne organizacije v javnem interesu:
 - izpolnjuje splošne pogoje za pridobitev statusa v javnem interesu v skladu z zakonom, ki ureja status nevladne organizacije v javnem interesu,
 - deluje v mladinskem sektorju neprekinjeno vsaj dve leti pred vložitvijo vloge za pridobitev statusa in
 - je sredstva zadnji dve leti pretežno uporabljala za programe iz prve alineje prvega odstavka tega člena.«;
- tretji odstavek 11. člena spremeni tako, da se glasi: »Subjekti iz 1. in 3. točke prejšnjega odstavka si pridobijo status nevladne organizacije v javnem interesu v mladinskem sektorju, subjekti iz 2. točke prejšnjega odstavka pa si pridobijo status mladinske organizacije v javnem interesu v mladinskem sektorju.«;

- v drugem odstavku 13. člena besedilo »smiselno uporablja zakon, ki ureja društva« spremeni tako, da se glasi: »uporablja zakon, ki ureja status nevladne organizacije v javnem interesu«.
- (5) V Zakonu o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04 - uradno prečiščeno besedilo, 61/06 - ZDru-1, 8/10 - ZSKZ-B in 46/14) se:
- naslov podpoglavja 7.3. spremeni tako, da se glasi »7.3. Delovanje nevladnih organizacij v javnem interesu«;
 - prvi odstavek 137. člena spremeni tako, da se glasi: »(1) Strokovna in ljubiteljska društva ter druge nevladne organizacije na področju ohranjanja narave opravljajo dejavnost v javnem interesu v delu, v katerem namen ustanovitve in samo delovanje organizacije presegata uresničevanje interesov njenih članov ali ustanoviteljev.«;
 - v drugem odstavku 137. člena se napovedni stavek spremeni tako, da se glasi: »Nevladna organizacija lahko pridobi status nevladne organizacije v javnem interesu, če izpolnjuje pogoje po zakonu, ki ureja status nevladne organizacije v javnem interesu, in naslednje pogoje:«;
 - v drugem odstavku 137. člena v 5. točki črta beseda »društvo«;
 - prvi odstavek 138. člena spremeni tako, da se glasi: »(1) Minister podeli nevladni organizaciji, ki izpolnjuje pogoje iz prejšnjega člena, status nevladne organizacije v javnem interesu, z odločbo.«;
 - drugi odstavek 138. člena spremeni tako, da se glasi: »(2) Pogodbo med državo in nevladno organizacijo iz prejšnjega odstavka v zvezi z nadomestili za stroške opravljanja dejavnosti nevladne organizacije, ki ima status nevladne organizacije v javnem interesu, sklene v imenu države ministrstvo.«;
 - črta četrti odstavek 138. člena.
- (6) V Zakonu o raziskovalni in razvojni dejavnosti (Uradni list RS, št. 22/06 - uradno prečiščeno besedilo, 61/06 - ZDru-1, 112/07, 9/11 in 57/12 - ZPOP-1A) se:
- naslov 7. poglavja spremeni tako, da se glasi: »7. Nevladne organizacije v javnem interesu«;
 - naslov 22. člena spremeni tako, da se glasi: »(pogoji za pridobitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu);
 - prvi odstavek 22. člena spremeni tako, da se glasi: »Nevladni organizaciji, ki deluje na področju raziskovalne in razvojne dejavnosti v javnem interesu, katere namen in delovanje presegata uresničevanje interesov njenih članov in ustanoviteljev ter je splošno koristno, se lahko podeli status nevladne organizacije v javnem interesu na področju raziskovalne in razvojne dejavnosti (v nadaljnjem besedilu: nevladna organizacija v javnem interesu). Status nevladne organizacije v javnem interesu se podeli v skladu s predpisi, ki urejajo status nevladne organizacije v javnem interesu, in predpisi, ki urejajo splošni upravni postopek, z odločbo, ki jo izda minister, pristojen za znanost, za področje raziskovalne dejavnosti, oziroma minister, pristojen za tehnologijo, za področje razvojne dejavnosti.«;
 - spremeni naslov 23. člena, tako da se glasi: »(podelitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu)«;
 - v tretjem odstavku 23. člena besedilo »Društvo, ki pridobi status društva, ki deluje v javnem interesu na področju raziskovalne in razvojne dejavnosti,« nadomesti z besedilom: Nevladna organizacija, ki pridobi status nevladne organizacije v javnem interesu«.
- (7) V Zakonu o socialnem varstvu (Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 23/07 – popr., 41/07 – popr., 61/10 – ZSVarPre, 62/10 – ZUPJS, 57/12, 39/16, 52/16 – ZPPreb-1, 15/17 – DZ in 29/17) se:
- naslov V.A poglavja spremeni tako, da se glasi: »V.A STATUS NEVLADNIH ORGANIZACIJ V JAVNEM INTERESU NA PODROČJU SOCIALNEGA VARSTVA«;
 - napovedni stavek 79.a člena spremeni tako, da se glasi: »Nevladni organizaciji, ki deluje na področju socialnega varstva, se podeli status nevladne organizacije v javnem interesu na področju socialnega varstva, če poleg splošnih pogojev, ki jih določa zakon, ki ureja status nevladne organizacije v javnem interesu, izpolnjuje tudi posebne pogoje:«;
 - črta 79. b člen;

- črta 79.c člen.
- (8) V Zakonu o športu (Uradni list št. 29/17 – ZŠpo-1) se šesti odstavek 31. člena spremeni tako, da se glasi: »Izvajalcu športnega programa iz 1. točke drugega odstavka 6. člena tega zakona, ki ima status nevladne organizacije v javnem interesu v skladu z zakonom, ki ureja status nevladne organizacije v javnem interesu, in je izbran za izvajanje letnega programa športa na državni ali lokalni ravni ali letnega programa športa Fundacije za šport, ne glede na določbe zakona, ki ureja nevladne organizacije v javnem interesu, ni treba ministrstvu poročati o opravljenem delu in programu prihodnjega delovanja.«.
- (9) V Zakonu o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 77/07 - uradno prečiščeno besedilo, 56/08, 4/10, 20/11, 111/13 in 68/16) se:
- naslov 3. poglavja spremeni tako, da se glasi: »3. Status nevladnih organizacij v javnem interesu na področju kulture«;
 - drugi odstavek 80. člena spremeni tako, da se glasi: »Kulturnemu društvu, ki deluje v javnem interesu, se lahko podeli status nevladne organizacije v javnem interesu v skladu z zakonom, ki ureja status nevladne organizacije v javnem interesu.«;
 - besedilo 81. člena spremeni tako, da se glasi: »Status nevladne organizacije v javnem interesu na področju kulture lahko pridobijo tudi druge nevladne organizacije v skladu z zakonom, ki ureja status nevladne organizacije v javnem interesu.«;
 - črta 81.a člen.
- (10) V Zakonu o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 - ORZVKD39, 90/12, 111/13 in 32/16) se:
- naslov 107. člena spremeni tako, da se glasi: »(status nevladne organizacije v javnem interesu)«;
 - besedilo 107. člena spremeni tako, da se glasi: »Nevladna organizacija, ki s svojim delovanjem pomembno prispeva k varstvu, k razvijanju zavesti o dediščini, širitvi znanja in spretnosti, povezanih z dediščino, ter k usposabljanju in vseživljenjskem učenju, lahko pridobi status nevladne organizacije v javnem interesu na področju varstva kulturne dediščine. Status se pridobi na podlagi zakona, ki ureja uresničevanje javnega interesa za kulturo, in zakona, ki ureja status nevladne organizacije v javnem interesu.«;
 - v prvem odstavku 108. člena napovedni stavek spremeni tako, da se glasi: »Nevladna organizacija, ki ima status nevladne organizacije v javnem interesu na področju varstva kulturne dediščine, ima pravico:«.
- (11) V Zakonu o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09 – ZPNačrt-A, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15 in 30/16) se:
- v prvem odstavku 152. člena napovedni stavek spremeni tako, da se glasi: »(1) Status nevladne organizacije v javnem interesu na področju varstva okolja lahko pridobi nevladna organizacija, ki izpolnjuje pogoje po zakonu, ki ureja status nevladne organizacije v javnem interesu, in:«,
 - v prvem odstavku 152. člena črtata 1. in 3. točka;
 - prvi odstavek 153. člena spremeni tako, da se glasi: »(1) Minister podeli status iz prejšnjega člena z odločbo.«;
 - črtata drugi in četrti odstavek 153. člena;
 - črta 154. člen.
- (12) V Zakonu o varstvu podzemnih jam (Uradni list RS, št. 2/04, 61/06 - ZDru-1 in 46/14 - ZON-C) se:
- naslov IV. poglavja spremeni tako, da se glasi: »IV. DELOVANJE NEVLADNIH ORGANIZACIJ V JAVNEM INTERESU«;
 - v drugem odstavku 44. člena napovedni stavek spremeni tako, da se glasi: »Jamarsko društvo ali druga nevladna organizacija izkazuje pomembnejše dosežke na področju

varstva podzemnih jam, če:«;

- v drugem odstavku 44. člena v 2. točki črta beseda »društvenim«;
- v drugem odstavku 44. člena 3. točka spremeni tako, da se glasi: »3. njen ustanovitveni akt zagotavlja tako strukturo organov, da je organ, pristojen za delovanje na področju varstva jam, pri odločanju enakopraven organom, ki obravnavajo druga področja delovanja organizacije,«;
- v drugem odstavku 44. člena se v 4. točki beseda »društvene« nadomesti z besedo »njene«.

(13) V Zakonu o varstvu pred diskriminacijo (Uradni list RS, št. 33/16) se:

- v 15. členu besedilo »društvi, ustanovami ali zasebnimi zavodi (v nadaljnjem besedilu: nevladne organizacije)« nadomesti z besedilom: »nevladnimi organizacijami«;
- tretji odstavek 41. člena spremeni tako, da se glasi: »(3) Status nevladne organizacije v javnem interesu na področju iz prejšnjega odstavka podeli pristojno ministrstvo v skladu z zakonom, ki ureja status nevladne organizacije v javnem interesu.«.

(14) V Zakonu o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo in 97/10) se v petem odstavku 21. člena besedilo »s smiselno uporabo predpisov o društvih« nadomesti z besedilom »ter v skladu z zakonom, ki ureja status nevladne organizacije v javnem interesu«.

(15) V Zakonu o vojnih invalidih (Uradni list RS, št. 63/95, 2/97 - odl. US, 19/97, 21/97 - popr., 75/97, 11/06 - odl. US, 61/06 - ZDru-1, 114/06 - ZUTPG, 40/12 - ZUJF in 19/14) se:

- v četrtem odstavku 1. člena se prvi stavek spremeni tako, da se glasi: »Društvom vojnih invalidov in drugim nevladnim organizacijam, ki delujejo na področju vojnih invalidov, se lahko v skladu z zakonom, ki ureja status nevladne organizacije v javnem interesu, podeli status nevladne organizacije v javnem interesu na področju vojnih invalidov.«;
- v četrtem odstavku 1. člena v drugem stavku beseda »društva« nadomesti z besedo »organizacije«.

(16) V Zakonu o vojnih veteranih (Uradni list RS, št. 59/06 - uradno prečiščeno besedilo, 61/06 - ZDru-1, 101/06 - odl. US, 40/12 - ZUJF in 32/14) se:

- drugi in tretji odstavek 1. člena spremenita tako, da se glasita:
»Društvu ali zvezi vojnih veteranov ali drugi nevladni organizaciji, ki deluje na področju vojnih veteranov, lahko ministrstvo, pristojno za obrambo, v skladu z zakonom, ki ureja status nevladne organizacije v javnem interesu podeli status nevladne organizacije v javnem interesu na področju vojnih veteranov. Ministrstvo podeli status nevladne organizacije v javnem interesu na področju vojnih veteranov na podlagi ustanovitvenega akta in programa organizacije, ki zagotavlja dejavnost javnega pomena, zlasti na področju socialno-zdravstvenega skrbstva za vojne veterane, ohranjanje zgodovinskega izročila, skrbi za ohranjanje vojnih grobišč, mednarodne dejavnosti ter na podlagi širše družbene aktivnosti in porabe sredstev organizacije v določenem obdobju, iz katerih je razvidno, da delovanje organizacije presega interese njenega članstva ali ustanoviteljev.

Z nevladno organizacijo v javnem interesu na področju vojnih veteranov minister, pristojen za obrambo, sklene pogodbo o financiranju njihove dejavnosti iz sredstev državnega proračuna na podlagi izpolnjenih meril za financiranje dejavnosti iz državnega proračuna, ob upoštevanju zlasti programa nevladne organizacije, ki zagotavlja dejavnost javnega pomena, števila članov ali uporabnikov – vojnih veteranov.«;

- v četrtem odstavku 1. člena se besedilo »društva ali zveze vojnih veteranov« nadomesti z besedilom »nevladne organizacije v javnem interesu na področju vojnih veteranov«.

(17) V Zakonu o voznikih (Uradni list RS, št. 85/16) se besedilo 7. člena spremeni tako, da se glasi:
»Nevladne organizacije, ki delujejo na področjih, pomembnih za preventivo in varnost cestnega prometa, pridobijo status nevladne organizacije v javnem interesu v skladu z zakonom, ki ureja status nevladne organizacije v javnem interesu, če razvijajo in izvajajo programe s področja preventive in varnosti v cestnem prometu (usposabljanje, dodatno izobraževanje, izdaja gradiv, promocija, razprave, predstavitve, razstave s področja varnosti cestnega prometa in podobno), razen dejavnosti šol vožnje.«.

(18) V Zakonu o zaščiti živali (Uradni list RS, št. 38/13 - uradno prečiščeno besedilo) se:

- naslov IV. poglavja spremeni tako, da se glasi: »IV. NEVLADNE ORGANIZACIJE, KI DELUJEJO V JAVNEM INTERESU NA PODROČJU ZAŠČITE ŽIVALI«;
- v prvem odstavku 34. člena napovedni stavek spremeni tako, da se glasi: »Društvo, ki deluje na področju zaščite živali, mora za pridobitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu poleg splošnih pogojev po zakonu, ki ureja status nevladne organizacije v javnem interesu, izpolnjevati tudi naslednje posebne pogoje:«;
- v tretjem odstavku 34. člena besedilo »statusa društva, ki na področju zaščite živali deluje v javnem interesu« nadomesti z besedilom »statusa nevladne organizacije v javnem interesu na področju zaščite živali«;
- v prvem odstavku 35. člena besedilo »status društva, ki deluje v javnem interesu« nadomesti z besedilom »status nevladne organizacije v javnem interesu na področju zaščite živali«;
- črta četrti odstavek 35. člena;
- črta 36. člen;
- besedilo 36.a člen spremeni tako, da se glasi: »Statusa nevladne organizacije v javnem interesu na področju zaščite živali lahko poleg društev pridobijo tudi druge nevladne organizacije v skladu z zakonom, ki ureja status nevladne organizacije v javnem interesu, in ob uporabi določbe tega zakona, ki veljajo za društva.«.

(19) V Zakonu o zdravstvenem varstvu rastlin (Uradni list RS, št. 62/07 - uradno prečiščeno besedilo, 36/10 in 40/14 - ZIN-B) se:

- naslov X. poglavja spremeni tako, da se glasi: »X. NEVLADNE ORGANIZACIJE V JAVNEM INTERESU NA PODROČJU ZDRAVSTVENEGA VARSTVA RASTLIN«;
- črta prvi odstavek 69. člena;
- v drugem odstavku 69. člena napovedni stavek spremeni tako, da se glasi: »Strokovno ali ljubiteljsko društva na področju zdravstvenega varstva rastlin ali druga nevladna organizacija, ki deluje na tem področju, lahko pridobi status nevladne organizacije v javnem interesu na področju zdravstvenega varstva rastlin, če izpolnjuje pogoje po zakonu, ki ureja status nevladne organizacije v javnem interesu, in naslednje pogoje:«;
- v drugem odstavku 70. člena beseda »društvu« nadomesti z besedilom »nevladni organizaciji«.

(20) V Zakonu o žrtvah vojnega nasilja (Uradni list RS, št. 18/03 - uradno prečiščeno besedilo, 54/04 - ZDoh-1, 68/05 - odl. US, 61/06 - ZDru-1, 114/06 - ZUTPG, 72/09 in 40/12 - ZUJF) se:

- enajsti odstavek 2. člena spremeni tako, da se glasi: »Društvom žrtev vojnega nasilja ali drugi nevladni organizaciji, ki deluje na področju žrtev vojnega nasilja, se lahko podeli status nevladne organizacije, ki deluje v javnem interesu. O podelitvi statusa odloča ministrstvo, pristojno za žrtve vojnega nasilja, v skladu z zakonom, ki ureja status nevladne organizacije v javnem in interesu, na podlagi temeljnega akta in programa društva oziroma organizacije, ki zagotavlja dejavnost javnega pomena zlasti na področju socialno zdravstvenega skrbstva in zgodovinskega izročila okoliščin in trpljenja žrtev vojnega nasilja.«.

37. člen
(razveljavitev podzakonskih aktov)

- (1) Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati Pravilnik o registru društev, registru podružnic tujih društev in evidenci društev v javnem interesu (Uradni list RS št. 5/07, 56/08 in 64/11) v delu, ki se nanaša na društva v javnem interesu.
- (2) Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati:
- Pravilnik o določitvi kriterijev za izkazovanje pomembnejših dosežkov delovanja društva za podelitev statusa društva v javnem interesu (Uradni list RS, št. 36/12),
 - Pravilnik o določitvi kriterijev za izkazovanje pomembnejših dosežkov delovanja društva za podelitev statusa društva v javnem interesu na delovnem področju Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (Uradni list RS, št. 2/17),
 - Pravilnik o določitvi kriterijev za izkazovanje pomembnejših dosežkov delovanja društva za podelitev statusa društva v javnem interesu na področju kmetijstva, gozdarstva in razvoja podeželja (Uradni list RS, št. 105/13),
 - Pravilnik o določitvi kriterijev za izkazovanje pomembnejših dosežkov delovanja društva za podelitev statusa društva v javnem interesu na področju obrambe (Uradni list RS, št. 97/12),
 - Pravilnik o določitvi kriterijev za izkazovanje pomembnejših dosežkov delovanja društva za podelitev statusa društva v javnem interesu na področju prometa in energije (Uradni list RS, št. 4/17),
 - Pravilnik o določitvi kriterijev za izkazovanje pomembnejših dosežkov delovanja društva za podelitev statusa društva v javnem interesu na področju prometa, energije in prostora (Uradni list RS, št. 35/14 in 4/17),
 - Pravilnik o določitvi kriterijev za izkazovanje pomembnejših dosežkov delovanja društva za podelitev statusa društva v javnem interesu na področju vojnih veteranov (Uradni list RS, št. 5/15),
 - Pravilnik o določitvi kriterijev za izkazovanje pomembnejših dosežkov delovanja društva za podelitev statusa društva v javnem interesu na področju vzgoje in izobraževanja, raziskovalne dejavnosti, kulture in športa (Uradni list RS, št. 102/12) in
 - Pravilnik o podrobnejših kriterijih za pridobitev statusa društva ali organizacije, ki na področju zaščite živali deluje v javnem interesu (Uradni list RS, št. 29/14).
- (3) Predpisi iz prejšnjega odstavka se za vse nevladne organizacije uporabljajo do uveljavitve predpisov, izdanih na podlagi petega odstavka 6. člena tega zakona.

38. člen
(uveljavitev zakona)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu:

Prvi odstavek opredeljuje vsebino, ki jo ureja ta zakon.

Drugi odstavek določa, da zakon ureja tudi ukrepe za še učinkovitejši razvoj nevladnih organizacij, ki se jim s tem zakonom priznava prispevek k družbeni blaginji, kohezivnosti, solidarnosti, demokratični pluralnosti in trajnostno naravnemu razvoju.

K 2. členu:

V členu so opredeljeni enotni pogoji, ki določajo, kdaj se neka organizacija šteje za nevladno organizacijo.

Sam pojem nevladne organizacije ne predstavlja nove oblike pravne osebe, prav tako ne gre za nov status, ki bi ga organizacija lahko pridobila. Poimenovanje, da je določena organizacija nevladna organizacija, pove zgolj to, da ta organizacija izpolnjuje z zakonom določene pogoje, s tem pa zanjo veljajo določbe tega zakona in drugih predpisov, ki določene pravice ali obveznosti že sedaj vežejo na nevladne organizacije in pri tem ne pojasnijo, katere organizacije to so.

Opredelitev pogojev, ki jih mora organizacija izpolniti, da jo lahko štejemo za nevladno organizacijo, je povzeta po ključnih strateških domačih in tujih dokumentih, ki opredeljujejo pojem nevladne organizacije v Evropski uniji in v Sloveniji, in sicer so to:

- »Komisija in Nevladne organizacije: Vzpostavitev tesnejšega partnerstva« je dokument s katerim je Evropska komisija opredelila pojem nevladne organizacije za potrebe svojega prihodnjega sodelovanja z njimi,
- »Temeljni principi o statusu nevladnih organizacij v Evropi« je dokument Sveta Evrope, s katerim je ta opredelil osnovne lastnosti, ki veljajo za vse nevladne organizacije,
- »Strategija Vlade Republike Slovenije za sodelovanje z nevladnimi organizacijami« iz leta 2005 je dokument slovenske vlade, v kateri je ta opredelila, katero organizacijo šteje za nevladno organizacijo za potrebe te strategije in
- osnutek »Sporazuma o sodelovanju med nevladnimi organizacijami in Vlado Republike Slovenije za obdobje 2005-2008« je dokument, v katerem je prišlo do širšega soglasja znotraj nevladnega sektorja, katere organizacije naj se štejejo za nevladne organizacije.

Gre torej za opredelitve, kot so jih sprejele glavne institucije Evropske unije in Sveta Evrope, hkrati pa tudi vlada in nevladne organizacije v Sloveniji in tako predstavljajo ustrezen temelj za zakonsko opredelitev nevladne organizacije. Pogoji, da se lahko organizacija šteje za nevladno organizacijo, so po predlogu tako sledeči:

1. Je pravna oseba zasebnega prava s sedežem v Republiki Sloveniji

Ta pogoj je izpolnjen, kadar je organizacija pravna oseba, ustanovljena po slovenskih predpisih in da gre za osebo zasebnega prava. Pravna oseba, ustanovljena po tujem pravu v Sloveniji ne more imeti sedeža, zato tudi tega pogoja ne izpolnjuje.

Pogoj, da gre za pravno osebo pomeni, da ne zadošča že vsaka stopnja formalizacije (npr. neformalna mreža, avtonomni del druge pravne osebe, societeta ustanoviteljev, ki so že vložili predlog za registracijo pravne osebe), temveč bo morala biti nevladna organizacija samostojna pravna oseba ter tako zmožna samostojno in brez omejitev prevzemati pravice in obveznosti v pravnem prometu ter pravice in obveznosti, ki jih določa ta zakon. Takšno rešitev je smiselno povzela že Vlada RS v »Strategiji Vlade Republike Slovenije za sodelovanje z nevladnimi

organizacijami« in ji zato sledi tudi ta predlog.

Predlog posebej ne opredeljuje pogojev, kdaj se neka pravna oseba šteje za osebo zasebnega prava, temveč to vprašanje prepušča pravi teoriji, ki je v ta namen že razvila ustrezne kriterije, potrdila pa jih je tudi sodna praksa. Ti kriteriji so sicer sledeči: način ustanovitve, oblika organiziranja, namen in javnost delovanja, način financiranja, način izvrševanje javnih pooblastil in način pridobitve statusa člana pravne osebe (tako npr. tudi Upravno sodišče v sodbah U 260/2008-11, I U 1722/2010-16, III U 523/2010-8 ali II U 74/2012, podobno je potrdilo tudi Vrhovno sodišče v sodbi X Ips 318/2010). Podoben pristop sicer poznajo tudi drugi predpisi kot npr. Zakon o dostopu do informacij javnega značaja - ZDIJZ, Zakon o javno zasebnem partnerstvu - ZJZP, Zakon o gospodarskih javnih službah - ZJGS ali Zakon o uresničevanju javnega interesa na področju kulture - ZUJK, ki uporabljajo pojem »oseba javnega prava« ali »oseba zasebnega prava« in pri tem ne podajo dodatnih kriterijev za presojo.

Nevladna organizacija je lahko tako vsaka pravna oseba zasebnega prava (razen določenih izjem, predstavljenih v nadaljevanju), ki izpolnjuje z zakonom predvidene pogoje.

2. Njeni ustanoviteljev so izključno domače ali tuje fizične ali pravne osebe zasebnega prava.

Ta pogoj pozna tako »Strategija Vlade Republike Slovenije za sodelovanje z nevladnimi organizacijami« kot tudi osnutek »Sporazuma o sodelovanju med nevladnimi organizacijami in Vlado Republike Slovenije za obdobje 2005-2008« kot oba ključna slovenska strateška dokumenta, ki sta opredelila nevladno organizacijo. Predlagana opredelitev zajema tudi t.i. pogoj prostovoljnosti, ki pomeni, da mora biti organizacija ustanovljena prostovoljno in da si sama določi svoj namen, cilje in dejavnosti.

O prostovoljni ustanovitvi organizacije lahko govorimo takrat, kadar je ta organizacija ustanovljena na podlagi svobodne odločitve ene ali več fizičnih ali pravnih oseb, ki so se same odločile, da bodo organizacijo ustanovile in ji svobodno določile namen in področje delovanja. O prostovoljni ustanovitvi ne moremo govoriti, če je organizacija ustanovljena na podlagi predpisa ali če jo ustanovi oseba javnega prava. Pri osebah javnega prava namreč težko govorimo o svobodni volji, saj lahko te izvajajo le dejanja, ki jim jih predpisi izrecno dopuščajo in pod tam določenimi pogoji. Tudi sicer, če bi oseba javnega prava z aktom zasebne narave ustanovila osebo zasebnega prava, takšne osebe po sami naravi stvari ne bi mogli šteti za nevladno organizacijo, saj je njena vez z državo ali javnim sektorjem nasploh premočna. Iz tega razloga se za nevladno organizacijo zahteva, da so njeni ustanovitelji lahko izključno fizične osebe ali pravne osebe zasebnega prava. Glede vprašanja, kakšni so kriteriji, da se neka oseba šteje za osebo zasebnega prava glej obrazložitev prejšnje točke

Predlog zakona določa tudi dodatno omejitev, da ustanovitelj nevladne organizacije ne more biti politična stranka. Kljub temu, da je politična stranka (lahko) oseba zasebnega prava, pa je v tem primeru potrebno upoštevati specifični položaj političnih strank. Te so namreč lahko v nekem trenutku tudi na oblasti, s čemer niso več del zasebnega sektorja in jih tako ne bi bilo moč šteti za osebe zasebnega prava ali za nevladne organizacije. Pri tem bi sicer bila možna delitev na politične stranke, ki so na oblasti (in zaradi tega ne morejo biti nevladne organizacije), in na tiste, ki niso na oblasti, a takšno razlikovanje odpira nove nejasnosti – npr. kdaj se šteje, da je politična stranka na oblasti (ko je del vladne koalicije ali pa morda zadošča, da je izvoljena v parlament), kako opredeliti politično stranko, ki ima svoje predstavnike v mestnem ali občinskem svetu in podobno. Iz tega razloga se predlaga, da se politične stranke povsem izvzame in tako slednje ne morejo ustanoviti organizacije, ki bi bila nevladna organizacija. Tudi glede na samo naravo nevladnih organizacij predlagatelj ocenjuje, da ta izključuje ustanoviteljstvo s strani političnih strank.

Druga izjema od pogoja, da mora biti ustanovitelj nevladne organizacije oseba zasebnega prava je

ta, da je ustanovitelj nevladne organizacije lahko tudi študentska organizacija po Zakonu o skupnosti študentov - ZSkuS, to je, če je ustanovitelj Študentska organizacija Slovenije, študentska organizacija univerze ali visokošolskega zavoda ali študentska organizacija lokalne skupnosti. Omenjene organizacije so organizacije *sui generis*, njihov namen zastopanja interesov študentov je v javnem interesu, imajo obvezno članstvo in so pretežno financiranje iz javnih sredstev. Iz tega razloga so študentske organizacije osebe javnega prava (tako npr. Upravno sodišče v sodbah U 260/2008-11, I U 1722/2010-16, III U 523/2010-8, II U 74/2012) in posledično vse druge organizacije, ki jih te ustanovijo za kakršnekoli namene, zgolj zaradi položaja svojega ustanovitelja ne bi mogle biti nevladne organizacije. Študentske organizacije so v praksi ustanovile že več različnih organizacij, ki se ne ukvarjajo z urejanjem študentskih zadev, temveč delujejo v korist različnih družbenih skupin in na različnih področjih in to na povsem enak način, kot društva ali druge nevladne organizacije (npr. izvajajo dejavnosti varstva potrošnikov, promovirajo človekove pravice, vodijo varne hiše, spodbujajo kulturne dejavnosti in podobno). Takšne organizacije so bile prepoznane kot nevladne organizacija s strani nevladnega sektorja samega, kot tudi že s strani nekaterih ministrstev (npr. Ministrstvo za javno upravo je npr. eni od takšnih organizacij namenilo sredstva Evropskega socialnega sklada, namenjena nevladnim organizacijam za izvajanje podpornih storitev za druge nevladne organizacije, Ministrstvo za gospodarstvo je podobno takšno organizacijo prepoznalo kot nevladno organizacijo za varstvo potrošnikov). Zakonska rešitev po kateri bi organizacije, ustanovljene s strani študentskih organizacij, ne bi bile nevladne organizacije (ker so njihovi ustanovitelji prepoznani kot osebe javnega prava in to kljub temu, da niso bili ustanovljeni na podlagi zakona, temveč na podlagi samoorganizacije študentov) bi po nepotrebnem prekomerno posegla v samo trenutno družbeno ureditev, ki v praksi ni problematična, kot tudi v sam položaj teh organizacij. Zato se za te organizacije predlaga izjema, da so lahko nevladne organizacije, četudi je njihov ustanovitelj študentska organizacija kot oseba javnega prava, v kolikor izpolnjujejo ostale z zakonom določene pogoje. Izjema pa ne velja za študentske organizacije same, ki so bile prepoznane kot osebe javnega prava in te tako ne morejo biti nevladne organizacije.

Druga izjema je urejena na način, da se namenoma togo sklicuje na Zakonu o skupnosti študentov, tako da morebitne prihodnje spremembe omenjenega zakona ne bi posegale v koncept, kot ga postavlja ta zakon.

V zvezi s pogojem, ki so vezani na ustanoviteljstvo organizacije velja, da ti zajemajo tudi primere, če je neka organizacija soustanovitelj. Organizacija tako npr. ne bo nevladna organizacija tudi v primeru, če bo samo eden od več njenih ustanoviteljev oseba javnega prava ali politična stranka.

3. *Je nepridobitna, neprofitna in neodvisna od drugih subjektov*

Ti pogoji so podrobneje obrazloženi pri 3. do 5. členu

4. *Ni organizirana kot politična stranka, verska skupnost, sindikat ali zbornica.*

Zadnji od pogojev, ki jih mora izpolniti organizacija, da lahko govorimo o nevladni organizaciji, določa konkretne pravnoorganizacijske oblike, ki ne morejo biti nevladne organizacije, četudi morebiti izpolnjujejo vse ostale pogoje.

Nevladna organizacija tako ne more biti politična stranka. Poleg razlogov za izključevanje političnih strank, opisanih pri pogoju št. 2 (kdo so lahko ustanovitelji), je tudi v svetovnem merilu splošno sprejeto stališče, da politična stranka ne more biti nevladna organizacija. Tako se je izrecno opredelil Svet Evrope v dokumentu »Temeljni principi o statusu nevladnih organizacij v Evropi«. Podobno tudi UNESCOVA enciklopedija navaja, da nevladna organizacija ne more biti ustanovljena kot politična stranka (članek 1.44.3.7: Nevladne organizacije).

Kot nevladna organizacija se ne more šteti pravna oseba, ki je organizirana kot sindikat. Sindikati so namreč ustanovljeni z namenom zadovoljevanja specifičnih potreb svojih članov, ki so umerjene v

pridobitev boljšega položaja na trgu delovne sile. Nadalje imajo sindikati poseben položaj v družbi, saj so eni od t.i. socialnih partnerjev in udeleženci socialnega dialoga. Za nevladne organizacije po drugi strani velja, da so lahko udeleženci civilnega dialoga in ne socialnega, kar kaže na njihovo razlikovanje. Prav tako sindikati v slovenski zgodovini nikoli niso bili prepoznani kot nevladne organizacije in niti država niti sami se niso nikoli šteli za del nevladnega sektorja. Predlog zakona tako v tem delu sledi že obstoječi in sprejeti družbeni ureditvi in vanjo ne posega.

Podobno velja tudi za cerkve in verske skupnosti, ki kot svojo primarno dejavnost opravljajo konfesionalno dejavnost, hkrati pa je njihov namen zadovoljevanje specifičnih potreb njihovih članov po veroizpovedi. Stališče, da verskih skupnosti ne moremo šteti za nevladne organizacije je bilo s strani nevladnih organizacij samih širše sprejeto pri pripravi »Sporazuma o sodelovanju med nevladnimi organizacijami in Vlado Republike Slovenije za obdobje 2005-2008«. Tudi Evropski ekonomsko-socialni odbor, kot posvetovalni organ Evropske unije znotraj različnih organizacij civilne družbe loči med nevladnimi organizacijami in verskimi skupnostmi (Mnenje ekonomsko-socialnega odbora: Vloga in prispevek civilne družbe pri gradnji Evrope). Nadalje je takšni obravnavi verskih skupnosti sledila tudi Evropska unija pri sklepanju mednarodnih pogodb z Islandijo, Kneževino Lihtenštajn in Kraljevino Norveško o finančnem mehanizmu Evropskega gospodarskega prostora. Evropska unija in omenjene države so se namreč strinjale, da financiranje nevladnih organizacij ne zajema tudi političnih strank in verskih organizacij (Uredba o implementaciji finančnega mehanizma Evropske gospodarskega prostora 2009 -2004). Takšnim že uveljavljenim mednarodnim stališčem sledi tudi predlog, ki zato poleg političnih strank tudi verskih skupnosti ne šteje za nevladne organizacije.

Ne glede na navedeno se bo za nevladno organizacijo lahko štela pravna oseba, ki je sestavni del cerkve ali verske skupnosti, če je pravna oseba in če njena glavna dejavnost ni konfesionalne narave, temveč bo npr. humanitarna, kulturna in podobno, kar Zakon o verski svobodi – ZVS omogoča. Tu gre predvsem za organizacije, ki imajo v Republiki Sloveniji že dolgoletno tradicijo na področju humanitarnih dejavnosti, sociale in podobno (npr. Slovenska Karitas in druge). Takšne pravne osebe namreč ne izvajajo konfesionalne dejavnosti, kar pri verskih organizacijah predstavlja ključno okoliščino, da jih ne moremo šteti za nevladne organizacije, zato predlog vsebuje izjemo, da se ob upoštevanju ostalih pogojev, takšni sestavni deli verskih skupnosti, ki so pravne osebe, lahko nevladne organizacije.

Nevladne organizacije prav tako ne morejo biti zbornice. Slovenski pravni red sicer pozna dve obliki zbornic in sicer:

(a) Zbornice so lahko ustanovljene na podlagi zakona (npr. Odvetniška zbornica, Notarska zbornica), so torej osebe javnega prava in niso ustanovljene prostovoljno, zato jih ne moremo šteti za nevladne organizacije.

(b) Zbornice so lahko tudi osebe zasebnega prava in so ustanovljene prostovoljno, saj jih lahko ustanovijo pravne in fizičnih oseb, ki na trgu samostojno opravljajo pridobitno gospodarsko dejavnost (2. člen Zakona o gospodarskih zbornicah – ZGZ). Za takšne zbornice velja, da zastopajo interese svojih članov, torej tistih oseb, katerih edini skupni element je izvajanje pridobitne (gospodarske) dejavnosti in s tem pridobivanje dobička. Zastopanje interesov teh oseb bo tako vedno vsaj posredno povezano z pridobitnostjo, medtem ko mora biti nevladna organizacija nepridobitna in ne sme biti ustanovljena z namenom spodbujanja pridobitne dejavnosti svojih članov.

Ker tako nobena od možnih oblik zbornic ne ustreza pogojem za nevladno organizacijo, so te izključene že na podlagi svoje pravnoorganizacijske oblike.

Peti odstavek določa izjemo in sicer se za nevladno organizacijo ne šteje Mladinski svet Slovenije po zakonu, ki ureja mladinske svete. Mladinski svet Slovenije ima specifičen položaj, po katerem ga

ne moremo šteti za nevladno organizacijo, četudi bi morda izpolnil vse pogoje po prvem odstavku. Zakon o mladinskih svetih določa, da je Mladinski svet Slovenije prostovoljno ustanovljen, istočasno pa iz njega izhaja tudi, da je Mladinski svet Slovenije samo eden, kar kaže, da o popolni prostovoljnosti ustanovitve ne moremo govoriti, saj drugega Mladinskega sveta Slovenije ki bi imel iste pravice, ni možno ustanoviti. (Prostovoljna) možnost ustanovitve organizacije ena od ključnih lastnosti nevladnih organizacij, o kateri v primeru Mladinskega sveta Slovenije zato težko govorimo. Nadalje ima Mladinski svet Slovenije tudi specifičen položaj, da ima že na podlagi zakona določena javna pooblastila in da zakon zato zanj predvideva tudi neposredno javno financiranje. Še dodatno pa ima na podlagi zakona pravico do neposrednega financiranja iz državnega proračuna tudi za svoje delovanje na podlagi lastnega programa (in torej ne npr. na podlagi razpisa). Še dodatno je posebnost Mladinskega svet Slovenije tudi ta, da ima na podlagi zakona posebno vlogo pri sprejemanju predpisov, saj so ga tako državni kot občinski organi dolžni obveščati o pripravi predpisov, ki vplivajo na življenje in delo mladih, kar mu daje določeno reprezentativno vlogo. Glede na vse te elemente ni mogoče zaključiti, da je Mladinski svet Slovenije nevladna organizacija, saj po več kriterijih temu konceptu ne ustreza, kljub temu, da gre na podlagi izrecne zakonske določbe za osebo zasebnega prava,

Šesti odstavek ureja razmerje tega zakona do drugih že sprejetih ali bodočih zakonov, ki bodo uporabljali pojem »nevladna organizacija« in sicer uvaja pravilo, da kadar nek drug zakon govori o nevladni organizaciji (npr. določa njene pravice) velja, da gre za nevladno organizacijo, kot jo definira ta zakon. Drugi zakoni že uporabljajo pojem nevladne organizacije, zato je nujno potrebno sprejetje zakona na sistemski ravni (ZNVO), ki bo navedeno uredil na način, da se presoja ali je določena organizacija nevladna organizacija izključno po pogojih, ki jih določa ta zakon.

K 3. členu:

Člen določa katere organizacije so nepridobitne. Pogoj nepridobitnosti poznajo vsi v obrazložitvi k 2. členu navedeni strateški dokumenti, ki opredeljujejo nevladno organizacijo. Ugotavljanje izpolnjevanja tega pogoja pomeni presojo namena ustanovitve organizacije, kar bo praviloma razvidno iz njenega ustanovitvenega akta ali pa že iz samega zakona.

Kot nepridobitna organizacije je opredeljena tista organizacija, ki ni ustanovljena z namenom opravljanja pridobitne dejavnosti, pridobivanje lastnega dobička in ki ni ustanovljena z namenom olajševanja ali pospeševanja pridobitne dejavnosti svojih članov ali ustanoviteljev. Kot je navedeno morajo biti pogoji glede nepridobitnosti izpolnjeni kumulativno.

Nepridobitnost organizacije ne pomeni, da ta ne sme izvajati tudi pridobitne dejavnosti. Tudi nepridobitna organizacija lahko izvaja takšno dejavnost, ne sme pa to biti njen osnovni namen. Kakšni so pogoji, da neka organizacija opravlja pridobitno dejavnost določajo področni zakoni. ZDru-1 tako npr. določa, da lahko društvo izvaja samo tisto pridobitno dejavnost, ki je povezana z namenom in cilji društva. Zakon o zavodih - ZZ podobno določa, da lahko zavod opravlja samo tisto gospodarsko dejavnost, ki je namenjena opravljanju dejavnosti, za katero je bil zavod ustanovljen.

K 4. členu:

Člen določa katere organizacije so neprofitne. Enako kot pogoj nepridobitnosti je tudi pogoj neprofitnosti eden ključnih pogojev, ki ga poznajo skoraj vsi ključni strateški dokumenti o nevladnih organizacijah (glej obrazložitev k 2. členu). Pogoj neprofitnosti pomeni omejitve uporabe morebitnega ustvarjenega dobička ali presežka prihodkov nad odhodki tako, da se ta ne sme deliti med člane, ustanovitelje ali družbenike, temveč je njegova poraba omejena. Neprofitnost po drugi strani ne pomeni, da organizacija ne sme izvajati pridobitnih dejavnosti (to je prodajati blaga in storitev na trgu).

Pogoj neprofitnosti tako ni enak pogoju nepridobitnosti ali njegova izpeljava, temveč gre za povsem

samostojen pogoj. Organizacija, ki izpolnjuje pogoj nepridobitnosti, ne izpolnjuje nujno tudi pogoja neprofitnosti. Primer je lahko npr. zavod, ustanovljen po Zakonu o zavodih - ZZ, ki ima v ustanovitvenem aktu določeno, da presežek prihodkov nad odhodki izplačuje svojemu ustanovitelju, kar omenjeni zakon izrecno omogoča. Vsak zavod je že na podlagi ZZ nepridobiten, saj se ga ne sme ustanoviti z namenom pridobivanja dobička, pač pa za druge namene na področju kulture, športa, izobraževanja, itd. Če pa zavod vseeno ustvari presežek prihodkov nad odhodki in ga ne porabi za izvajanje svoje dejavnosti, temveč za izplačila ustanovitelju (ker ima tako določeno v ustanovitvenem aktu, potem gre za nepridobitni in hkrati profitni zavod. Drug primer je lahko npr. zadruga, ki je na podlagi Zakona o zadrukah - ZZad ustanovljena z namenom pridobivanja dobička svojih članov in bi bila zato, upoštevajoč kriterije iz 3. člena tega zakona, pridobitna. V tej isti zadrugi bi člani v pravilih zadruga lahko določili, da naj zadruga morebitno ustvarjenega dobička ne deli, temveč naj ga porabi za izvajanje svoje osnovne dejavnosti. Takšna zadruga bi bila torej pridobitna, a hkrati neprofitna.

Kot neprofitna organizacija je opredeljena tista organizacija, ki dobiček ali presežek prihodkov nad odhodki uporablja izključno za doseganje svojega namena ali ciljev. Še dodatno pa predlog navaja, da takšna organizacija tudi svojega premoženja (in ne samo presežka) v času svojega delovanja ali v primeru prenehanja ne sme deliti med svoje ustanovitelje, člane ali druge osebe, s čimer se prepoveduje tudi t.i. posredna delitev dobička. Zgolj prepoved izplačila presežka namreč ne zadostuje, saj se lahko njeni ustanovitelji odločijo organizacijo zapreti in si razdeliti likvidacijska sredstva, kar pa bi pomenilo posredno izplačilo ustvarjenega presežka iz prejšnjih let. Z namenom doslednega izvajanja tega pogoja se zato poleg same omejitve pri porabi presežka omejuje tudi delitev premoženja med samim delovanjem in v primeru prenehanja pravne osebe.

Določene pravnoorganizacijske oblike bodo pogoj neprofitnosti izpolnjevale že na podlagi zakona, kot npr. društva na podlagi Zakona o društvih – ZDru-1 ali ustanove na podlagi Zakona o ustanovah – ZU.

K 5. členu:

Člen določa kdaj je organizacija neodvisna od drugih subjektov. Pogoj neodvisnosti je namreč prav tako eden ključnih pogojev, ki jih mora organizacija izpolnjevati, da lahko govorimo o nevladni organizaciji. Čeprav je pogoj, da je nekdo neodvisen zelo nedorečen, ga smiselno vsebujejo tudi vsi zgoraj omenjeni strateški dokumenti (glej obrazložitev k 2. členu).

Za razliko od omenjenih dokumentov člen konkretnije določa, kdaj je določena organizacija neodvisna – to je, če imajo v njenih organih upravljanja, poslovođenja ali nadzora, morebitni predstavniki države, samoupravne lokalne skupnosti, druge osebe javnega prava, mednarodne medvladne organizacije, nosilca javnega pooblastila, politične stranke, sindikata, zbornice, gospodarske družbe, fizične osebe, ki na trgu samostojno opravljajo pridobitno dejavnost (samostojni podjetnik, ki opravlja dopolnilno dejavnost – popoldanski ali dopolnilni s.p. in samostojni podjetnik s.p.), ali druge pravne osebe, ki ni nepridobitna, skupaj manj kot četrtino glasov. To pomeni, da so predstavniki teh skupin sicer lahko člani organov v nevladni organizaciji (primer - je npr. predstavnik gospodarske družbe kot donator ustanove imenovan za člana uprave te ustanove ali primer nekaterih športnih društev, ki imajo v svojih organih predstavnike sponzorjev oz. financerjev, ki so lahko osebe javnega prava ali gospodarske družbe, čeprav te niso ustanovitelji društva), a njihovo skupno število glasov ne sme biti večje od četrtine. Šele v takem primeru lahko namreč trdimo, da pri odločanju te skupine nimajo prevladujočega vpliva in s tem organizacija od njih ni odvisna. Predlagani način, po katerem se neodvisnost organizacije od določenega sektorja presoja glede na večino pri odločanju v njenih organih v slovenskem pravnem redu ni novost – pri presoji neodvisnosti nepridobitnih pravih oseb od gospodarstva ga pozna tudi 9. člen Zakona o socialnem podjetništvu. Slednji sicer odvisnost opredeljuje na način, da imajo določeni subjekti v organih več kot polovico članov (glasov), podobno kot to Zakon o gospodarskih družbah – ZGD-1

odvisno družbo opredeli na način, da ima druga družba v njej večinski delež (torej enako več kot polovico). Pogoj po tem zakonu je nekoliko strožji, saj glede na naravo nevladnih organizacij postavlja nižji prag, ki pa še vedno dopušča določene predstavnike omenjenih subjektov, ki nimajo velikega vpliva na delovanje nevladne organizacije.

Pogoj neodvisnosti se nanaša na širok krog organov organizacije (poslovodni organ, organ upravljanja, nadzorni organ) z namenom, da zajame vse pomembnejše organe organizacije, ki lahko vplivajo na njeno delovanje (niso pa npr. zajeti posvetovalni organi). Opredelitev tako zajame npr. zbor članov, upravni odbor, izvršni odbor ali nadzorni odbor v društvu (če društvo ima vse te organe), svet zavoda, upravo ustanove in podobno, saj imajo vsi ti organi pristojnosti poslovođenja, upravljanja ali nadzorovanja.

Organizacija izpolni pogoj neodvisnosti, če v njenih organih upravljanja, poslovođenja ali nadzora ni predstavnikov posebej določenih subjektov (države, gospodarstva ...). Pojem predstavnik pomeni, da je oseba član nekega organa v svojstvu takšnega subjekta in da torej takšen subjekt predstavlja oziroma pri opravljanju funkcije člana organa celo skrbi za njegove interese. Če je tako član organa oseba, ki je imenovana kot zasebnik (torej v svoji zasebni sferi), ne gre za poseg v pogoj neodvisnosti, četudi je ta ista oseba hkrati tudi javni uslužbenec ali funkcionar. Pri nastopanju v vlogi člana organa namreč ne nastopa kot javni uslužbenec ali funkcionar. Če pa bi akti organizacije npr. določali, da je enega člana v organu imenuje npr. občina ali da ima občina v organu svojega predstavnika, pa bi se takšen član všteval v četrtinsko kvoto, saj bi šele tedaj šlo za predstavnika in bi takšna oseba bil v organu kot predstavnik občine in ne v svojem zasebnem svojstvu.

K 6.členu:

Člen določa pogoje za podelitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu. Pogoji morajo biti izpolnjeni kumulativno, Prvi odstavek tako določa prvi pogoj (poleg tega, da gre za nevladno organizacijo), da mora biti delovanje organizacije splošno koristno in da mora njeno delovanje presepati interese njenih članov ali ustanoviteljev. Pogoj, da delovanje presepa interese članov velja samo za organizacije, ki so članske (npr. društva ali zadruge). Pogoj, da delovanje organizacije presepa interese članov ali ustanoviteljev je lahko ponekod izpolnjeno že na podlagi zakona – ustanove po Zakonu o ustanovah - ZU se namreč ne morejo ustanovitvi za zadovoljevanja interesa ustanoviteljev, zato bo ustanova ta pogoj v vsakem primeru izpolnila. Ker istočasno tudi ni članska organizacija, bo ta pogoj za vse ustanove izpolnjen.

V drugem odstavku tega člena so določena področja, na katerih se lahko podeli status nevladne organizacije v javnem interesu, navedena primeroma in se torej lahko ob izpolnjevanju zakonskih pogojev status podeli tudi za področje, ki to ni izrecno navedeno. V zakonu so področja, ki niso izrecno navedena, navedena kot druga področja.

Tretji odstavek določa, da se lahko status podeli tudi za več področij, pri čemer lahko nevladna organizacija zaprosi za podelitev statusa na več področjih hkrati, ali pa nevladna organizacija, ki status na enem od področij že ima, zaprosi za status še na drugem področju.

Četrty odstavek določa pogoje, ki jih mora nevladna organizacija izpolniti, da pridobi status nevladne organizacije v javnem interesu. Predlog zakona pri tem povzema rešitve o podelitvi statusa društva v javnem interesu po veljavnem Zakonu o društvih – ZDru-1, ki ureja pogoje in postopek pridobitve statusa društva v javnem interesu. Sistem ZDru-1 se je v praksi izkazal za primernega, saj z njim državni organi niso imeli večjih težav, hkrati pa so ga sprejela tudi društva sama.

Peti odstavek nalaga ministrom, da s podzakonskimi akt določijo podrobnejše kriterije za izpolnjevanje pogoja iz četrte alineje četrtega odstavka tega člena, to je kaj so pomembnejši dosežki na nekem področju. Ta obveznost ne velja, če so če ti kriteriji za določeno področje že

določeni s posebnim zakonom.

Pogoja pete alineje četrtega odstavka glede pretežne porabe sredstev v povezavi s tretjim odstavkom, da ima lahko organizacija status pridobljen na več področjih, je potrebno razumeti tako, da mora organizacija v tem primeru pretežen del svojih sredstev porabiti za opravljanje dejavnosti na vseh tistih področjih skupaj, kjer deluje v javnem interesu.

Težnja zakona je urediti enotne pogoje za pridobitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu za vsa področja, kjer nevladne organizacije delujejo. V kolikor bi potrebe na nekem specifičnem področju terjale še kakšne dodatne ali bolj stroge pogoje, relevantne samo za to področje (npr. na področju varstva potrošnikov je lahko smiselno še strožje določiti pogoj neodvisnosti od gospodarskih družb oziroma od ponudnikov storitev), ima zakonodajalec še vedno možnost, da s specialnim zakonom uredi dodatne pogoje za pridobitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu. V tem primeru bi se status podelil, če bi bili izpolnjeni pogoji po tem zakonu in pogoji po specialnem zakonu.

K 7.členu:

Člen določa pravila za določitev ministrstva, ki je pristojno za odločanje o podelitvi statusa. Ista pravila se uporabijo tudi v 11. členu (ki ureja poročanje ministrstvu), 13. členu (pri odvzemu statusa nevladne organizacije v javnem interesu) in 20. členu (vpis v evidenco).

Prvi odstavek tega člena določa splošno pravilo, da o podelitvi statusa nevladne organizacije v javnem interesu na določenem področju odloči ministrstvo, pristojno za to področje. Gre za enako rešitev, kot jo pozna že Zakon o društvih - ZDru-1 in se zato prenaša tudi v ta zakon.

Drugi odstavek ureja primere, če organizacija istočasno zaprosi za status nevladne organizacije v javnem interesu na več področjih, ki so v pristojnosti več ministrstev. V tem primeru mora izpolniti pogoje za vsako od področij, na katerem za status zaprosi (imeti opredeljene dejavnosti za vsa področja v svojem ustanovitvenem aktu, izkazati posebne dosežke na vseh področjih, itd.). Organizacija v tem primeru vloži samo eno vlogo in sicer pri ministrstvu, pristojnemu za področje, kjer organizacija pretežno deluje in to ministrstvo z enotno odločbo odloči o vlogi na vseh področjih. Pri tem pred podelitvijo statusa pridobi soglasje drugih ministrstev za njihova področja. Če kakšno od ministrstev soglasja ne poda (ker oceni, da pogoji niso izpolnjeni) se organizaciji statusa za takšno področje ne podeli. Odstavek pri tem v izogib podvajanja dela ministrstev pri presojanju točno določa katere pogoje preveri vsako od pristojnih ministrstev. Vsako ministrstvo, ki bo pozvano k podelitvi oziroma zavrnitvi soglasja, bo presojala samo ali organizacija izpolnjuje pogoje za pridobitev statusa na njihovem področju. Takšno ministrstvo bo preverilo izpolnjevanje pogojev po drugi, četrti in šesti alineji četrtega odstavka 6. člena (da ima organizacija dejavnost v javnem interesu opredeljeno v svojem ustanovitvenem aktu, da lahko izkaže pomembnejše dosežke in da ima izdelan ustrezen program bodočega delovanja). Ne bo pa takšno ministrstvo npr. preverjalo pogoja po peti alineji četrtega odstavka 6. člena (pretežna poraba sredstev za opravljanje dejavnosti v javnem interesu), saj mora to presojo opraviti samo eno ministrstvo in celostno preveriti, ali organizacija porabi pretežni del svojih sredstev za vsa področja, kjer deluje v javnem interesu in torej ne samo za področje, na katerem je pristojno. Zato ta pogoj preverja samo ministrstvo, ki je pristojno tudi za podelitev statusa.

Tretji odstavek rešuje podobne primere in sicer, če organizacija status že ima, pa naknadno zaprosi še za status na kakšnem drugem področju – tudi tukaj vlogo vloži pri ministrstvu, pristojnemu za področje, kjer status že ima. Ureditve je torej takšna, da odločbo vedno izda ministrstvo, ki je nevladni organizaciji že podelilo status v javnem interesu (in to torej izda tudi odločbo za področje, ki ga pokriva druga ministrstvo). Namen takšne ureditve je ustalitev pristojnosti na način, da organizacija glede vseh statusov posluje samo z enim ministrstvom.

Četrty odstavek ureja primere, ko organizacija zaprosi za status na področju, za katerega ni pristojno nobeno ministrstvo. V tem primeru o podelitvi statusa odloča ministrstvo, pristojno za delovanje nevladnih organizacij.

Dikcijo, da o podelitvi statusa na določenem področju odloči ministrstvo, pristojno za to področje, je potrebno uporabiti tudi v primeru, če pride do prenosa področja iz enega ministrstva na drugega. V tem primeru se skupaj s prenosom prenese tudi pristojnost odločanja o statusu in druge s tem povezane pristojnosti (npr. glede poročanja po 11. členu).

Peti odstavek ohranja rešitev sedanjega Zakona o društvih – ZDru-1, da je zoper odločitev ministrstva o podelitvi statusa v javnem interesu možno vložiti pritožbo na vlado, s čimer se želi tudi zamejiti število upravnih sporov in ministrstvu omogočiti, da v primeru napačne odločitve svojo odločbo samo spremeni.

K 8. členu:

Člen določa vsebino vloge, ki jo mora organizacija posredovati pristojnemu ministrstvu, v kolikor želi pridobiti status nevladne organizacije v javnem interesu. Vsebina vloge in zahtevanih dokumentov je povzeta po veljavnem Zakon o društvih – ZDru-1, pri čemer ministrstvo samo pridobi vse podatke in dokumente, ki se že nahajajo v javnih evidencah ali registrih.

Pridobivanja podatkov o obstoju pravnomočno izrečene sankcije globe za hujši ali posebno hud davčni prekršek bo potekalo s posamičnimi poizvedbami pri FURS, ko bodo skladno z Zakonom o prekrških - ZP zagotovljeni tehnični pogoji, pa bo lahko pristojno ministrstvo, na podlagi zagotovljenega dostopa, samo dostopalo do teh podatkov.

Četrty odstavek ureja ustrezno podlago, da lahko ministrstvo, pristojno za podelitev statusa, samo zahteva podatke od organizacije, ki je vložila vlogo za podelitev statusa, da izpolnjuje pogoje za nevladno organizacijo, v kolikor to ni mogoče ugotoviti iz uradnih evidenc.

K 9. členu:

Člen določa, da lahko ministrstvo, ki odloča o podelitvi statusa nevladne organizacije v javnem interesu za mnenje o tem, ali je konkretna organizacija nevladne organizacija, zaprosi ministrstvo, pristojno za opravljanje nalog na področju delovanja nevladnih organizacij. Slednje v takšnem primeru ne izda posebne upravne odločbe, saj samo postopka podelitve statusa ne vodi, temveč izda le mnenje, ki za ministrstvo, ki vodi postopek ni zavezujoče. S tem se želi ustvariti pogoje za enotno (upravno) prakso pri presoji o tem, katera organizacije se šteje za nevladno organizacijo. Iz istega razloga mora ministrstvo, ki mnenje pripravi, slednjega tudi objaviti na svoji spletni strani.

K 10. členu:

Člen določa v katerih primerih se lahko organizaciji podeli status nevladne organizacije v javnem interesu po tem zakonu tudi, če ne izpolnjuje pogojev iz 6. člena. Določa posebno obravnavo tistih nevladnih organizacij, katerim je že na podlagi drugih zakonov priznan poseben status, da delujejo v javnem interesu in organizacij, za katere drug zakon določa, da je njihova dejavnost v javnem interesu. V prvo skupino sodijo npr. organizacije, ki jim je podeljen status invalidske organizacije (to je organizacije, ki deluje v javnem interesu na področju invalidskega varstva po Zakonu o invalidskih organizacijah - ZInvO), humanitarne organizacije (to je organizacije, ki deluje v javnem interesu na področjih socialnega ali zdravstvenega varstva po Zakonu o humanitarnih organizacijah - ZHO), organizacije, ki imajo status pravne osebe, ki deluje v javnem interesu na področju spodbujanja razvoja turizma po Zakonu o spodbujanju razvoja turizma - ZSRT. V drugo skupino sodijo. gasilska društva, za katere Zakon o gasilstvu določa, da je njihova gasilska dejavnost v javnem interesu, kinološka, potapljaška in druga društva, ki organizirajo enote, službe in druge operativne sestave za opravljanje nalog zaščite, reševanja in pomoči, katerih dejavnost je v javnem interesu na podlagi

Zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečam – ZVPNDN, ribiške družine, ki delujejo v javnem interesu na podlagi Zakona o sladkovodnem ribištvu – ZSRib, izvajalci javne službe na področju divjadi in lovstva (lovske družine), ki na podlagi 18. člena Zakona o divjadi in lovstvu - ZDLov izvajajo dejavnosti, ki se v javnem interesu izvajajo zaradi ohranitve in varstva divjadi in njihovega življenjskega okolja in izvajalci javne službe varstva potrošnikov, ki po Zakonu o varstvu potrošnikov – ZVPot to službo zagotavljajo v javnem interesu Republike Slovenije.

Za vse te organizacije velja, da delujejo v javnem interesu, ker to določa drug zakon ali je to presodil pristojni državni organ na podlagi drugega zakona. V kolikor bi takšna organizacija želela pridobiti status nevladne organizacije v javnem interesu ni smiselno, da pristojno ministrstvo ponovno po tem zakonu presoja ali deluje v javnem interesu, temveč organizaciji status po tem zakonu podeli, v kolikor organizacija izpolnjuje ostale zahtevane pogoje (to je, da gre za nevladno organizacijo, da njeni člani niso osebe javnega prava, da deluje vsak dve leti in da ni v postopku likvidacije). Podelitev statusa po tem členu tako ne pomeni ponovne vsebinske presoje o tem, ali neka organizacija deluje v javnem interesu ali ne, saj je bila ta presoja v preteklosti že opravljena.

Kar se tiče zgoraj opisane druge skupine organizacij se tam izrecno zahteva, da zakon določa, da je neka dejavnost »v javnem interesu« in ne zadošča določba, da je neka dejavnost »splošnokoristna« ali »dobrodelna« saj gre v tem primeru za širši pojem.

Pogoj po tem členu, da mora imeti organizacija podeljen »status delovanja v javnem interesu« na podlagi drugega zakona je potrebno razumeti vsebinsko. V kolikor drug zakon uporablja nekoliko drugačno poimenovanje (npr. »status v javnem interesu«, »status organizacije v javnem interesu«, »status da organizacija v Republiki Sloveniji deluje v javnem interesu«) je potrebno šteti, da je ta pogoj izpolnjen, saj vseh sedanjih (ali bodočih) izpeljank v tem zakonu ni mogoče poimensko zajeti.

Če bo organizacija hkrati zaprosi za podelitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu po tem zakonu in za podelitev statusa, da deluje v javnem interesu na podlagi drugega zakona, in je za podelitev obeh statusov pristojno isto ministrstvo, odloči to ministrstvo o podelitvi obeh statusov v enem postopku z izdajo ene odločbe.

K 11. členu:

Člen določa obvezno dvoletno poročanje organizacije s statusom nevladne organizacije v javnem interesu pristojnemu ministrstvu. Iz poročila mora izhajati, da organizacija še vedno izpolnjuje vse pogoje za pridobitev navedenega statusa. Praktično gledano to pomeni, da bodo morale organizacije, ki bodo status pridobile, ves čas izpolnjevati pogoje za njegovo pridobitev (kot je redno izvajati dejavnosti v javnem interesu, dosegati ustrezne dosežke, biti nepridobitne, neprofitne in neodvisne), sicer bodo status izgubile.

Podoben sistem poročanja pozna že obstoječi Zakon o društvih – Zdru-1 za društva v javnem interesu in se ga zato povzema tudi v tem predlogu. Ocenjuje se, da priprava dvoletnega programa bodočega delovanja za nevladne organizacije ne predstavlja prevelike težave, kljub temu, da nekatere v praksi prilagajajo svoje delovanje trenutnim finančnim zmožnostim. Nek okvirni program je namreč možno v vsakem primeru pripraviti, saj ta ne vsebuje nujno zelo natančnega opisa dejavnosti in njihove finančne konstrukcije.

Dvoletno poročanje velja od pridobitve statusa nevladne organizacije v javnem interesu dalje. To bi veljalo tudi za veliko večina organizacij, ki bi se jim status podelil po 30. členu (to so predvsem društva, ki imajo status društva v javnem interesu že ob uveljavitvi tega zakona), kar bi pomenilo, da bi vsa poročala v istem letu (oziroma vsaki dve isti leti).

Drugi odstavek ureja primere, ko ima organizacija podeljen status nevladne organizacije v javnem

interesu na več področjih. V tem primeru organizacija poročilo o delu in program bodočega delovanja z namenom poenostavitve poslovanja z javno upravo posreduje samo ministrstvu, ki je nevladni organizaciji podelilo status v javnem interesu. Če je organizacija pridobila status na več področjih istočasno (kar omogoča drugi odst. 7. člena) pošlje poročilo o delu in program bodočega delovanja ministrstvu, ki je nevladni organizaciji podelilo status. S tem se smiselno sledi ureditvi 7. člena po ustalitvi pristojnosti. Šesti odstavek določa obveznosti ministrstva, ki mu mora organizacija s podeljenim statusom nevladne organizacije v javnem interesu na več področjih posredovati poročilo o delu in program bodočega delovanja ali posredovati te vsebine in dokazila v okviru kakšnega drugega poročanja. To mora preveriti, ali organizacije še izpolnjuje pogoje za pridobitev (in s tem za ohranitev) statusa, a le za področja, kjer je samo pristojno. Za drugo področje pridobi mnenje ministrstva, pristojnega za to področje. Sistem je torej takšen, da vsebinsko presojo vedno opravi ministrstvo, ki je že opravilo tudi presojo o tem, ali organizacija izpolnjuje pogoje za podelitev statusa (kjer je o tem odločalo ali pa je podalo soglasje).

Četrty odstavek določa, da se za organizacije, ki imajo status po 10. členu tega zakona, prvi in drugi odstavek tega člena, ki določata način poročanja, ne uporabljata, saj bi šlo za nepotrebno podvajanje poročanja. Organizacije, ki imajo na podlagi posebnega zakona, zaradi njihove dejavnosti priznan poseben status, da delujejo v javnem interesu, poročajo skladno z zakonom, ki je bil podlaga za pridobitev tega drugega statusa. Določa tudi izjemo, da poročanje po tem členu ni potrebno, če je nevladna organizacija vse potrebno za poročanje po tem členu, že posredovala pristojnemu ministrstvu v okviru kakšnega drugega poročanja (npr. v okviru poročanja o porabi sredstev, pridobljenih na javnem razpisu). Takšna izjema lahko velja npr. za področje športa, kjer morajo organizacije, ki prejmejo javna sredstva že zaradi tega podrobno poročati o opravljenem delu kot tudi o načrtih dela. Ker bi ponovno poročanje po tem členu pomenilo nepotrebno podvajanje (in pošiljanje podobnih ali celo istih dokumentov) se z namenom zmanjševanja administrativnih bremen ta obveznost izključuje.

Peti odstavek določa obveznost ministrstva, da na podlagi prejetega poročila, programa bodočega delovanja, podatkov iz uradnih registrov in evidenc in drugih podatkov, s katerimi razpolaga, preveri, ali organizacija, ki ima status nevladne organizacije v javnem interesu, pogoje za pridobitev (in s tem ohranitev) tega statusa še izpolnjuje. Pri tem ni potrebno, da ministrstvo npr. ponovno pridobi kopijo ustanovitvenega akta, da preveri nekatere pogoje iz 2. člena tega zakona ampak zadošča, če npr. pridobi zgolj podatek, da se ta od podelitve statusa ni spreminjal, saj so bili pogoji preverjeni že takrat in torej veljajo še vedno. Bo pa ministrstvo moralo v vsakem primeru pridobiti npr. podatke o tem, ali so še vedno izpolnjeni podatki po 6. členu oz. po 10. členu (npr. da organizacija ni bila pravnomočno izrečena sankcija globe za hujši davčni prekršek, da nad njo ni bil začet stečaj, itd.).

K 12. členu:

Prvi odstavek tega člena določa, da je ne glede na redno dvoletno poročanje, vsaka organizacija s statusom nevladne organizacije v javnem interesu, dolžna spremembe pri svojem delovanju ali druga dejstva, ki bi lahko vplivala na izpolnjevanje pogoje za pridobitev statusa, v 30 dneh sporočiti pristojnemu ministrstvu. V kolikor organizacija podatkov o tem ne sporoči, stori prekršek. Spremembe, ki jih je potrebno sporočiti, so v prvem odstavku izrecno navedene. Pri tem je potrebno upoštevati tudi področno zakonodajo, saj vse pravnoorganizacijske oblike niti ne dopuščajo spremembe ustanovitelja (npr. društva), zato vse obveznost ne pridejo v poštev za vse organizacije.

Dodatno drugi odstavek določa pravico pristojnemu ministrstvu, da kadarkoli zahteva poročilo o dejavnostih organizacije s statusom nevladne organizacije v javnem interesu, z namenom, da preveri, ali so pogoji za pridobitev statusa še vedno izpolnjeni. Takšna določba daje ministrstvu zadostno podlago, da lahko v primeru suma nepravilnosti ali suma, da neka organizacije ne izpolnjuje več pogojev, od nje zahteva ustrezna dokazila in po potrebi odloči o odvzemu statusa.

Če se organizacija s statusom nevladne organizacije v javnem interesu ne odzove na takšno zahtevo, ji ministrstvo lahko status odvzame na podlagi podatkov, k katerimi razpolaga.

Četrty odstavek ureja situacijo, ko ima organizacija podeljen status nevladne organizacije v javnem interesu na več področjih. V tem primeru organizacija sporoča spremembe iz prvega odstavka tistemu ministrstvu, ki mu mora tudi sicer redno poročati po 11. členu. To isto ministrstvo lahko v primeru razlogov za sum, da nevladna organizacija v javnem interesu ne izpolnjuje več pogojev iz 2., 6. ali 10. člena, ravna po drugem in tretjem odstavku tega člena. Če se presoja izpolnjevanje pogojev nanaša na drugo področje, za katero to ministrstvo ni pristojno, si za to pridobi mnenje ministrstva, pristojnega za to drugo področje. Člen pri tem sledi sistematiki iz 7. in 11. člena, da eno ministrstvo preverja splošne pogoje ali organizacija izpolnjuje pogoje za nevladno organizacijo, pogoje, ki se nanašajo na dejavnosti v javnem interesu na določenem področju pa preverja vsako ministrstvo za svoje področje.

K 13. členu:

Člen določa razloge za odvzem statusa nevladne organizacije v javnem interesu in sicer so to primeri, ko organizacija:

- ne izpolnjuje več pogojev za podelitev statusa nevladne organizacije ali če ne opravlja več dejavnosti v javnem interesu,
- kljub opozorilu pristojnega ministrstva tudi v naknadnem roku 30 dni ne izpolni obveznosti glede rednega dvoletnega poročanja ali
- se podeljenemu statusu pisno odpove.

Prva alineja vključuje tudi situacije, ko organizacija izgubi status v javnem interesu na podlagi drugega zakona, pa je bil ta status podlaga za podelitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu po 10. členu. V tem primeru ministrstvo po odvzemu statusa po drugem zakonu, odvzame tudi status po tem zakonu.

O odvzemu statusa odloča isto ministrstvo, ki je status podelilo. Enako velja tudi v primeru, če ima organizacija status podeljen na več področjih, ki so v pristojnosti več ministrstev. V tem primeru **vsebinsko presojo** o tem, ali organizacija še izpolnjuje pogoje za statusa opravi ministrstvo, pristojno za to področje, in o tem poroča ministrstvu, ki je izdalo odločbo o podelitvi statusa. Slednje lahko nato na podlagi dobljenega soglasja status za določeno področje tudi odvzame.

K 14. členu:

Z namenom učinkovitega nadzora nad delovanjem organizacij, ki imajo status nevladne organizacije v javnem interesu, morajo upravni in drugi državni organi, organi lokalnih skupnosti in nosilci javnih pooblastil v primeru suma, da obstaja razlog za odvzem tega statusa o tem nemudoma obvestiti pristojno ministrstvo in mu posredovati vse dokumente, ki jih imajo v zvezi s tem. Katero je pristojno ministrstvo določa 13 člen, razvidno pa bo tudi iz posebne evidence, ki jo ureja 19. člen.

K 15. členu:

Člen daje pravico organizacijam s statusom nevladne organizacije v javnem interesu, da smejo le one v svojem imenu ali firmi uporabljati besedno zvezo ali kombinacijo besed »nevladna organizacija v javnem interesu«. Enako velja tudi za njihovo poslovanje in posredovanje sporočil komurkoli (npr. medijem, donatorjem, sponzorjem ...), saj smejo le organizacije s tem statusom navajati, da so nevladne organizacije v javnem interesu. Pravilo po prvem odstavku morajo upoštevati predvsem registrski organi, ki odločajo o registraciji organizacij in vpisu njihovih imen (ali sprememb imen) v uradne registre in evidence.

Drugi odstavek določa pravico organizacije s statusom nevladne organizacije v javnem interesu, da

sme le ona navajati, da gre za nevladna organizacija v javnem interesu ali da ima status nevladne organizacije v javnem interesu v smislu, da druge organizacije tega zase ne smejo navajati.

Gre za podporni ukrep za organizacije z omenjenim statusom, saj jim daje določeno prednost pri komuniciranju z javnostjo. S tem ko bodo omenjene besedne zveze lahko uporabljale le določene organizacije, bo tudi javnost vedela, da gre za organizacije, katerih delovanje je pod rednim nadzorom države, ki preverja porabo njihovih sredstev ter doseganje njenih javnokoristih ciljev.

K 16. členu:

Člen prinaša prednost za organizacije, ki imajo status nevladne organizacije v javnem interesu, pri prijavi na javne razpise. Pridobitev statusa zavezuje državo, da organizaciji, ki takšen status ima, prizna prednost na javnem razpisu (v obliki dodatnih točk) v primerjavi z ostalimi prijavitelji, ki statusa nimajo. Za organizacije, ki bodo status imele, velja, da izkazujejo delovanje v javnem interesu, da torej trajno izvajajo programe, projekte ali druge aktivnosti, ki so javnokoristne, kakor tudi, da dosegajo pomembnejše dosežke svojega delovanja. S tem pa izkazujejo tudi reference, ki se v javnih razpisih za dodeljevanje javnih sredstev upoštevajo in vrednotijo. Da tem organizacijam ne bi bilo potrebno vedno znova dokazati, da so njihove aktivnosti javnokoristne, kot tudi ne tega vedno znova preverjati državnim organom, ki na javnem razpisu dodeljuje sredstva, se predlaga, da se takšnim organizacijam avtomatično prizna prednost. Pri tem se bo vsak državni organ sam odločil, kolikšna ta prednost bo – člen namreč določa, da je to lahko od 5 do 20 odstotkov razpisanih meril. Hkrati takšna prednost pomeni tudi ukrep spodbujanja razvoja nevladnih organizacij z omenjenim statusom, saj pomeni lažji dostop do javnih sredstev tistim organizacijam, ki se prostovoljno podrejujejo določenemu nadzoru o tem, da delujejo v javno korist.

Podoben ukrep spodbujanja sicer pozna tudi veljavni Zakon o društvih – ZDru-1 za društva v javnem interesu, ki se smiselno prenaša tudi v ta zakon. Pri tem ta zakon še dodatno določa, da je možno takšno prednost dobiti samo v primeru, da ima organizacija status v javnem interesu na področju, katerega pokriva tudi javni razpis. Če bo organizacija imela npr. status nevladne organizacije v javnem interesu na področju športa, bo prednost lahko dobila le na javnem razpisu, namenjenem financiranju dejavnosti športa, ne pa tudi na javnem razpisu, namenjenem financiranju kulturnih dejavnosti, kot ji to sedaj omogoča ZDru-1. Ni namreč smiselno, da se prednost pri javnih razpisih daje organizaciji, ki nima statusa v javnem interesu na tem istem področju, pač pa na nekem drugem, saj za takšno organizacijo ni možno domnevati, da bo na vseh področjih dosegala najboljše javnokoristne cilje.

Ukrep po tem členu financerju ne preprečuje, da bi na javnem razpisu ciljno podprli nove projekte manjših ali novoustanovljenih nevladnih organizacij, ki statusa v javnem interesu morda še nimajo, če oceni, da je to potrebno za razvoj nekega področja ali razvoj nevladnih organizacij. Na podlagi predpisov s področja javnih financ financer namreč samostojno določi druge pogoje sodelovanja na javnem razpisu, kar mu med drugim omogoča tudi, da kot pogoj navede npr. velikost organizacije (npr. da podpre samo organizacije, ki imajo manj kot 10.000 EUR prihodkov) ali starost organizacije (npr. da podpre samo organizacije, ki so ustanovljene v zadnjih dveh letih). Četudi bo v takšnem razpisu spoštoval obvezo po tem členu, ta verjetno ne bo imela večjega vpliva, saj bodo drugi pogoji takšno prednost izničili. Ob tem je seveda potrebno upoštevati, da morajo biti pogoji javnega razpisa vendarle razumno postavljeni in takšna omejevanja ustrezno upravičena.

K 17. členu:

Člen na splošno določa, da se z drugimi zakoni lahko uredi tudi dodatne pravice ali ugodnosti za nevladne organizacije, ki pridobijo status nevladne organizacije v javnem interesu. Glede na sistematiko slovenskega pravnega reda namreč vseh pravic ni možno urediti v tem zakonu, temveč samo v področnih (npr. davčne ugodnosti se ureja v davčnih predpisih). Člen določa, da drugi zakoni »lahko« uredijo dodatne pravice. Katere te bodo se prepušča področni zakonodaji in

potrebam posameznega področja. Člen seveda hkrati ne pomeni, da država z drugimi zakoni ne more urejati ugodnosti tudi za druge subjekte (npr. za nevladne organizacije, ki nimajo statusa nevladne organizacije v javnem interesu, za ustanove, gospodarske družbe, itd.).

Prvi odstavek tako na splošno določa, da se dodatne ugodnosti, olajšave, prednosti in druge pravice (poleg tistih v tem zakonu) za organizacije s statusom nevladne organizacije v javnem interesu lahko uredi tudi v drugih področnih zakonih. Stopnja razvoja slovenskih nevladnih organizacij v primerjavi z ostalimi državami zaostaja, zato so ukrepi spodbujanja razvoja potrebni in hkrati nujni.

Drugi odstavek iz istega razloga določa, da lahko drugi področni predpisi uredijo tudi pravice takšnih organizacij glede sodelovanja v različnih upravnih ali sodnih postopkih. Takšno ureditev že poznamo v področni zakonodaji, kot npr. v Zakonu o ohranjanju narave (kjer imajo nevladne organizacije pravico zastopati interese ohranjanja narave), Zakonu o varstvu okolja (kjer se lahko udeležujejo določenih tam opredeljenih postopkov) in v Zakonu o varstvu pred diskriminacijo (kjer jih diskriminirane osebe lahko pooblastijo). Določba ne določa, da nevladne organizacije zastopajo javni interes in se tako s členom ne posega v sedaj veljavni subjektivni koncept upravnega spora. Drugi odstavek tako zgolj spodbuja zakonodajalca, da podobne pravice določi tudi v področni zakonodaji, kjer seveda ugotovi, da je to potrebno (npr. v postopkih varovanja pravic živali, ki se ne morejo braniti same, podobno kot okolje, v postopkih varovanja ogroženih družbenih skupin in podobno, kjer lahko nevladne organizacije nastopajo kot varuh določenega interesa).

K 18. členu:

Statusni predpisi, ki urejajo delovanje nevladnih organizacij (Zakon o društvih – Zdru - 1, Zakon o zavodih, ZZ, itd.) omogočajo stečaj teh organizacij, ki daje njihovim upnikom možnost, da vsaj delno dobijo poplačane svoje obveznosti od prezadolžene organizacije. Pri tistih nevladnih organizacijah, ki delujejo v javnem interesu, pa je potrebno posebej presoditi ali je dejavnost nevladne organizacije morda takšnega pomena, da opravičuje izjemo od tega pravila, zato člen določa, da je nad takšno nevladno organizacijo možno opraviti stečajni postopek le po danem soglasju pristojnega ministrstva. Pristojno ministrstvo bo soglasje podalo, bo presodilo, da je javni interes po nadaljevanju njenih dejavnosti večji, kot je interes upnikov.

Opisano pravilo je sicer povzeto po ZDru - 1, določa soglasje ministrstva za stečaj društva, ki ima podeljen status društva v javnem interesu in ki se v praksi ni izkazalo za problematično. Podobno rešitev za invalidska podjetja pozna tudi Zakon o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju – ZFPPIPP.

K 19. členu:

Člen določa, da pristojna organizacija za javnopravne evidence in storitve vzpostavi posebno javno dostopno evidenco organizacij s statusom nevladne organizacije v javnem interesu. Gre za Agencijo Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve (AJPES) glede katere Sklep o ustanovitvi Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence določa da ta vodi tudi evidence za potrebe Republike Slovenije oziroma državnih organov. Evidenca bo temeljila na podatkih, ki jih bodo AJPES redno posredovala ministrstva in bo vsebovala podatke o vseh takšnih organizacijah iz vseh področij delovanja. Evidenca bo omogočila pregled teh organizacij na enem mestu, kar je novost, saj sedaj te evidence obstajajo po posameznih ministrstvih in niti niso vedno objavljene na svetovnem spletu.

Drugi odstavek določa podatke, ki se vpisujejo v evidenco. V evidenco se med drugim vpisujejo tudi področja, kjer imajo nevladne organizacije podeljen status in zakonske podlage, ki omogočajo pridobitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu po 10. členu zakona (iz razloga ker nek drug zakon določa, da je dejavnost organizacije v javnem interesu)

Dvanajsta alineja drugega odstavka določa, da se v evidenco vpisuje tudi ministrstvo, ki zagotavlja pravilnost podatkov v evidenci. Gre za ministrstvo, ki je pristojno za vpis sprememb v evidenci in gre hkrati za ministrstvo, ki je pristojno za podelitev ali odvzem statusa (7. in 13. člen), za redno ali izredno preverjanje ali organizacija še izpolnjuje pogoje za status (11. in 12. člen) in gre hkrati za ministrstvo, ki mu drugi državni organi, organi samoupravnih lokalnih skupnosti in nosilci javnih pooblastil sporočajo razloge za odvzem statusa (14. člen).

K 20. členu:

Prvi odstavek določa, da ministrstvo, ki organizaciji prvič podeli statusa nevladne organizacije v javnem interesu, podatke o tej organizaciji vpiše v evidenco.

Drugi odstavek določa, da ministrstvo v evidenco vpisuje tudi spremembe glede podelitve ali odvzema statusa nevladne organizacije v javnem interesu.

Vpise po prvem in drugem odstavku opravlja ministrstvo, pristojno za podelitev ali odvzem statusa nevladne organizacije v javnem interesu, kot ga določata 7. in 13. člen. Če bo tako organizacija imela status nevladne organizacije v javnem interesu na več področjih, bo za vse vpise v zvezi s to organizacijo skrbelo samo eno ministrstvo in sicer tisto, ki je pristojno za izdajo odločb v zvezi s statusom.

Tretji odstavek določa, da podatke v aplikacijo pri AJ PES opravi pooblaščen oseb e ministrstva, ki se bo pri uporabi aplikacije izkazala s posebnim elektronskim pooblastilom v skladu s sistemom pooblastil spletnega portala AJ PES.

Četrty odstavek določa povratno informiranje AJ PES o vpisu podatkov v evidenco in o njihovih spremembah.

K 21. členu:

Člen določa, da AJ PES na podlagi podatkov Poslovnega registra Slovenije izbriše organizacijo s statusom nevladne organizacije v javnem interesu, če je ta izbrisana iz Poslovnega registra Slovenije. Upoštevajoč določbe 22. člena, da se podatki v evidenci hranijo trajno in da evidenca omogoča tudi izpis podatkov na določen dan, se podatek o tem, da je neka organizacija bila vpisana v evidenco, ne bo povsem izbrisala, temveč bo še vedno dostopen v arhivskem delu evidence.

Drugi odstavek določa, da se organizacija, ki nima več statusa na nobenem področju, izbriše iz evidence. Če ima namreč organizacija podeljene statuse na več področjih, se ti statusi lahko odvzamejo postopno, zato je potrebno z odvzemom zadnjega statusa organizacijo izbrisati iz evidence, saj ta ne izpolnjuje več pogojev za nevladno organizacijo v javnem interesu.

K 22. členu:

Prvi odstavek določa, da je evidenca javna in brezplačno dostopna na spletnem portalu AJ PES.

Za namene večje preglednosti evidenc in možnosti njene uporabe drugi odstavek določa minimalne načine iskanja podatkov po evidenci. AJ PES mora tako zagotoviti tudi pretekle podatke (ki so se morda spremenili ali izbrisali) in vpogled v evidenco na določen dan. Slednje je potrebno zato, da lahko državni organi preverijo, katere vse organizacije so na izbrani dan imele status nevladne organizacije v javnem interesu (in so bile npr. upravičene do kakšne ugodnosti). Nadalje mora AJ PES zagotoviti, da bo v evidenci mogoče pregledovati vse organizacije s statusom nevladne organizacije v javnem interesu po določenem področju ali po navedbi zakona iz 10. člena.

Baza s podatki evidence se hrani trajno, po stanju na zadnji dan v letu, kar pomeni, da evidenca

vsebuje tudi podatke o npr. že odvzetih statusih nevladnih organizacij v javnem interesu.

Četrty odstavek določa da nova področja iz drugega odstavka 6. člena tega zakona AJPES sporoča ministrstvo, pristojno za delovanje nevladnih organizacij na predlog drugih ministrstev, pristojnih za področja, kjer organizacije s statusom nevladne organizacije v javnem interesu delujejo. Namen takšne ureditve je, da lahko ministrstvo, pristojno za nevladne organizacije, področja oblikuje na enake in primerljive načine in da pri tem ne prihaja npr. do pretiranega drobljenja področij ali po drugi strani do preveč splošnih navedb področij. Takšno dinamično določanje nazivov področij je nujno zaradi dinamičnosti teh področij. Zato se predlagatelj ni odločil, da bi ta področja določil s posebnim podzakonskim aktom, saj bi ga bilo potrebno prepogosto spreminjati. Ministrstvo, pristojno za delovanje nevladnih organizacij, bo AJPES posredovalo vse spremembe nazivov področij. AJPES bo redno posodabljal šifrant nazivov področij v spletni aplikaciji.

Za namene možnosti nadaljnje obdelave podatkov o organizacijah s statusom nevladne organizacije v javnem interesu in z namenom zagotavljanja odprtosti podatkov, s katerimi razpolagajo državni organi, peti odstavek določa, da AJPES proaktivno mesečno objavlja podatke o takšnih organizacijah in da nadaljnja uporaba teh podatkov ni omejena.

K 23. členu:

Prvi odstavek določa podrobnejše naloge, ki jih ima ministrstvo, pristojno za delovanje nevladnih organizacij (kar je po Zakonu o vladi v tem trenutku Ministrstvo za javno upravo). Te zajemajo ključne ukrepe, ki spodbujajo razvoj in delovanje vseh nevladnih organizacij, oblikovanje politik za njihov razvoj, spremljanje njihovega stanja in zagotavljanje podpore t.i. subjektom podpornega okolja za nevladne organizacije, ki jih ta člen tudi podrobneje opredeli.

Drugi odstavek določa naloge posameznih ministrstev, ki so podobne, kot veljajo za ministrstvo, pristojno za delovanje nevladnih organizacij, a se nanašajo samo na področja, za katera so ta pristojna in ne zajemajo nalog, ki se izvajajo na nacionalni ravni na vseh področjih. Slednja tako izvajajo politike, predpise in ukrepe za razvoj nevladnih organizacij na svojem področju, za sodelovanje z nevladnimi organizacijami in podpirajo subjekte podpornega okolja, delujoče na njihovem področju.

Tretji odstavek določa, da se pogoji, merila in predmet financiranja za pridobitev sredstev na javnih razpisih, ki jih predvidevata prvi in drugi odstavek, določijo v javnem razpisu. Ker se tovrstni razpisi prilagajajo vsakokratnim aktualnim družbenim razmeram, ni mogoče, da se pogoje in merila določa v zakonu ali podzakonskem aktu. Za postopek dodeljevanja sredstev se uporabljajo finančni predpisi (Zakon o javnih financah in Pravilnik o izvrševanju proračunov).

V četrtem do šestem odstavku so določeni subjekti podpornega okolja, ki so opredeljeni v skladu z že obstoječo prakso ministrstev, in sicer so to:

- horizontalne mreže, ki na nacionalni ravni združujejo nevladne organizacije iz različnih vsebinskih področij delovanja in izvajajo dejavnosti informiranja, svetovanja, izobraževanja, raziskovanja, zagovorništva, mreženja, promocije in podpore v korist vseh nevladnih organizacij,
- regionalna stičišča, ki opravljajo smiselno enake dejavnosti kot horizontalne mreže na ravni razvojnih regij ali na ravni več občin in
- vsebinske mreže, ki na nacionalni ravni, na ravni razvojnih regij ali na ravni več občin iz istega vsebinskega področja združujejo nevladne organizacije in opravljajo smiselno enake dejavnosti kot horizontalne mreže in regionalna stičišča za nevladne organizacije s tega področja.

Na takšen način se bo vzpostavila stabilna strukturna podpora za delovanje nevladnih organizacij, saj bo ta obstajala tako na posameznih področjih dela nevladnih organizacij, kot tudi na nacionalni ravni. Podobne mehanizme podpore (to je financiranje projektov, namenjenih razvoju nevladnih

organizacij in financiranje nevladnih organizacij, ki na nacionalni ravni združujejo druge nevladne organizacije in jim nudijo podporo pri delovanju) sicer poznamo že vse od leta 2009, ko jih je preko javnih razpisov zagotavljalo ministrstvo, pristojno za delovanje nevladnih organizacij. Ker so takšni ukrepi že prinesli mnogo pozitivnih učinkov in ker se želi zagotoviti njihovo trajnost, se njihovo izvajanje tudi zakonsko določa.

K 24. členu:

Člen opredeljuje vlogo samoupravnih lokalnih skupnosti (npr. občin) pri razvoju nevladnih organizacij.

K 25. členu:

Slovenija nima strateškega dokumenta o razvoju nevladnih organizacij, zato prvi odstavek člena daje ustrezno pravno podlago za njegovo sprejetje, saj je za uspešen razvoj nevladnega sektorja v Sloveniji potreben načrtovan pristop. Člen v ta namen predvideva sprejem posebne strategije, kot temeljnega razvojnega dokumenta, za določeno plansko obdobje, ki ga sprejme vlada. Ker gre za dokument, ki lahko pomembno vpliva na stopnjo razvitosti nevladnih organizacij, člen določa potrebnost usklajevanja dokumenta s posebnim vladnim svetom in nevladnimi organizacijami, vse z namenom priprave kvalitetnega dokumenta, ki bo odgovoril na realne potrebe sektorja. Prvi odstavek določa tudi obdobje, za katerega se strategija sprejme (petih do sedmih let) in postopek njene priprave.

Drugi odstavek določa, da bo v strategiji vlada zajela analizo potreb, temeljne politike razvoja, strateške razvojne cilje, vlogo države, samoupravnih lokalnih skupnosti in drugih akterjev, glavna področja razvoja nevladnih organizacij, okvirna sredstva, namenjena za njeno uresničevanje in program ukrepov za izvajanje strategije. Slednji je izvedbeni dokument, ki bo konkretnije prikazal, kako namerava država doseči v strategiji zastavljene cilje.

Tretji in četrti odstavek določata kaj vse mora program ukrepov kot del strategije vključevati.

Peti odstavek ureja možnost, da se strategija med planskim obdobjem spremeni, če pride do sprememb potreb ali obsega finančnih sredstev, ki to zahtevajo.

K 26. členu:

Za potrebe spremljanja izvajanja strategije in še posebej programa ukrepov ter za spremljanje razvoja nevladnih organizacij na splošno se po vzoru tujih ureditev v tem členu določa posebno posvetovalno telo vlade. Pri tem se takšno telo ne ustanavlja na novo, temveč se zgolj razširjajo pristojnosti že obstoječega posvetovalnega telesa, to je, Sveta Vlade Republike Slovenije za spodbujanje prostovoljstva, prostovoljskih in nevladnih organizacij, ki je bil vzpostavljen z Zakonom o prostovoljstvu – ZProst. Navedeni svet je bil namreč ustanovljen tudi za namene spodbujanja razvoja nevladnih organizacij, sestavljen pa je tako iz predstavnikov vlade kot predstavnikov nevladnih organizacij in je tako povsem primeren, da prevzame tudi dodatne naloge po tem zakonu.

Drugi odstavek določa obveznost ministrstva, pristojnega za delovanje nevladnih organizacij, da vladi vsake dve leti poroča o izvajanju strategije in pri tem poda tudi oceno rezultatov ter mnenje zgoraj omenjenega sveta.

Tretji odstavek določa obveznosti izvajalcev ukrepov, da ministrstvu, pristojnemu za delovanje nevladnih organizacij po izvedbi ukrepa poroča o njegovi izvedbi in oceni doseganja zastavljenih ciljev. Slednje bo ministrstvo, pristojno za delovanje nevladnih organizacij, potrebovalo pri pripravi svojega poročila o izvajanju strategije.

K 27. členu:

Člen določa, da se na posebni proračunski postavki pri ministrstvu, ki je pristojno za delovanje nevladnih organizacij, letno zagotavljajo sredstva za spodbujanje razvoja nevladnih organizacij in prostovoljstva. Sredstva se bodo določila ob vsakokratnem proračunu, pri tem se upošteva javno finančne možnosti.

Javna sredstva za financiranje predvsem nevladnih organizacij, ki delujejo v javnem interesu, se na ravni države zagotavljajo v okviru finančnih načrtov proračunskih uporabnikov, v pristojnost katerih sodijo aktivnosti zadevnih nevladnih organizacij.

Drugi odstavek določa, da se javni razpis za spodbujanje razvoja nevladnih organizacij objavi najmanj enkrat letno. Preko javnih razpisov bo ministrstvo, pristojno za delovanje nevladnih organizacij, skladno s prvim odstavkom 23. člena financiralo projekte in programe horizontalnih mrež in regionalnih stičišč, ter druge projekte in programe nevladnih organizacij in drugih oseb, ki so namenjeni izvajanju ukrepov za razvoj posameznih področij, spodbujanju razvoja nevladnih organizacij in prostovoljstva ter razvoja podpornega okolja za nevladne organizacije.

K 28. členu:

Člen določa pristojnosti državnih organov za izvajanje inšpekcijskega nadzora nad izvrševanjem tega zakona. Nadzor zajema tako inšpekcijski kot prekrškovni nadzor. Nadzor izvajajo:

- posamezna ministrstva, pristojna za področja na katerih delujejo organizacije s statusom nevladne organizacije v javnem interesu, nadzorujejo ali jih te organizacije pravočasno obveščajo o spremembah, ki bi lahko vplivale na (ne)izpolnjevanje pogojev za ohranitev statusa. Ministrstva istočasno nastopajo tudi kot prekrškovni organi, v primeru kršitev teh obveznosti s strani nevladnih organizacij. Nadzor izvaja pristojno ministrstvo, kar lahko zajema tudi pristojnost določenega organa v sestavi (npr. inšpektorata), če je ta organiziran znotraj ministrstva.
- ministrstvo, pristojno za delovanje nevladnih organizacij nadzoruje ali pravne osebe, ki nimajo statusa nevladne organizacije v javnem interesu morda neupravičeno v svojem imenu ali pri svojem poslovanju navajajo, da so nevladne organizacije v javnem interesu.
- ministrstvo, pristojno za opravljanje nalog na področju delovanja nevladnih organizacij, nadzoruje druge državne organe ali pri razpisovanju javnih sredstev upoštevajo določbe tega zakona glede prednosti na razpisih, ki jih imajo organizacije s statusom nevladne organizacije v javnem interesu.

K 29. členu:

Člen določa globe za prekrške po tem zakonu, tako za pravne osebe, kot tudi za njihove odgovorne osebe:

- kršitev obveznosti organizacij, ki imajo status nevladne organizacije v javnem interesu, da o določenih spremembah, ki bi lahko vplivale ne izpolnjevanje pogojev za pridobitev (in s tem ohranitev) statusa nevladne organizacije v javnem interesu obvestijo pristojno ministrstvo in
- kršitev prepovedi drugih pravnih oseb, pri poslovanju lažno navajajo, da so nevladna organizacija v javnem interesu ali, da imajo takšen status.

V zvezi s prvim prekrškom 12. člen tudi določa, v katerih primerih lahko pride do prekrška zaradi kršitve obveznosti sporočanja o spremembah in sicer, če organizacije ne sporoči spremembe ustanoviteljev, ki se nanaša na novega ustanovitelja, ki je pravna oseba, na spremembe ustanovitvenega akta, ki se nanaša na namen organizacije, dejavnosti organizacije ali uporabo presežka prihodkov nad odhodki ali na prenos premoženja v primeru prenehanja ali na spremembe sestave poslovnega organa, organa upravljanja ali organa nadzora, po kateri se poveča skupno število glasov predstavnikov države, samoupravne lokalne skupnosti, nosilca javnega pooblastila, mednarodne medvladne organizacije, politične stranke, fizične osebe, ki na trgu samostojno opravljajo pridobitno dejavnost, gospodarske družbe ali druge osebe, ki ni nepridobitna.

Višina predlaganih glob je primerljiva s podobnimi prekrški, ki jih slovenski pravni red že pozna.

Zakon o humanitarnih organizacijah - ZHO tako določa podobno globo, kot je predvidena za prvi prekršek, če organizacija, ki ima status humanitarne organizacije, pristojnemu ministrstvu ne sporočijo podatkov, ki bi lahko vplivali na ohranitev tega statusa. Zakon o socialnem podjetništvu – ZSocP določa enako globo kot je predvidena za drugi prekršek, če organizacija, ki ni socialno podjetje, takšno poimenovanje vseeno uporabi v svojem imenu.

K 30. členu:

Člen ureja položaj organizacij, ki imajo ob uveljavitvi tega zakona že podeljen status delovanja v javnem interesu na podlagi drugih predpisov. Za takšne organizacije velja, da jim ne bo potrebno zaprositi ponovno za status v javnem interesu po tem zakonu, temveč se šteje, da v prehodnem obdobju status po tem zakonu že imajo in imajo tako tudi vse pravice in obveznosti, ki iz tega izhajajo (to pomeni, da morajo pristojno ministrstvo obveščati o spremembah po 12. členu, da imajo prednost pri javnih razpisih po 16. členu, itd.).

Pri tem je potrebno dikcijo iz prvega odstavka, da ima organizacija podeljen »status delovanja v javnem interesu« razumeti po vsebini, tako da zajame tudi morebitno nekoliko drugačno poimenovanje v navedenih zakonih (npr. »status v javnem interesu«, »status organizacije v javnem interesu«, »status da organizacija v Republiki Sloveniji deluje v javnem interesu«). V prehodnem obdobju se šteje, da je organizacija nevladna organizacija v javnem interesu do pravnomočnosti odločbe tudi, če ne izpolnjuje vseh zakonsko določenih pogojev, razen če se statusu pisno odpove, ji ni bila pravnomočno izrečena sankcija globe za hujši davčni prekršek ali prekršek, katerega narava je posebno huda in ni bila pravnomočno obsojena zaradi kaznivega dejanja ali če je nad njo začel stečajni postopek ali postopek likvidacije.

Drugi odstavek določa izjemo, da prvi odstavek ne velja za mladinsko organizacijo, ki je sestavni del druge pravne osebe in za Mladinski svet Slovenije. ZJIMS je namreč edini zakon, kjer status v javnem interesu lahko dobi tudi sestavni del druge pravne osebe. Ta zakon v nasprotju s tem kot pogoj, da gre za nevladno organizacijo, določa, da mora iti za pravno osebo (glej 2. člen). Zato ni smiselno v prehodnem obdobju statusa priznavati sestavnemu delu drugih pravnih oseb, saj te omenjenega pogoja ne bodo mogle izpolniti in je tako že vnaprej jasno, da se v prehodnem obdobju ne bodo mogle uskladiti s tem zakonom. Po ZJIMS so tako vključena društva in zveze društev, ki imajo status društva v javnem interesu v mladinskem sektorju, zavodi in ustanove, ki imajo status organizacije za mlade v javnem interesu v mladinskem sektorju in mladinski sveti na lokalni ravni. Glede razlogov, da se statusa ne prizna Mladinskemu svetu Slovenije glej obrazložitev k 2. členu.

Prehodno obdobje je določeno v tretjem odstavku, ki je potrebno za dosledno uskladitev s tem zakonom, saj so te organizacije status v javnem interesu pridobile na podlagi različnih predpisov, ki nimajo vsi povsem enakih pogojev kot ta zakon, ampak zgolj podobne. Zato morajo te organizacije, če je to potrebno svoje ustanovitvene akte in delovanje uskladiti z zahtevami tega zakona. Če bodo to storile in o tem v danem roku poročale pristojnemu ministrstvu, se jim bo z odločbo podelil status po tem zakonu, ki bo nadomestil prej dobljeni status po drugem zakonu (zato se jim z odločbo v izogib dvojnemu statusu prejšnji status tudi odvzel). Ker gre v veliki večini pri teh organizacijah za društva, ki že sedaj izpolnjujejo predpisane pogoje, se večjih težav pri tem ne pričakuje. Tretji odstavek nadalje ureja poročanje organizacij iz prvega odstavka in sicer te poročajo v skladu z 11. členom tega zakona, prvič pa bodo poročale do 31. marca 2019. Izpolnitev obveznosti poročanja je prav tako pogoj, da organizacija status nevladne organizacije v javnem interesu ohrani. Pristojna ministrstva po pridobitvi poročil nato v skladu z 11. členom tudi preverijo, ali organizacija še vedno izpolnjuje pogoje za pridobitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu.

Morebitno potrebna uskladitev bi sicer npr. bila sprememba sestave organov, kjer bi imeli večino gospodarski subjekti, na način, da bodo ti v manjšini, s čimer bo organizacija izpolnila pogoj neodvisnosti od gospodarskih subjektov. Pri zavodih bi se npr. uskladitev lahko nanašala na

dosledno spoštovanje pravila neprofitnosti, če bi npr. ustanovitveni akt določal, da sredstva po likvidaciji prejme ustanovitelj.

Če se organizacija ne bi uskladila, ji bo po poteku prehodnega obdobja status, ki ga ima na podlagi drugega zakona, odvzet. Prav tako pa ne bo več imela statusa nevladne organizacije v javnem interesu po tem zakonu (ki ga je imela v prehodnem obdobju). Takšna organizacija bo sicer imela kljub temu še vedno možnost, da pogoje izpolni tudi po predpisanem roku in naknadno zaprosi za podelitev statusa po tem zakonu.

Organizacije po prvem odstavku bodo tako do izteka prehodnega obdobja imele dvojni status – tistega na podlagi zakonov iz prvega odstavka ter hkrati status nevladne organizacije po tem zakonu. Takšno stanje bo trajalo zgolj začasno in sicer do odvzema statusov po zakonih iz prvega odstavka.

Ob izteku prehodnega obdobja se bo tako zagotovila enakopravna obravnava vseh organizacij z omejenim statusom, saj bodo za vse veljali enaki pogoji ohranitve statusa in enake pravice ter obveznosti. 31. marec 2019 je sicer rok, do katerega morajo te organizacije pristojnemu ministrstvu posredovati poročilo o delu, ki je pogoj, da sedanji status ohranijo in je zato primerna časovna točka, da hkrati poročajo tudi o uskladitvi s tem zakonom. Za lažje komuniciranje bo izjavo, s katero bo organizacija sporočila, da pogoje izpolnjuje, pripravilo ministrstvo, pristojno za delovanje nevladnih organizacij.

Če organizacija, ki imajo podeljen status v javnem interesu na podlagi zakona iz prvega odstavka ne poročajo po tretjem odstavku, jih pristojno ministrstvo že na podlagi smiselne uporabe 11. člena pozove, da svojo obveznost izpolnijo v 30. dneh. Če tega ne storijo, je to razlog za odvzem statusa nevladne organizacije v javnem interesu po četrtem odstavku tega člena. Enako velja, če do poteka prehodnega obdobja ne uskladijo svojih ustanovitvenih aktov in delovanja (če potrebno) in o tem ne poročajo pristojnemu ministrstvu. Tudi v tem primeru se jih k izpolnitvi te obveznosti pozove in status odvzame, če se obveznost tudi v dodatnem roku ne izpolni.

V zvezi s potrebnimi uskladitvami peti odstavek določa izjemo, ki podaljšuje društvom obdobje do katerega morajo dosledno uskladiti svoje delovanje s pravilom neprofitnosti po tem zakonu (glej 4. člen). Neprofitnost pomeni tudi to, da se premoženje organizacije v primeru njenega prenehanja prenese na drugo nevladno organizacijo ali nepridobitno osebo javnega prava z enakimi ali podobnimi nameni. Pri društvih je ureditev takšna, da ZDru-1 omogoča v primeru prenehanja prenos premoženja tudi na drugo društvo, zavod ali ustanovo, ki niso nujno nevladne organizacije. Zato društva tega pogoja na podlagi zakona ne izpolnjujejo. Prav tako večina društev takšnega pravila (da se premoženje v primeru prenehanja prenese na nevladno organizacijo) nima določenega v svojih aktih, zato bi praktično vsa društva po tem členu morala v prehodnem obdobju spremeniti svoje ustanovitvene akte, kar bi kar bi pomenilo določeno administrativno obremenitve in stroške zanje, kot tudi za državno upravo, ki vodi postopke registracije sprememb statutov. Predpostavlja namreč se, da bodo vsa ta društva statute v javnem interesu želela ohraniti. V izogib temu, da bi morala vsa društva na hitro spremeniti svoje akte, se pogoj neprofitnosti (zgolj v delu, ki se tiče prenehanja organizacije, ne pa tudi v delu, ki se tiče delitve presežka – ta velja takoj) lahko izpolni tudi kasneje in sicer ob prvi spremembi ustanovitvenega akta društva. V kolikor tako društva tega pogoja ne bodo izpolnila, a se bodo istočasno zavezala, da bodo svoje akte ob prvi spremembi ustrezno uskladila, se jim status v javnem interesu po tem zakonu vseeno prizna.

Podobna situacija je tudi pri ustanovah, saj Zakon o ustanovah – ZU omogoča, da se premoženje ustanove ob njenem prenehanju prenese na drugo ustanovo, ki ni nujno nevladna organizacija. Zato se tudi v tem primeru, enako kot pri društvih, ustanovam omogoča, da se štejejo za nevladno organizacijo v javnem interesu po tem zakonu tudi če tega pogoja trenutno še ne izpolnjujejo, a se

hkrati zavežejo uskladitvi ob prvi spremembi ustanovitvenega akta.

Šesti in sedmi odstavek določata primere, v katerih se organizacijam, ki so se štela za nevladno organizacijo v javnem interesu po prvem odstavku tega člena, z odločbo po uradni dolžnosti odvzame status nevladne organizacije v javnem interesu po tem zakonu in status delovanja v javnem interesu, ki je bil podlaga, da se je organizacija v prehodnem obdobju štela za nevladno organizacijo v javnem interesu po tem zakonu.

Osmi odstavek rešuje situacijo, če bi društvo ali druga organizacija, ki že ima status delovanja v javnem interesu po drugem zakonu v prehodnem obdobju zahtevala še status po tem zakonu za isto področje. Ker se za te organizacije šteje, da imajo tako ali tako v tem obdobju že status v javnem interesu po tem zakonu, ni smiselno, da se o tem še odloča. Zato se predvideva, da se v tem primeru vloga za pridobitev (že priznanega) statusa zavrže in se statusa (še enkrat) ne podeljuje.

Deseti odstavek določa, da ministrstvo, pristojno za nevladne organizacije na svoji spletni objavi vsebino izjave, ki jo morajo organizacije posredovati ministrstvu glede usklajenosti njihovih ustanovitvenih aktov in delovanja s pogoji, ki veljajo za podelitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu po tem zakonu, Gre za obrazec, ki ni obvezen, namenjen je posameznim resorjem kot pomoč, lahko pa se posamezna ministrstva ne odločijo za uporabo tega obrazca in to drugače uredijo.

K 31. členu:

Člen podobno kot 30. člen ureja prehodno obdobje za organizacije, ki imajo ob uveljavitvi zakona že podeljen status v javnem interesu na podlagi Zakona o invalidskih organizacijah - ZInvO in Zakona o humanitarnih organizacijah - ZHO. Ker gre pri teh dveh zakonih za specifične rešitve, ki niso primerljive s pogoji po tem zakonu v enaki meri, kot to velja za zakone iz 30. člena, se urejata ločeno v posebnem členu.

Ker invalidske in humanitarne organizacije ne izpolnjujejo nujno pogojev za nevladno organizacijo po tem zakonu (npr. ne zagotavljajo pogoja neodvisnosti, ki ga omenjena zakona ne zahtevata), se tudi za njih določa prehodno obdobje, v katerem se morajo uskladiti, če je to potrebno, da status nevladne organizacije v javnem interesu tudi ohranijo. Ker so invalidske in humanitarne organizacije po večini društva, velika večina posebnih uskladitev ne bo potrebovala, bo pa to morda potrebno pri drugih organizacijah, ki niso društva, pa imajo status humanitarne organizacije.

Enako kot v 30. členu se tudi za invalidske in humanitarne organizacije velja, da morajo pristojnemu ministrstvu posredovati posebno izjavo, da pogoje izpolnjujejo. Če to obveznost izpolnijo, se jim podeli status nevladne organizacije v javnem interesu ob uporabi 10. člena, kar pomeni, da se v odločbi o podelitvi statusa po tem zakonu navede tudi, da status po tem zakonu preneha, če se jim odvzame status invalidske oziroma humanitarne organizacije.

Za invalidske in humanitarne organizacije velja, da se štejejo za nevladne organizacije v javnem interesu po tem zakonu in zato zanje tudi veljajo pravice in obveznosti po tem zakonu (to pomeni, da morajo pristojno ministrstvo obveščati o spremembah po 12. členu, da imajo prednost pri javnih razpisih po 16. člen, itd.). Za njih izrecno ne velja obveznost dvoletnega poročanja po 11. členu, saj se ta obveznost prepušča urejanju v zakonih, ki so podlaga za podelitev »osnovnega statusa. Ne glede na to, pa se ohranja obveznost ministrstva po 11. členu, da redno preverja, ali te organizacije še izpolnjujejo pogoje za status.

V zvezi s potrebnimi uskladitvami četrti odstavek določa izjemo, ki podaljšuje društvom obdobje do katerega morajo dosledno uskladiti svoje delovanje s pravilom neprofitnosti po tem zakonu (glej 4.

člen). Neprofitnost pomeni tudi to, da se premoženje organizacije v primeru njenega prenehanja prenese na drugo nevladno organizacijo ali nepridobitno osebo javnega prava z enakimi ali podobnimi nameni. Pri društvih je ureditev takšna, da ZDru-1 omogoča v primeru prenehanja prenos premoženja tudi na drugo društvo, zavod ali ustanovo, ki niso nujno nevladne organizacije. Zato društva tega pogoja na podlagi zakona ne izpolnjujejo. Prav tako večina društev takšnega pravila (da se premoženje v primeru prenehanja prenese na nevladno organizacijo) nima določenega v svojih aktih, zato bi praktično vsa društva po tem členu morala v prehodnem obdobju spremeniti svoje ustanovitvene akte, kar bi kar bi pomenilo določeno administrativno obremenitve in stroške zanje, kot tudi za državno upravo, ki vodi postopke registracije sprememb statotov. Predpostavlja namreč se, da bodo vsa ta društva statuse v javnem interesu želela ohraniti. V izogib temu, da bi morala vsa društva na hitro spremeniti svoje akte, se pogoj neprofitnosti (zgolj v delu, ki se tiče prenehanja organizacije, ne pa tudi v delu, ki se tile delitve presežka – ta velja takoj) lahko izpolni tudi kasneje in sicer ob prvi spremembi ustanovitvenega akta. V kolikor tako društva tega pogoja ne bodo izpolnila, a se bodo istočasno zavezala, da bodo svoje akte ob prvi spremembi ustrezno uskladila, se jim status v javnem interesu po tem zakonu vseeno prizna.

Sedmi odstavek vsebuje smiselno enako rešitev kot osmi odstavek 30. člena. Če namreč društvo, za katerega se šteje, da je nevladna organizacija v javnem interesu v prehodnem obdobju zahtevala še status po tem zakonu za isto področje, se takšna vloga zavrže. Če bi torej npr. društvo, ki ima ob uveljavitvi tega zakona status invalidske organizacije, v prehodnem obdobju na podlagi 11. člena tega zakona zahtevalo podelitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu na področju invalidskega varstva, bi se takšna vloga zavrgla, saj se takšen status društvu že priznava na podlagi zakona.

K 32. členu:

Člen ureja položaj društev, ki na dan uveljavitve zakona že izvajajo dejavnosti, za katere drug zakon določa, da je ta dejavnost v javnem interesu. Gre izključno za organizacije, kjer drug zakon uporablja dikcijo, da je njihova dejavnost »v javnem interesu« in ne zadošča opredelitev, da je splošnokoristna, dobrodela ali humanitarna. Pogoj je enak, kot ga za pridobitev status nevladne organizacije v javnem interesu zahteva 10. člena tega zakona.

Pogoj iz prvega odstavka izpolnjujejo:

- gasilska društva, glede dejavnosti katerih 2. člen Zakona o gasilstvu – ZGas določa, da je gasilstvo humanitarna dejavnost, ki se opravlja v javnem interesu,
- društva in zveze društev, ki organizirajo enote, službe in druge sestave za opravljanje nalog zaščite in reševanja, ker 21. člena Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami - ZVNDN določa, da delujejo v javnem interesu,
- društva, ki so izvajalci javne službe na področju divjadi in lovstva (lovske družine), ker 18. člen Zakona o divjadi in lovstvu – ZDLov določa, da izvajajo dejavnosti, ki se v javnem interesu izvajajo zaradi ohranitve in varstva divjadi in njihovega življenjskega okolja,
- ribiške družine (društva s sklenjeno koncesijsko pogodbo za izvajanje ribiškega upravljanja), ker 55. člen Zakona o sladkovodnem ribištvu - ZSRib določa, da ribiška družina deluje v javnem interesu in
- društva, ki so izvajalci javne službe varstva potrošnikov ker 66. člen Zakonu o varstvu potrošnikov – ZVPot določa, da se ta služba zagotavlja v javnem interesu Republike Slovenije.

Ker gre za organizacije, za katere sam zakon določa, da je njihova dejavnost v javnem interesu in torej njihova javnokoristnost ne izhaja iz odločbe, kot to velja za organizacije iz 30. in 31. člena, se njihov položaj ureja v ločenem členu.

Pogoje po prvem odstavku tega člena izpolnjujejo izključno društva, za katere načeloma velja, da

po veliki večini že sedaj izpolnjujejo pogoje po tem zakonu za nevladne organizacije. Zato se v prehodnem obdobju šteje, da so nevladne organizacije v javnem interesu po tem zakonu.

Po drugem odstavku morajo društva iz prvega odstavka do izteka prehodnega obdobja pristojnemu ministrstvu, enako kot organizacije iz 30. in 31. člena, posredovati izjavo, da so svoje ustanovitvene akte in delovanje uskladili s tem zakonom. Za lažje komuniciranje, izjavo pripravi ministrstvo, pristojno za delovanje nevladnih organizacij

Društva po tem členu se štejejo za nevladne organizacije v javnem interesu po tem zakonu in zato zanje tudi veljajo pravice in obveznosti po tem zakonu (to pomeni, da morajo pristojno ministrstvo obveščati o spremembah po 12. členu, da imajo prednost pri javnih razpisih po 16. člen, itd.).

V zvezi s potrebnimi uskladitvami tretji odstavek določa izjemo, ki podaljšuje društvom obdobje do katerega morajo dosledno uskladiti svoje delovanje s pravilom neprofitnosti po tem zakonu (glej 4. člen). Neprofitnost pomeni tudi to, da se premoženje organizacije v primeru njenega prenehanja prenese na drugo nevladno organizacijo ali nepridobitno osebo javnega prava z enakimi ali podobnimi nameni. Pri društvih je ureditev takšna, da ZDru-1 omogoča v primeru prenehanja prenos premoženja tudi na drugo društvo, zavod ali ustanovo, ki niso nujno nevladne organizacije. Zato društva tega pogoja na podlagi zakona ne izpolnjujejo. Prav tako večina društev takšnega pravila (da se premoženje v primeru prenehanja prenese na nevladno organizacijo) nima določenega v svojih aktih, zato bi praktično vsa društva po tem členu morala v prehodnem obdobju spremeniti svoje ustanovitvene akte, kar bi kar bi pomenilo določeno administrativno obremenitve in stroške zanje, kot tudi za državno upravo, ki vodi postopke registracije sprememb statutov. Predpostavlja namreč se, da bodo vsa ta društva statuse v javnem interesu želela ohraniti. V izogib temu, da bi morala vsa društva na hitro spremeniti svoje akte, se pogoj neprofitnosti (zgolj v delu, ki se tiče prenehanja organizacije, ne pa tudi v delu, ki se tile delitve presežka – ta velja takoj) lahko izpolni tudi kasneje in sicer ob prvi spremembi ustanovitvenega akta društva. V kolikor tako društva tega pogoja ne bodo izpolnila, a se bodo istočasno zavezala, da bodo svoje akte ob prvi spremembi ustrezno uskladila, se jim status v javnem interesu po tem zakonu vseeno prizna.

Četrty odstavek vsebuje smiselno enako rešitev kot šesti odstavek 30. člena in peti odstavek 31. člena. Določa obveznost ministrstva, da društva, ki se štejejo za nevladne organizacije v javnem interesu, in ki niso predložila izjave za izpolnjevanje pogojev za nevladno organizacijo, na to posebej opozori. Če društvo kljub pozivu izjave ne poda, mu ministrstvo z odločbo odvzame status nevladne organizacije v javnem interesu po tem zakonu. V kolikor društvo iz prvega odstavka do konca prehodnega obdobja in po pozivu pristojnemu ministrstvu ne posreduje izjave, da izpolnjuje pogoje po tem členu, ga ministrstvo izbriše iz evidence nevladnih organizacij. Enako velja, če ministrstvo kadarkoli ugotovi, da društvo pogojev več ne izpolnjuje (kot to veleva 13. člen).

Šesti odstavek vsebuje smiselno enako rešitev kot osmi odstavek 30. člena in sedmi odstavek 31. člena. Če namreč društvo, za katerega se šteje, da je nevladna organizacija v javnem interesu v prehodnem obdobju zahtevala še status po tem zakonu za isto področje, se takšna vloga zavrže. Glede na to, da je takšnemu društvu status že priznan, ni smiselno, da se o tem še odloča.

Osmi odstavek določa pristojno ministrstvo, ki opravlja naloge po tem členu.

K 33. členu:

Prvi odstavek tega člena določa šest mesečni rok, v katerem mora AJPES vzpostaviti evidenco organizacij s statusom nevladne organizacije v javnem interesu.

V evidenco se bodo vpisovale organizacije, ki bodo dobile status po tem zakonu, v prehodnem obdobju pa bodo v evidenco vpisane tudi vse druge organizacije, ki so status delovanja v javnem

interesu pridobile na podlagi drugih predpisov, ki za pridobitev statusa postavljajo podobne pogoje kot ta zakon (30. in 31. člen) ali katere dejavnosti so v javnem interesu na podlagi drugega zakona (32. člen).

Drugi odstavek določa, da morajo pristojna ministrstva v treh mesecih od vzpostavitve evidence vnesti podatke o teh organizacijah prek spletne aplikacije AJPES za vpis v evidenco.

V kolikor bodo organizacije, ki takšen status že imajo, po poteku prehodnega obdobja svoje ustanovitvene akte in delovanje uskladile s pogoji za pridobitev statusa po tem zakonu, bodo v evidenci ostale vpisane še naprej. V kolikor se v prehodnem obdobju ne bodo uskladile, pa se jih bo iz evidence črtalo (glej 30. do 32. člen). Takšna organizacija bo imela še vedno možnost, da za status zaprosi na novo po tem zakonu in se jo nato ponovno vpiše v evidenco. S tem se bo ob izteku prehodnega obdobja zagotovilo, da bodo v evidenci vpisane samo tiste organizacije, ki izpolnjujejo enotne pogoje za pridobitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu po tem zakonu.

Tretji odstavek določa, da ministristvo, pristojno za delovanje nevladnih organizacij pred vzpostavitvijo evidence AJPES-u sporoči seznam področij in seznam navedb zakonov.

Četrty odstavek določa devet mesečni rok, v katerem mora AJPES zagotoviti javni dostop do podatkov iz evidence na svojem spletnem portalu v skladu z 22. členom. AJPES bo evidenco vzpostavil v šestih mesecih od uveljavitve zakona, ministrstva pa bodo v roku treh mesecev po vzpostavitvi evidence prek spletne aplikacije AJPES posredovala podatke v evidenco, ki bo po tem roku dostopna javnosti.

K 34. členu:

Člen določa roke za izdajo podzakonskih predpisov in strategije na podlagi tega zakona.

Prvi odstavek določa enoletni rok za sprejem predpisov, ki bodo podrobneje določali pogoj za pridobitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu, ki se nanaša na pomembnejše dosežke. Krajši rok ni potreben, ker so pogoji za večino področij, kjer nevladne organizacije delujejo, že urejeni v predpisih, sprejetih na podlagi Zakona o društvih – ZDru - 1 in ki se jih na podlagi tretjega odstavka 36. člena uporabljajo kot podzakonski akti tega zakona dokler se ne sprejmejo novi.

V izogib nepotrebnemu sprejemanju novih podzakonskih aktov drugi odstavek določa, da enoletni rok ne velja za tiste predpise, ki bi uredili področje, na katerem nevladne organizacije delujejo, ki je že urejeno v predpisu, sprejetemu na podlagi Zakona o društvih – ZDru -1. Za ta področja tako zakon ne postavlja roka za sprejem, ampak prepušča to posameznim ministrom, da nove predpise sprejmejo glede na potrebe posameznega področja. Ko bodo te predpise sprejeli, bo njihova pravna podlaga ta zakon in ne več Zakon o društvih – ZDru -1.

Drugi odstavek določa dvoletni rok, v katerem mora vlada sprejeti strategijo razvoja nevladnih organizacij iz 25. člena.

K 35. členu:

Člen določa rok v katerem se morajo zagotoviti proračunska sredstva, da bo izvedba javnega razpisa možna že v letu 2018.

K 36. členu:

Člen z namenom enakopravne obravnave vseh organizacij, ki so na podlagi drugih zakonov že pridobile status delovanja v javnem interesu (ali temu podoben status) usklajuje te druge zakone s

tem zakonom.

Kljub temu, da se s tem zakonom posega v 20 drugih zakonov se predlagatelj ni odločil za paketno spremembo in sprejem dodatnih 20 zakonov o spremembah zakonov ob sprejemu tega zakona, saj gre zgolj za tehnične uskladitve, ki ne uvajajo kakršnekoli druge vsebinske rešitev in bi paketno sprejemanje bilo proceduralno bolj zahtevno in v tem primeru zato tudi nepotrebno.

Večina uskladitev se nanaša na sledeče ključne spremembe:

- ker drugi zakoni vsebujejo različna imena za podobne statuse (npr. status nevladne organizacije v javnem interesu, status delovanja v javnem interesu, status društva v javnem interesu, status nevladne organizacije, ki deluje v javnem interesu, itd.) se ta dikcija usklajuje s tem zakonom, tako da se status vedno imenuje »status nevladne organizacije v javnem interesu«,
- kadar se drugi zakoni glede pogojev za pridobitev statusa v javnem interesu sklicujejo na Zakon o društvih – ZDru-1 ali na zakon, ki ureja društva, se ta sklic spremeni tako, da se sklicujejo na ta zakon,
- kje zakoni uvajajo posebne evidence organizacij s podeljenim statusom v javnem interesu, se te določbe črtajo, saj ta zakon vzpostavlja enotno evidenco za vsa področja.

Nekoliko večji je poseg v Zakon o društvih – ZDru - 1 in sicer:

- se črta celotno poglavje, ki ureja pridobitev statusa društva v javnem interesu, saj ta zakon ureja to materijo tako za društva, kot tudi za ostale pravne osebe,
- se posledično črtajo tudi določbe, ki urejajo evidenco društev v javnem interesu, saj se po tem zakonu uvaja enotna evidenca za vse nevladne organizacije s statusom v javnem interesu,

K 37. členu:

Ker ta zakon posega v Zakon o društvih – ZDru - 1 v delu, ki ureja status delovanja v javnem interesu in ker vzpostavlja enovito evidenco vseh organizacij, s statusom nevladnih organizacij v javnem interesu (in ne zgolj tistih, ki so društva), prvi odstavek določa razveljavitev podzakonskega akta ZDru-1 v delu, ki ureja evidenco društev v javnem interesu,

Ker zakon razveljavlja 30. člen Zakona o društvih – ZDru – 1 je zaradi pravne sistematike potrebno, da razveljavi tudi podzakonske akte, sprejete na njegovi podlagi. Ker 6. člen tega zakona podobno nalaga sprejetje predpisov s podobno vsebino, se zaradi izognitve nepotrebne podvajanja v drugem in tretjem odstavku določa, da se ti predpisi smiselno uporabljajo še naprej, dokler ministri ne sprejmejo novih na podlagi tega zakona.

K 38. členu:

Ker za uveljavitev zakona ni potrebno daljše obdobje, bo ta pričel veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

IV. BESEDILO ČLENOV ZAKONOV, KI SE SPREMINJAJO

1. Zakon o društvih (Uradni list RS, št. 64/11 – uradno prečiščeno besedilo)

V. DRUŠTVO V JAVNEM INTERESU

30. člen (pogoji)

(1) Društvu se lahko podeli status društva, ki deluje v javnem interesu, če deluje na področju kulture, vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva, izvajanja družinske politike, varstva človekovih pravic, varstva okolja, varstva živali, športa, obrambe ter varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, gospodarstva, kmetijstva, gozdarstva, veterinarstva ali prehrane, zunanjih zadev, razvoja demokracije ali na drugih področjih, če njihovo delovanje presega interese njegovih članov in je splošno koristno (v nadaljnjem besedilu: društvo v javnem interesu).

(2) Društvu se podeli status iz prejšnjega odstavka, če izpolnjuje naslednje splošne pogoje:

- da njegovi ustanovitelji in člani niso pravne osebe javnega prava;
- da ima dejavnost, ki je v javnem interesu, opredeljeno v temeljnem aktu;
- da je registrirano in deluje najmanj dve leti pred vložitvijo vloge za pridobitev statusa;
- da je sredstva zadnji dve leti pretežno uporabljalo za opravljanje te dejavnosti ter da je redno izvajalo programe, projekte ali druge aktivnosti za uresničevanje namena in ciljev, ki so v javnem interesu;
- da ima izdelane programe bodočega delovanja;
- da lahko izkaže pomembnejše dosežke svojega delovanja.

(3) Ministri, pristojni za področja, na katerih društva delujejo, s podzakonskim aktom podrobneje določijo kriterije za izpolnjevanje splošnega pogoja iz šeste alineje prejšnjega odstavka, če kriteriji niso določeni s posebnim zakonom ali na podlagi posebnega zakona.

(4) S posebnim zakonom se lahko podrobneje opredeli področje delovanja oziroma dejavnosti, ki so v javnem interesu, in lahko določijo tudi posebni pogoji za pridobitev tega statusa.

člen (podelitev statusa)

(1) O podelitvi statusa društva v javnem interesu odloči ministrstvo, pristojno za področje, na katerem društvo deluje (v nadaljnjem besedilu: pristojno ministrstvo).

(2) Če društvo prosi za podelitev statusa iz prejšnjega odstavka na več področjih, ki so v pristojnosti več ministrstev, o podelitvi statusa iz prejšnjega odstavka odloči ministrstvo, ki je pristojno za pretežni del dejavnosti društva, po predhodnem soglasju ostalih pristojnih ministrstev.

(3) Če društvo prosi za podelitev statusa na področju, za katerega ni pristojno nobeno ministrstvo, o podelitvi statusa društva iz prvega odstavka tega člena kot pristojno ministrstvo odloči ministrstvo, pristojno za notranje zadeve.

(4) O pritožbah zoper odločbe pristojnega ministrstva odloča Vlada Republike Slovenije.

32. člen (vloga)

(1) Vlogo za podelitev statusa društva v javnem interesu društvo poda pri pristojnem ministrstvu.

(2) Vlogi mora priložiti:

- osebno ime, EMŠO oziroma datum rojstva in spol, državljanstvo in naslov stalnega prebivališča oziroma začasnega prebivališča zastopnika društva, ki je vpisan v register društev, če v Republiki Sloveniji nima stalnega prebivališča;
- poročilo o delu, iz katerega mora biti razvidno izvajanje programov, projektov in drugih aktivnosti, ki jih je društvo izvajalo v javnem interesu v zadnjih dveh letih, in o porabi sredstev za njihovo doseganje;
- sprejet program prihodnjega delovanja na teh področjih;
- dokazilo o rezultatih svojega delovanja;
- morebitna druga dokazila o izpolnjevanju pogojev, ki jih določa posebni zakon.

(3) Pristojno ministrstvo si v postopku podelitve statusa društva v javnem interesu iz uradne evidence pridobi podatek o registraciji društva, ustanoviteljih in zastopniku društva ter kopijo veljavnega temeljnega akta društva, ki je v zbirki listin registra društev, od AJPES pa letni poročili društva za zadnji dve leti, za društvo iz 27. člena tega zakona pa tudi oceno revizorja.

33. člen (obveščanje)

(1) Društvo v javnem interesu mora pristojnemu ministrstvu predložiti poročilo iz druge alineje drugega odstavka prejšnjega člena za preteklo leto, po poteku starega pa tudi nov program prihodnjega delovanja, vse do 31. marca tekočega leta.

(2) Pristojno ministrstvo si od AJPES po uradni dolžnosti pridobi letno poročilo društva za preteklo leto, za društvo iz 27. člena tega zakona pa tudi oceno revizorja.

34. člen (odvzem statusa)

- (1) Pristojno ministrstvo društvu odvzame status društva v javnem interesu, če:
- ne izpolnjuje več pogojev, določenih v 30. členu tega zakona in v posebnih predpisih oziroma ne opravlja več dejavnosti v javnem interesu;
 - kljub opozorilu pristojnega ministrstva tudi v naknadnem roku 30 dni ne izpolni obveznosti iz prejšnjega člena;
 - se podeljenemu statusu pisno odreče.

(2) Za odvzem statusa se smiselno uporabljajo določbe 31. člena tega zakona.

35. člen (pridobitev statusa s posebnim zakonom)

Če je društvu s posebnim zakonom ali na podlagi posebnega zakona, zaradi njegove splošno koristne dejavnosti, priznan poseben status ali je določeno, da je njegova dejavnost humanitarne narave, ali mu zakon na drug način neposredno ureja opravljanje in financiranje dejavnosti, ki je v javnem interesu, se šteje, da je tako društvo društvo v javnem interesu na podlagi tega zakona.

36. člen (prednosti)

(1) Pri javnih razpisih za pridobivanje sredstev iz državnega proračuna, namenjenih društvom, se v merilih, s pomočjo katerih se izberejo prejemniki sredstev, upošteva tudi status društva v javnem interesu, pri čemer upoštevanje statusa ne sme presegati 20% vrednosti ostalih meril.

(2) S posebnim zakonom se lahko določijo tudi druge prednosti, ki jih društvom daje pridobljeni status.

40. člen

(prisilna poravnava in stečaj)

(1) Če je društvo trajnejše nelikvidno ali postane dolgoročno plačilno nesposobno, se nad njim lahko opravi stečajni postopek po predpisih, ki urejajo insolventnost in prisilno prenehanje.

(2) Pred začetkom stečajnega postopka lahko društvo upnikom predlaga sklenitev prisilne poravnave.

(3) Nad društvom v javnem interesu se lahko opravi stečajni postopek le po predhodnem soglasju pristojnega ministrstva.

(4) Pristojno ministrstvo poda soglasje iz prejšnjega odstavka, če ugotovi, da s stečajem društva ne bo huje ogroženo izvajanje dejavnosti, ki je v javnem interesu.

48. člen (evidenca društev v javnem interesu)

(1) Evidenco društev, ki jim je podeljen status društva v javnem interesu na podlagi tega zakona, vodi pristojno ministrstvo. Evidenco sestavljata evidenčna knjiga in zbirka listin. Evidenčna knjiga se vodi tudi kot informatizirana zbirka podatkov.

(2) V evidenci se obdelujejo naslednji osebni podatki: osebno ime, EMŠO oziroma datum rojstva in spol, državljanstvo in naslov stalnega oziroma začasnega prebivališča zastopnika društva.

(3) Za potrebe evidence se osebni in drugi podatki zbirajo neposredno iz centralnega registra društev in centralnega registra podružnic tujih društev.

50. člen (namen zbiranja in javnost podatkov)

(1) Register društev, register podružnic tujih društev ter evidenca društev v javnem interesu so namenjeni vpisu in javni objavi podatkov o pravno pomembnih dejstvih o družtvih.

(2) Vsi podatki, vpisani v register društev in podružnic tujih društev ter evidenco društev v javnem interesu, so javni in jih sme vsakdo pregledovati, prepisovati ali zahtevati njihov izpis.

(3) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka veljajo določbe predpisov, ki urejajo varstvo osebnih podatkov, za:

- podatek o EMŠO zastopnika društva oziroma podružnice tujega društva, vpisan v centralni register društev, centralni register podružnic tujih društev oziroma evidenco društev v javnem interesu;
- druge osebne podatke zastopnika, vpisane v evidenco društev v javnem interesu, razen podatka o osebnem imenu;
- podatke zbirk listin.

(4) Kdor v pravnem prometu vestno ravna in se pri tem zanese na podatke, vpisane v registra iz prvega odstavka tega člena, ga ne prizadenejo škodljive pravne posledice. Nihče se ne more sklicevati na to, da ni poznal vpisanih podatkov, razen če zakon določa drugače.

2. Družinski zakonik (Uradni list RS, št. 15/2017)

281. člen (status društva v javnem interesu)

(1) Društvu, ki deluje na področju družinske politike, se lahko podeli status društva v javnem interesu v skladu z zakonom, ki ureja društva.

(2) Status društva v javnem interesu se podeli društvu, če njegovo delovanje prispeva k razvoju področja družinske politike in če stalno izvaja dejavnosti, ki imajo pozitiven učinek na delovanje in razvoj družin.

(3) Status delovanja v javnem interesu na področju družinske politike se lahko ob smiselni uporabi zakona, ki ureja društva, in ob izpolnjevanju pogojev iz prejšnjega odstavka podeli tudi drugi pravni osebi zasebnega prava, ki ni ustanovljena z namenom pridobivanja dobička in ki presežek prihodkov nad odhodki uporablja izključno za opravljanje in razvoj svoje dejavnosti.

(4) Podrobnejša merila o izpolnjevanju pogojev iz drugega odstavka tega člena predpiše minister, pristojen za družino

3. Pomorski zakonik (Uradni list RS, št. 62/16 – uradno prečiščeno besedilo in 41/17)

3.a člen

Društva, ki delujejo na področjih, pomembnih za varnost pomorskega prometa ali drugih področjih pomorske politike, pridobijo status društva v javnem interesu v skladu z zakonom, ki ureja društva, če razvijajo in izvajajo programe s področja preventive in varnosti v pomorskem prometu (usposabljanje, dodatno izobraževanje, izdaja gradiv, promocija, razprave, predstavitve s področja varnosti pomorskega prometa in podobno) ali nudijo brezplačno pravno pomoč na področju pomorstva.

Status v javnem interesu lahko pridobijo tudi druge pravne osebe zasebnega prava, ki niso ustanovljene z namenom pridobivanja dobička in ki presežek prihodkov nad odhodki uporabljajo izključno za opravljanje in razvoj svoje dejavnosti.

Pravne osebe iz prejšnjega odstavka lahko pridobijo status v javnem interesu na področju varnosti pomorskega prometa ali drugem področju pomorske politike ob uporabi določb o statusu društva v javnem interesu, določenih s tem zakonom, in smiselni uporabi določb zakona, ki ureja društva.

Minister, pristojen za pomorstvo (v nadaljnjem besedilu: minister), status društvu ali pravni osebi iz drugega odstavka tega člena odvzame, če ta ne izpolnjuje pogojev te določbe, ali na njegovo oziroma njeno zahtevo.

4. Zakon o javnem interesu v mladinskem sektorju (Uradni list RS, št. 42/10)

11. člen

(pogoji za pridobitev statusa organizacije v javnem interesu)

(1) Za pridobitev statusa organizacije v javnem interesu v mladinskem sektorju morajo organizacije v mladinskem sektorju izpolnjevati naslednje pogoje:

- da redno izvajajo mladinske programe oziroma programe za mlade (v nadaljnjem besedilu: programe v mladinskem sektorju) na področjih iz 4. člena tega zakona;
- da izkazujejo pomembnejše dosežke pri razvoju in povezovanju mladinskega dela in
- da razpolagajo z ustreznimi materialnimi in človeškimi zmogljivostmi za delovanje.

(2) Poleg pogojev iz prejšnjega odstavka morajo organizacije v mladinskem sektorju za pridobitev statusa iz prejšnjega odstavka izpolnjevati tudi posebne pogoje glede na njihovo statusnopravno obliko, in sicer:

1. mladinska organizacija, ki je društvo oziroma zveza društev, ustanovljena v skladu z zakonom, ki ureja društva:
 1. izpolnjuje splošne pogoje za pridobitev statusa v javnem interesu v skladu z zakonom o društvih;
 2. ima najmanj 90 odstotkov članstva v starosti do 29 let in 70 odstotkov članov vodstva v starosti od 15. do dopolnjenega 29. leta;
2. mladinska organizacija, ki je organizirana kot sestavni del druge pravne osebe, in sicer društva, zveze društev, politične stranke ali sindikata:

- da ji je v temeljnem aktu zagotovljena avtonomija delovanja v mladinskem sektorju;
 - ima najmanj 90 odstotkov članstva v starosti do 29 let in 70 odstotkov članov vodstva v starosti od 15. do dopolnjenega 29. leta;
 - deluje v mladinskem sektorju neprekinjeno vsaj dve leti pred vložitvijo vloge za pridobitev statusa in
 - da je zadnji dve leti pretežno izvajala programe iz prve alineje prvega odstavka tega člena;
3. druga pravna oseba zasebnega prava, in sicer zasebni zavod, ustanova ali zadruga:
- deluje v mladinskem sektorju neprekinjeno vsaj dve leti pred vložitvijo vloge za pridobitev statusa in
 - je sredstva zadnji dve leti pretežno uporabljala za programe iz prve alineje prvega odstavka tega člena.

(3) Subjekti iz 1. točke prejšnjega odstavka si pridobijo status društva v javnem interesu v mladinskem sektorju, subjekti iz 2. točke prejšnjega odstavka si pridobijo status mladinske organizacije v javnem interesu v mladinskem sektorju, subjekti iz 3. točke prejšnjega odstavka pa si pridobijo status organizacije za mlade v javnem interesu v mladinskem sektorju.

13. člen **(postopek podelitve statusa organizacije v javnem interesu)**

(1) O podelitvi statusa organizacije v javnem interesu v mladinskem sektorju odloča ministrstvo.

(2) Za subjekte iz 2. in 3. točke drugega odstavka 11. člena tega zakona se glede podelitve, delovanja in odvzema statusa organizacije v javnem interesu smiselno uporablja zakon, ki ureja društva, če ta zakon ne določa drugače.

(3) Način izkazovanja in ugotavljanja izpolnjevanja pogojev ter podrobnejša merila za pridobitev statusa organizacije v javnem interesu določi minister.

5. Zakona o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04 - uradno prečiščeno besedilo, 61/06 - ZDru-1, 8/10 - ZSKZ-B in 46/14)

7.3. Delovanje društev v javnem interesu

137. člen **(opravljanje dejavnosti v javnem interesu)**

(1) Strokovna in ljubiteljska društva na področju ohranjanja narave opravljajo dejavnost v javnem interesu v delu, v katerem namen ustanovitve in samo delovanje društva presegata uresničevanje interesov članov društva.

(2) Društvo lahko pridobi status društva, ki deluje v javnem interesu, če izpolnjuje naslednje pogoje:

1. [\(prenehala veljati\)](#)
2. [\(prenehala veljati\)](#)
3. [\(prenehala veljati\)](#)
4. [\(prenehala veljati\)](#)
5. društvo s svojim delovanjem pomembno prispeva k ohranjanju narave s tem, da dejavno sodeluje pri ohranjanju narave, izvaja promocijo ohranjanja narave ali širi strokovno znanje na področju ohranjanja narave z izobraževanjem in vzgojo.

(3) Društvo, ki pridobi status društva, ki deluje v javnem interesu, ima pravico zastopati interese ohranjanja narave v vseh upravnih in sodnih postopkih.

138. člen

(podelitev statusa)

(1) Minister podeli društvu, ki izpolnjuje pogoje iz prejšnjega člena, status društva, ki deluje v javnem interesu, z odločbo.

(2) Pogodbo med državo in društvom iz prejšnjega odstavka v zvezi z nadomestili za stroške opravljanja dejavnosti društva, ki je v javnem interesu, sklene v imenu države ministrstvo.

(3) [\(prenehal veljati\)](#)

(4) Društvu se ukine status društva, ki deluje v javnem interesu, z odločbo ministra v primeru, ko ne izpolnjuje več predpisanih pogojev.

6. Zakon o raziskovalni in razvojni dejavnosti (Uradni list RS, št. 22/06 - uradno prečiščeno besedilo, 61/06 - ZDru-1, 112/07, 9/11 in 57/12 - ZPOP-1A)

7. Društva v javnem interesu

22. člen

(pogoji za pridobitev statusa društva v javnem interesu)

Društvu, ki deluje na področju raziskovalne in razvojne dejavnosti v javnem interesu, katerega namen in delovanje presegata uresničevanje interesov njegovih članov ter je splošno koristno, se lahko podeli status društva, ki deluje v javnem interesu na področju raziskovalne in razvojne dejavnosti (v nadaljnjem besedilu: društvo, ki deluje v javnem interesu). Status društva, ki deluje v javnem interesu, se podeli v skladu s predpisi, ki urejajo splošni upravni postopek z odločbo, ki jo izda minister, pristojen za znanost, za področje raziskovalne dejavnosti, oziroma minister, pristojen za tehnologijo, za področje razvojne dejavnosti.

Društvo mora za pridobitev statusa društva v javnem interesu izpolnjevati naslednje pogoje:

- da deluje najmanj dve leti pred vložitvijo vloge za pridobitev statusa društva, ki deluje v javnem interesu;
- da ima dejavnosti, ki so v javnem interesu na področju raziskovalne in razvojne dejavnosti, opredeljene v temeljnem aktu društva;
- da je zadnji dve leti pred vložitvijo zahteve za podelitev statusa društva, ki deluje v javnem interesu, sredstva društva pretežno uporabljalo za opravljanje dejavnosti, ki so v javnem interesu na področju raziskovalne in razvojne dejavnosti;
- da je v obdobju zadnjih dveh let redno izvajalo programe, projekte ali druge aktivnosti za uresničevanje namena in ciljev, ki so v javnem interesu;
- da ima izdelane programe bodočega delovanja;
- da ima izkazane pomembne dosežke svojega delovanja.

[\(prenehal veljati\)](#)

Postopek pridobitve statusa društva se podrobneje določi s podzakonskim predpisom.

[\(prenehal veljati\)](#)

23. člen

(podelitev statusa društva v javnem interesu)

Društvu, ki deluje v javnem interesu, se podeli status za dobo petih let, z možnostjo podaljšanja statusa. [\(prenehal veljati\)](#)

Društvo, ki deluje v javnem interesu, mora ministrstvu do konca meseca februarja predložiti poročilo o delu za preteklo leto. [\(prenehal veljati\)](#)

Društvo, ki pridobi status društva, ki deluje v javnem interesu na področju raziskovalne in razvojne dejavnosti, lahko, ob izpolnjevanju pogojev po tem zakonu, pridobi za izvajanje raziskovalne in razvojne dejavnosti in s tem povezane aktivnosti sredstva iz državnega proračuna.

7. Zakon o socialnem varstvu (Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 23/07 – popr., 41/07 – popr., 61/10 – ZSVarPre, 62/10 – ZUPJS, 57/12, 39/16, 52/16 – ZPPreb-1, 15/17 – DZ in 29/17)

V.A STATUS DRUŠTEV IN DRUGIH ORGANIZACIJ V JAVNEM INTERESU NA PODROČJU SOCIALNEGA VARSTVA

79.a člen

Društvu, ki deluje na področju socialnega varstva, se podeli status društva v javnem interesu na področju socialnega varstva, če poleg splošnih pogojev, ki jih določa zakon, ki ureja društva, izpolnjuje tudi posebne pogoje:

- da ima sprejet program dela, iz katerega je razvidno, da deluje v javnem interesu na področju preprečevanja ali odpravljanja socialnih stisk in težav posameznikov, družin ali skupin prebivalstva in v skladu s kodeksom etičnih načel v socialnem varstvu;
- da zagotavlja strokovno usposobljen kader po tem zakonu.

79.b člen

Status delovanja v javnem interesu na področju socialnega varstva lahko pridobijo tudi druge pravne osebe zasebnega prava, ki niso ustanovljene z namenom pridobivanja dobička in ki presežek prihodkov nad odhodki uporabljajo izključno za opravljanje in razvoj svoje dejavnosti, pri čemer se smiselno uporabljajo določbe o statusu društva v javnem interesu, določene s tem zakonom in zakonom, ki ureja društva.

79.c člen

Ministrstvo, pristojno za socialno varstvo, vodi evidenco pravnih oseb zasebnega prava, ki jim je na podlagi prejšnjega člena podeljen status delovanja v javnem interesu na področju socialnega varstva.

Evidenca je namenjena vpisu in javni objavi podatkov o pravno pomembnih dejstvih pravnih oseb, ki jim je podeljen status delovanja v javnem interesu na področju socialnega varstva in transparentnosti delovanja teh pravnih oseb. Evidenca je javna knjiga.

V evidenci se obdelujejo naslednji osebni podatki zastopnika pravne osebe: osebno ime, enotna matična številka občana oziroma datum rojstva in spol, državljanstvo in naslov stalnega oziroma začasnega prebivališča zastopnika pravne osebe iz prvega odstavka tega člena. Ne glede na določbo prejšnjega odstavka je javen le podatek o osebni imenu zastopnika pravne osebe.

Ministrstvo, pristojno za socialno varstvo, osebne podatke iz prejšnjega odstavka obdeluje samo za vodenje evidence in izvajanje nalog v zvezi s podelitvijo statusa delovanja v javnem interesu ter za statistične namene.

Za vodenje evidence pravnih oseb zasebnega prava s statusom delovanja v javnem interesu na področju socialnega varstva se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja društva, in na njegovi podlagi izdanega pravilnika, ki ureja vsebino, obliko in način vodenja evidence društev v javnem interesu.

8. Zakon o športu (Uradni list RS, št. 29/17)

31. člen

(dolžnosti in pravica izvajalcev letnega programa športa)

(1) Izvajalec športnega programa, ki je izbran za izvajanje letnega programa športa na državni ali lokalni ravni ali letnega programa športa Fundacije za šport, je dolžan javno objaviti izračun cene športnega programa, za katerega izvajanje prejema javna sredstva. Način in obliko izračuna cene predpiše minister.

(2) Izvajalec športnega programa iz 2., 4., 7. in 9. točke prvega odstavka 6. člena tega zakona, ki je izbran za izvajanje letnega programa športa na državni ali lokalni ravni ali letnega programa športa Fundacije za šport in prejme javna sredstva za zaposlitev strokovnega delavca, lahko sklene pogodbo o zaposlitvi le s strokovnim delavcem, ki ima strokovno izobrazbo v skladu z 48. členom tega zakona.

(3) Športni programi, ki so v celoti financirani iz javnih sredstev, so za uporabnika brezplačni. V primeru delnega sofinanciranja športnih programov iz javnih sredstev mora izvajalec letnega programa športa stroške, ki jih krijejo vadeči, sorazmerno zmanjšati.

(4) Finančna sredstva, ki jih izvajalci letnega programa športa prejmejo za izvedbo posameznega športnega programa oziroma za udeležbo v posameznem športnem programu, se smejo porabiti samo za stroške izvedbe športnega programa, za katerega so namenjeni.

(5) Izvajalec, ki je izbran za izvajanje letnega programa športa na državni ravni, je dolžan na tekmovanjih in z njimi povezanimi dogodki v tujini uporabljati nacionalno znamko Slovenije, če to ni v nasprotju s pravili mednarodnih športnih zvez ali s pravili Mednarodnega olimpijskega komiteja.

(6) Izvajalcu športnega programa iz 1. točke drugega odstavka 6. člena tega zakona, ki ima status društva v javnem interesu in je izbran za izvajanje letnega programa športa na državni ali lokalni ravni ali letnega programa športa Fundacije za šport, ne glede na določbe zakona, ki ureja društva v javnem interesu, ni treba ministrstvu poročati o opravljenem delu in programu prihodnjega delovanja.

9. Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 77/07 – uradno prečiščeno besedilo, 56/08, 4/10, 20/11, 111/13 in 68/16)

3. Status društev in drugih organizacij v javnem interesu na področju kulture

**80. člen
(podelitev statusa)**

Kulturna društva so združenja, v katera se posamezniki združujejo z namenom, da:

- izvajajo kulturne dejavnosti,
- združujejo poklice na posameznih področjih kulture,
- se ukvarjajo s strokovnimi vprašanji na posameznih področjih kulture,
- izvajajo dejavnosti na področju kulturne vzgoje in izobraževanja,
- prispevajo k dostopnosti do kulturnih dobrin in k razvoju kulturnih dejavnosti.

Kulturnemu društvu, ki deluje v javnem interesu, se lahko podeli status društva v javnem interesu v skladu z zakonom, ki ureja društva.

Za področja delovanja, ki so v javnem interesu na področju kulture, štejejo področja iz 4. člena tega zakona upoštevaje nacionalni program za kulturo.

81. člen

Status delovanja v javnem interesu na področju kulture lahko pridobijo tudi druge pravne osebe zasebnega prava (zavodi, ustanove, zadrage), pri čemer se smiselno uporabljajo določbe o statusu društva v javnem interesu, določene s tem zakonom in zakonom, ki ureja društva.

**81.a člen
(evidenca pravnih oseb zasebnega prava v javnem interesu)**

Ministrstvo, pristojno za kulturo, vodi evidenco pravnih oseb zasebnega prava (zavodi, ustanove, zadrage), ki jim je na podlagi 81. člena zakona podeljen status delovanja v javnem interesu na področju kulture.

Evidenca je namenjena vpisu in javni objavi podatkov o pravno pomembnih dejstvih pravnih oseb, ki jim je podeljen status delovanja v javnem interesu na področju kulture, ter pravni varnosti drugih oseb, varnosti pravnega prometa in transparentnosti delovanja teh pravnih oseb. Evidenca je javna knjiga.

V evidenci se obdelujejo naslednji osebni podatki zastopnika pravne osebe: osebno ime, EMŠO oziroma datum rojstva in spol, državljanstvo in naslov stalnega oziroma začasnega prebivališča. Ne glede na določbo prejšnjega odstavka je javen le podatek o osebnem imenu zastopnika pravne osebe.

Ministrstvo, pristojno za kulturo, lahko osebne podatke iz prejšnjega odstavka obdeluje samo za vodenje evidence in izvajanje nalog v zvezi s podelitvijo statusa delovanja v javnem interesu ter za statistične namene.

Za vodenje evidence pravnih oseb zasebnega prava s statusom delovanja v javnem interesu na področju kulture se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja društva, in na njegovi podlagi izdanega pravilnika, ki ureja vsebino, obliko in način vodenja evidence društev v javnem interesu.

10. Zakon o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 - ORZVKD39, 90/12, 111/13 in 32/16)

107. člen (nevladna organizacija, ki deluje v javno korist)

(1) Nevladna organizacija, ki s svojim delovanjem pomembno prispeva k varstvu, k razvijanju zavesti o dediščini, širitvi znanja in spretnosti, povezanih z dediščino, ter k usposabljanju in vseživljenjskem učenju, lahko pridobi status nevladne organizacije, ki deluje na področju kulturne dediščine v javno korist. Status se pridobi na podlagi zakona, ki ureja uresničevanje javnega interesa za kulturo, in ob smiselni uporabi predpisov, ki urejajo delovanje društev.

(2) Status nevladne organizacije, ki deluje na področju kulturne dediščine v javno korist, lahko pod enakimi pogoji pridobi cerkev ali druga verska skupnost, če ima lastno pravno osebnost.

108. člen (pravica nevladne organizacije)

(1) Oseba, ki ima status nevladne organizacije, ki deluje na področju varstva dediščine v javno korist, ima pravico:

- dajanja mnenj in predlogov rešitev glede posameznih vprašanj varstva,
- sodelovanja v posvetovalnih telesih ministrstva, pokrajin in občin,
- sodelovanja v postopkih priprave strategije iz 73. člena tega zakona in drugih strateških dokumentov države, pokrajin in občin, ki zadevajo varstvo in ohranitev dediščine,
- opravljanja drugih nalog na področju varstva na podlagi javnih razpisov.

(2) Oseba iz prejšnjega odstavka, ki je hkrati lastnik dediščine, ima pravico sodelovati v zadevah varstva, ki se tičejo te konkretne dediščine, če ne gre za konflikt interesov med njeno vlogo lastnika in nevladne organizacije.

(3) V dvomu, ali gre za konflikt interesov iz prejšnjega odstavka, odloči minister.

11. Zakon o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09 – ZPNačrt-A, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15 in 30/16)

152. člen (opredelitev)

(1) Status nevladne organizacije, ki na področju varstva okolja v Republiki Sloveniji deluje v javnem interesu (v nadaljnjem besedilu: nevladna organizacija), lahko pridobi društvo, ustanova ali zavod, če njegov ustanovitelj ni država, občina, druga oseba javnega prava ali politična stranka, in:

6. ima zadostno število članov, če gre za društvo, ali zaposlenih, če gre za zavod, ali zadosti premoženja, če gre za ustanovo,
7. je ustanovljen zaradi delovanja na področju varstva okolja,
8. je neodvisen od organov oblasti in političnih strank,
9. aktivno deluje na področju varstva okolja najmanj tri leta
10. **(črtana)**.

(2) Minister predpiše podrobnejše pogoje, ki jih mora izpolnjevati oseba iz prejšnjega odstavka, in merila za ugotavljanje njihovega izpolnjevanja.

153. člen (določitev statusa)

(1) Minister z odločbo podeli status nevladne organizacije osebi iz prejšnjega člena, ki izpolnjuje predpisane pogoje.

(2) Vloga za pridobitev statusa mora vsebovati:

1. ustanovitveni akt osebe iz prejšnjega člena, ki prosi za podelitev statusa,
2. dokazilo o registraciji ali vpisu v sodni register,
3. poročilo o delu v zadnjih treh letih,
4. delovni program za tekoče leto,
5. sklep pristojnega organa osebe iz 1. točke tega odstavka, da se želi pridobiti status nevladne organizacije, in
6. druga dokazila, da izpolnjuje pogoje iz prejšnjega člena.

(3) Oseba, ki je pridobila status nevladne organizacije, ki deluje v javnem interesu na podlagi zakonov, ki urejajo ohranjanje narave ali varstvo ali rabo naravnih dobrin ali varstvo kulturne dediščine, lahko pridobi status nevladne organizacije po tem zakonu in ima pravico udeležbe v postopkih odločanja po tem zakonu.

(4) Minister z odločbo status nevladne organizacije osebi iz prvega odstavka tega člena odvzame, če ta ne izpolnjuje več predpisanih pogojev ali na njeno zahtevo.

154. člen (register nevladnih organizacij)

(1) Ministrstvo vodi in vzdržuje register nevladnih organizacij.

(2) Vpis v register iz prejšnjega odstavka se opravi po pravnomočnosti odločbe o podelitvi statusa.

(3) Register nevladnih organizacij vsebuje zlasti naslednje podatke:

1. ime nevladne organizacije,
2. sedež in naslov ter
3. dejavnost nevladne organizacije.

(4) Podatki iz registra nevladnih organizacij so javni.

(5) Minister predpiše podrobnejšo vsebino in način vodenja registra iz prvega odstavka tega člena.

12. Zakon o varstvu podzemnih jam (Uradni list RS, št. 2/04, 61/06 - ZDru-1 in 46/14 - ZON-C)

IV. DELOVANJE DRUŠTEV V JAVNEM INTERESU

44. člen (pridobitev statusa)

(1) [\(prenehal veljati\)](#).

(2) Jamarsko društvo izpolnjuje pogoj pomembnega prispevka k ohranjanju narave, če:

1. aktivno raziskuje jame in rezultate dokumentira v zapisnikih o odkrivanju in raziskovanju jam ali zbira in obdeluje podatke o jamah iz zapisnikov o odkrivanju in raziskovanju jam ali izvaja dejavnosti ozaveščanja in izobraževana na področju varstva jam in krasa,
2. ima z ustreznim društvenim aktom predpisana pravila jamam prijaznega raziskovanja in obiskovanja,
3. statut društva zagotavlja tako strukturo društvenih organov, da je organ, pristojen za delovanje na področju varstva jam, pri odločanju enakopraven organom, ki obravnavajo druga področja delovanja društva,
4. je naravovarstvena vzgoja ustrezno vključena v društvene programe usposabljanja za samostojno jamarsko delovanje in
5. tvorno sodeluje z naravovarstvenimi in izobraževalnimi organizacijami.

(3) [\(prenehal veljati\)](#).

(4) [\(prenehal veljati\)](#).

(5) Za ureditev delovanja jamarskega društva, ki deluje v javnem interesu, se uporabljajo določbe zakona, ki ureja ohranjanje narave.

13. Zakona o varstvu pred diskriminacijo (Uradni list RS, št. 33/16)

15. člen (sodelovanje s socialnimi partnerji in nevladnimi organizacijami)

Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vlada) in drugi državni organi pri oblikovanju rešitev in predlogov za doseganje namena tega zakona sodelujejo s socialnimi partnerji in društvi, ustanovami ali zasebnimi zavodi (v nadaljnjem besedilu: nevladne organizacije), ki delujejo na področju enakega obravnavanja, varstva človekovih pravic in temeljnih svoboščin, varstva pred diskriminacijo ranljivih skupin ali pravne ali socialne pomoči diskriminiranim osebam.

41. člen (vloga zagovornika in nevladnih organizacij)

(1) Ne glede na določbe zakona, ki ureja pravdni postopek, lahko diskriminirana oseba za zastopanje v sodnih postopkih iz 39. člena tega zakona pooblasti zagovornika ali nevladno organizacijo, ki deluje na področju varstva pred diskriminacijo in varstva človekovih pravic. V imenu zagovornika ali nevladne organizacije lahko opravlja procesna dejanja le oseba, ki je zaposlena pri zagovorniku ali je predstavnik nevladne organizacije in ima opravljen pravniški državni izpit.

(2) Šteje se, da gre za nevladno organizacijo, ki deluje na področju varstva pred diskriminacijo in varstva človekovih pravic, če ima priznan status delovanja v javnem interesu na področju varstva pred diskriminacijo ali varstva človekovih pravic.

(3) Status društva v javnem interesu na področju iz prejšnjega odstavka podeli pristojno ministrstvo v skladu z zakonom, ki ureja društva in v skladu s pravilnikom, ki ga sprejme pristojno ministrstvo. Status delovanja v javnem interesu na področju varstva pred diskriminacijo ali varstva človekovih pravic lahko pridobijo tudi druge nevladne organizacije, pri čemer se smiselno uporabljajo določbe o statusu društva v javnem interesu, določene s tem zakonom in zakonom, ki ureja društva.

(4) Zagovornik ali predstavnik nevladne organizacije iz prejšnjega odstavka lahko diskriminirano osebo spremlja v sodnih postopkih iz 39. člena tega zakona, ne da bi jo zastopala, če diskriminirana oseba s tem soglaša. Za prisotnost spremljevalca v sodnih postopkih zadostuje, da diskriminirana oseba pred pričetkom postopka ali v postopku izjavi, da jo določena oseba spremlja in da želi, da je v postopku prisotna.

14. Zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo in 97/10)

**21. člen
(pravice prostovoljcev)**

(1) Državljanov, ki prostovoljno in nepoklicno opravljajo naloge zaščite, reševanja in pomoči, organizirani v enote, službe in druge operativne sestave društev in drugih nevladnih organizacij (gasilska društva, organizacije Rdečega križa, Gorska reševalna služba, jamarska društva, potapljaška društva, kinološka društva, taborniške in skavtske organizacije, klubi radioamaterjev in drugi) na podlagi načrtov zaščite in reševanja, se ne razporeja na dolžnosti v obrambi ali v Civilni zaščiti, če opravljajo v enotah, službah in drugih operativnih sestavah naloge, ki jih glede na predpisane pogoje in usposobljenost ne morejo opravljati drugi člani.

(2) Državljanji iz prejšnjega odstavka imajo enake pravice in dolžnosti, kot jih imajo pripadniki Civilne zaščite, če ni z zakonom določeno drugače.

(3) Državljanji iz prvega odstavka tega člena morajo izpolnjevati pogoje, ki so s tem zakonom določeni za sodelovanje v Civilni zaščiti.

(4) Enote, službe in druge operativne sestave iz prvega odstavka tega člena opravljajo v vojnem stanju skupaj s Civilno zaščito naloge zaščite, reševanja in pomoči, katerih opravljanje je varovano z Ženevskimi konvencijami.

(5) Prostovoljna gasilska društva in njihove zveze, postaje gorske reševalne službe in njihova zveza, jamarska društva in njihova zveza, potapljaška društva in njihova zveza, kinološka društva in njihova zveza, društva vodnikov reševalnih psov in njihova zveza, taborniška in skavtska društva in njihove zveze, Rdeči križ Slovenije in območna združenja, radioamaterska društva in njihova zveza, Planinska zveza Slovenije in določena planinska društva, Združenje slovenskih poklicnih gasilcev in druga društva, ki v skladu s prvim odstavkom tega člena organizirajo enote, službe in druge operativne sestave za opravljanje nalog zaščite, reševanja in pomoči ali izvajajo druge naloge v skladu s tem zakonom, opravljajo humanitarno dejavnost in delujejo v javnem interesu. Status delovanja v javnem interesu za nevladne organizacije, ki niso vključene v prejšnji stavek, pa opravljajo določene naloge zaščite, reševanja in pomoči v skladu z načrti zaščite in reševanja, ugotavlja Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje tako, da upošteva, ali te nevladne organizacije opravljajo podobne dejavnosti kot nevladne organizacije iz prejšnjega stavka ter s smiselno uporabo predpisov o društvih.

15. Zakon o vojnih invalidih (Uradni list RS, št. 63/95, 2/97 - odl. US, 19/97, 21/97 - popr., 75/97, 11/06 - odl. US, 61/06 - ZDru-1, 114/06 - ZUTPG, 40/12 - ZUJF in 19/14)

1. člen

Vojni invalid je oseba, ki je v okoliščinah po tem zakonu, kot neposredno posledico teh okoliščin brez svoje krivde dobila najmanj 20% okvaro zdravja zaradi poškodbe ali bolezni ali poslabšanja bolezni, ki jo je imela že prej, ali za katero sicer ni mogoče zanesljivo ugotoviti, da so jo povzročile te okoliščine, vendar je mogoče sklepati, da so vojne razmere znatno vplivale, da se je pojavila.

Vojni invalid je vojaški vojni invalid, vojaški mirnodobni invalid in civilni invalid vojne.

Vojni invalidi se v skladu z zakonom lahko združujejo v društva vojnih invalidov.

Društvom vojnih invalidov se lahko podeli status društva, ki deluje v javnem interesu. O podelitvi statusa odloča ministrstvo, pristojno za vojne invalide, na podlagi temeljnega akta in programa društva, ki zagotavlja dejavnost javnega pomena zlasti na področju socialno-zdravstvenega varstva, rehabilitacije in vključevanja invalidov v okolje in delo ter na podlagi dejanske aktivnosti in porabe sredstev društva v določenem obdobju.

Kriteriji za presojo o določitvi statusa društva so še pretežna poraba sredstev društva za namene javnega interesa, zagotovljen nadzor nad porabo javnih sredstev in pogodbeno urejena razmerja med društvom in ministrstvom za uresničevanje dejavnosti, ki so javni interes. ([prenehal veljati](#))

Društva vojnih invalidov pridobijo z dnem uveljavitve tega zakona lastninsko pravico na družbeni lastnini, s katero razpolagajo in jo uporabljajo za rekonvalescentno ali zdraviliško dejavnost.

16. Zakon o vojnih veteranih (Uradni list RS, št. 59/06 - uradno prečiščeno besedilo, 61/06 - ZDru-1, 101/06 - odl. US, 40/12 - ZUJF in 32/14)

1. člen

Vojni veteran oziroma vojna veteranka (v nadaljnjem besedilu: vojni veteran) je oseba, ki je v vojni ali vojaški agresiji na Republiko Slovenijo opravljala za obrambo Republike Slovenije vojaško dolžnost ali katero od drugih dolžnosti na področju obrambe in zaščite, oseba, ki je poklicno opravljala določene naloge s področja obrambe in zaščite oziroma s področja upravnih notranjih zadev, oseba, ki je v policijskih enotah opravljala naloge s področja varnosti Republike Slovenije, oseba, ki je sodelovala v pogajanjih s predstavniki takratne Jugoslovanske ljudske armade (v nadaljnjem besedilu: JLA), oseba, ki je v zbirnem centru za vojne ujetnike (v nadaljnjem besedilu: zbirni center) opravljala naloge, povezane z vojnimi ujetniki, oseba, ki je kot vodstveni delavec ali delavka (v nadaljnjem besedilu: delavec) carinske službe izvajala naloge po navodilih republiške koordinacijske skupine, in oseba, ki je bila na podlagi odločitve pristojnega organa ali poveljstva v skladu s predpisi neposredno vključena v oborožen odpor.

Društvu ali zvezi vojnih veteranov lahko ministrstvo, pristojno za obrambo, podeli status društva, ki deluje v javnem interesu. Ministrstvo podeli status društva, ki deluje v javnem interesu na podlagi temeljnega akta in programa društva, ki zagotavlja dejavnost javnega pomena, zlasti na področju socialno-zdravstvenega skrbstva za članstvo, ohranjanje zgodovinskega izročila, skrbi za ohranjanje vojnih grobišč, mednarodne dejavnosti ter na podlagi širše družbene aktivnosti in porabe sredstev društva v določenem obdobju, iz katerih je razvidno, da delovanje društva presega interese njegovega članstva.

Z društvom ali zvezo vojnih veteranov s statusom društva v javnem interesu minister, pristojen za obrambo, sklene pogodbo o financiranju njihove dejavnosti iz sredstev državnega proračuna na podlagi izpolnjenih meril za financiranje dejavnosti iz državnega proračuna, ob upoštevanju zlasti programa društva ali zveze vojnih veteranov, ki zagotavlja dejavnost javnega pomena, števila članov – vojnih veteranov in premoženja, ki ga ima v lasti društvo ali zveza vojnih veteranov.

Natančnejša merila za financiranje dejavnosti društva ali zveze vojnih veteranov predpiše minister, pristojen za obrambo.

17. Zakon o voznikih (Uradni list RS, št. 85/16 – ZVoz-1)

**7. člen
(delovanje v javnem interesu)**

Društva, ki delujejo na področjih, pomembnih za preventivo in varnost cestnega prometa, pridobijo status društva v javnem interesu v skladu z zakonom, ki ureja društva, če razvijajo in izvajajo programe s področja preventive in varnosti v cestnem prometu (usposabljanje, dodatno izobraževanje, izdaja gradiv, promocija, razprave, predstavitve, razstave s področja varnosti cestnega prometa in podobno), razen dejavnosti šol vožnje.

18. Zakon o zaščiti živali (Uradni list RS, št. 38/13 – uradno prečiščeno besedilo)

IV. DRUŠTVA IN DRUGE NEPRIDOBITNE PRAVNE OSEBE, KI DELUJEJO V JAVNEM INTERESU NA PODROČJU ZAŠČITE ŽIVALI

34. člen

Društvo, ki deluje na področju zaščite živali, mora za pridobitev statusa društva, ki deluje v javnem interesu, poleg splošnih pogojev po zakonu, ki ureja društva, izpolnjevati tudi naslednje posebne pogoje:

- društvo ima več kot 30 članov;
- delovanje društva je v skladu s cilji tega zakona, kar izkaže s sprejetim statutom društva;
- udeležba predpisanega deleža članstva na usposabljanju s področja vedenja in dobrobiti živali ter predpisov o zaščiti živali po programu, ki ga potrdi minister.

Dejavnosti v javnem interesu, ki jih opravljajo društva iz prejšnjega odstavka, so:

- spodbujanje odgovornega lastništva živali;
- svetovanje skrbnikom živali;
- organiziranje usposabljanj na področju dobrobiti živali;
- sodelovanje z zavetišči za zapuščene živali;
- opozarjanje skrbnikov živali na nepravilnosti in nezakovitosti v zvezi z zaščito živali.

Podrobnejše kriterije za pridobitev statusa društva, ki na področju zaščite živali deluje v javnem interesu, predpiše minister.

35. člen

Ministrstvo, pristojno za veterinarstvo (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo) podeli društvu, ki izpolnjuje pogoje iz prejšnjega člena, status društva, ki deluje v javnem interesu, z odločbo.

Društvu, ki deluje v javnem interesu, lahko ministrstvo iz proračuna Republike Slovenije oziroma lokalna samoupravna skupnost iz svojega proračuna, na podlagi pogodbe dodeli sredstva za opravljanje dejavnosti, ki so v javnem interesu.

Ministrstvo preverja izpolnjevanje pogojev za pridobitev statusa društva, ki deluje v javnem interesu, vsakih pet let. ([prenehal veljati](#))

Društvu, ki ne izpolnjuje več predpisanih pogojev, se ukine status društva, ki deluje v javnem interesu, z odločbo ministra.

36. člen

Odločba o pridobitvi in ukinitvi statusa društva, ki deluje v javnem interesu, se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije. ([prenehal veljati](#))

Ministrstvo vodi javno evidenco društev, ki so pridobila status društva, ki deluje v javnem interesu.

36.a člen

Določbe tega zakona, ki veljajo za društva, se uporabljajo tudi za druge pravne osebe zasebnega prava, ki niso ustanovljene z namenom pridobivanja dobička in ki presežek prihodkov nad odhodki uporabljajo izključno za opravljanje in razvoj svoje dejavnosti.

Pravne osebe iz prejšnjega odstavka lahko pridobijo status v javnem interesu na področju zaščite živali ob uporabi določb o statusu društva v javnem interesu, določenih s tem zakonom in smiselni uporabi določb zakona, ki ureja društva.

19. Zakon o zdravstvenem varstvu rastlin (Uradni list RS, št. 62/07 - uradno prečiščeno besedilo, 36/10 in 40/14 - ZIN-B)

X. DRUŠTVA NA PODROČJU ZDRAVSTVENEGA VARSTVA RASTLIN, KI DELUJEJO V JAVNEM INTERESU

69. člen **(javni interes)**

Strokovna in ljubiteljska društva na področju zdravstvenega varstva rastlin opravljajo dejavnost v javnem interesu v delu, v katerem namen ustanovitve in samo delovanje društva presega uresničevanje interesov članov društva.

Društvo deluje v javnem interesu:

- če aktivno deluje na področju zdravstvenega varstva rastlin,
- [\(prenehala veljati\)](#),
- če organizira izobraževanja o zdravstvenem varstvu rastlin za člane in nečlane,
- [\(prenehala veljati\)](#),
- [\(prenehala veljati\)](#).

Minister lahko predpiše podrobnejše pogoje iz prejšnjega odstavka.

70. člen **(status društva)**

Minister podeli društvu, ki izpolnjuje pogoje iz prejšnjega člena, status društva, ki deluje v javnem interesu, z odločbo, največ za obdobje petih let z možnostjo podaljšanja za enako obdobje. [\(prenehal veljati\)](#)

Društvu, ki deluje v javnem interesu, lahko minister iz proračuna Republike Slovenije oziroma lokalna samoupravna skupnost iz svojega proračuna dodeli sredstva za opravljanje dejavnosti, ki so v javnem interesu, na podlagi pogodbe in v skladu zakonom, ki ureja javna naročila.

Društvu, ki ne izpolnjuje več pogojev iz prejšnjega člena, se odvzame status društva, ki deluje v javnem interesu, z odločbo ministra. [\(prenehal veljati\)](#)

20. Zakon o žrtvah vojnega nasilja (Uradni list RS, št. 18/03 - uradno prečiščeno besedilo, 54/04 - ZDoh-1, 68/05 - odl. US, 61/06 - ZDru-1, 114/06 - ZUTPG, 72/09 in 40/12 - ZUJF)

2. člen

Žrtev vojnega nasilja po tem zakonu je ob pogojih iz prvega odstavka 1. člena tega zakona oseba, ki so jo nemške, italijanske ali madžarske okupacijske sile od 6. 4. 1941 do 15. 5. 1945 zaradi političnih, nacionalnih, rasnih ali verskih razlogov prisilno izselile (izgnanec), poslale v taborišče (taboriščnik), zapor (zapornik), na prisilno delo (delovni deportiranec) ali internacijo oziroma je bila kot pripadnik bivše jugoslovanske vojske v vojni od 6. 4. 1941 do 17. 4. 1941 ali kot bivši italijanski vojak po kapitulaciji Italije odpeljana v ujetništvo (interniranec) ter oseba, ki je pobegnila pred vojnim nasiljem (begunec) in nasilno odvzeta staršem (ukradeni otrok).

Ob pogojih iz tega člena ter iz 3. oziroma 4. člena tega zakona je žrtev vojnega nasilja tudi oseba, ki je imela ob pričetku izvajanja nasilnega dejanja ali prisilnega ukrepa stalno prebivališče na ozemlju, ki obsega državni teritorij Republike Slovenije, ne glede na to, na katerem ozemlju je bilo nasilno dejanje ali prisilni ukrep dejansko izveden.

Žrtev vojnega nasilja je tudi oseba, ki je pobegnila pred prisilno izselitvijo (begunec).

Žrtev vojnega nasilja (begunec) je po tem zakonu tudi oseba, ki je bila v času od 6. 4. 1941 do 15. 5. 1945, zaradi izvajanja povračilnih ukrepov okupatorja ali njegovih sodelavcev zoper družine partizanov, pobitih talcev ali zaradi sodelovanja z NOB, nasilno pregnana iz svojega doma in oseba, ki je bila v času od 6. 4. 1941 do 15. 5. 1945 nasilno pregnana iz svojega doma zaradi nasilnega dejanja požiga, porušenja ali izropanja njene stanovanjske hiše ali stanovanja od okupatorja ali njegovih sodelavcev, zaradi česar se ni mogla vrniti na svoj dom neprekinjeno najmanj tri mesece.

Žrtev vojnega nasilja je tudi oseba, ki je bila rojena staršem, v času, ko so zoper njih trajali prisilni ukrepi ali prisilna dejanja iz prvega, drugega, tretjega in četrtega odstavka tega člena.

Žrtev vojnega nasilja je ob pogojih iz prvega odstavka 1. člena tega zakona tudi oseba, ki ji je bil prisilni ukrep ali nasilno dejanje iz prvega, tretjega in petega odstavka tega člena oziroma iz 4. člena tega zakona povzročeno na ozemlju dežele Furlanije-Julijske krajine v Republiki Italiji oziroma na ozemlju dežele Koroške v Republiki Avstriji in oseba, ki je imela od prenehanja prisilnega ukrepa ali nasilnega dejanja stalno prebivališče v Republiki Sloveniji, ne glede na to, na katerem ozemlju bivše Kraljevine Jugoslavije ji je bil prisilni ukrep ali nasilno dejanje povzročeno.

Šteje se, da je imela oseba iz prejšnjega odstavka, ki ji je bil prisilni ukrep ali nasilno dejanje povzročeno na ozemlju bivše Kraljevine Jugoslavije, od prenehanja prisilnega ukrepa ali nasilnega dejanja stalno prebivališče v Republiki Sloveniji, če se je naselila v Sloveniji z namenom stalnega prebivanja takoj, ko je bilo to glede na tedanje transportne, nastanitvene, zaposlitvene in druge razmere mogoče, vendar najkasneje do 31. decembra 1945.

Žrtev vojnega nasilja je ob pogojih iz prvega odstavka 1. člena tega zakona tudi otrok, katerega starš je bil ubit kot pripadnik bivše jugoslovanske vojske v vojni od 6. 4. 1941 do 17. 4. 1941, ali je padel, umrl ali je bil pogrešan zaradi sodelovanja z NOB Slovenije, bil ubit kot talec ali je umrl ali bil pogrešan v okoliščinah za priznanje statusa žrtve vojnega nasilja po tem zakonu do 15. 5. 1945, oziroma tudi po tem datumu, če je umrl ali je bil pogrešan med čakanjem na vrnitev ali na poti v domovino, vendar najkasneje do 31. 12. 1945, ter tudi oseba, ki je pobegnila pred izgonom na isto okupacijsko ozemlje.

Žrtev vojnega nasilja po tem zakonu je ob pogojih iz prvega odstavka 1. člena tega zakona tudi oseba, ki so ji organi JLA ali organi za notranje zadeve dotedanje SFRJ v času od 25. 6. 1991 do 18. 10. 1991 zaradi razlogov iz prvega odstavka tega člena odvzeli prostost.

Žrtve vojnega nasilja se v skladu z zakonom lahko združujejo v društva žrtev vojnega nasilja.

Društvom žrtev vojnega nasilja se lahko podeli status društva, ki deluje v javnem interesu. O podelitvi statusa odloča ministrstvo, pristojno za žrtve vojnega nasilja, na podlagi temeljnega akta in programa društva, ki zagotavlja dejavnost javnega pomena zlasti na področju socialno zdravstvenega skrbstva in zgodovinskega izročila okoliščin in trpljenja žrtev vojnega nasilja ter na podlagi dejanske aktivnosti in porabe sredstev društva v določenem obdobju, iz katerih je razvidno, da delovanje društva presega interese njegovih članov.

Društva žrtev vojnega nasilja pridobijo z dnem uveljavitve tega zakona lastninsko pravico na družbeni lastnini, s katero razpolagajo ob uveljavitvi tega zakona.

V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO NUJNEM OZIROMA SKRAJŠANEM POSTOPKU

/

VI. PRILOGE

- osnutki podzakonskih aktov

OSNUTEK PODZAKONKEGA AKTA

1. PREAMBULA PODZAKONKEGA AKTA

Na podlagi petega odstavka 6. člena Zakona o nevladnih organizacijah (Uradni list RS, št. XX) izdaja ministrica za okolje in prostor

2. OKVIRNI NASLOV PODZAKONKEGA AKTA

Pravilnik o podrobnejših pogojih in merilih za pridobitev statusa nevladne organizacije na področju ohranjanja narave, ki deluje v javnem interesu.

3. VSEBINA, OPISANA PO VSEBINSKIH SKLOPIH

I. PREDMET UREJANJA (VSEBINA AKTA)

Predpis se izda na podlagi petega odstavka 6. člena Zakona o nevladnih organizacijah (Uradni list RS, št. XX). Izda ga minister, pristojen za okolje in prostor. Ta pravilnik ureja kriterije za izkazovanje pomembnejših dosežkov delovanja nevladnih organizacij za podelitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu na področju narave v zadnjih dveh letih.

II. PREDSTAVITEV PO VSEBINSKIH SKLOPIH (ZA VSAK VSEBINSKI SKLOP POSEBEJ):

1. Opis ukrepa in rešitve

Določitev kriterijev za izkazovanje pomembnejših dosežkov nevladnih organizacij v zadnjih dveh letih, katerih izpolnjevanje je pogoj za pridobitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu na področju narave.

2. Naslovník

Nevladne organizacije.

3. Pravne posledice

Pridobitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu na področju narave.

III. PREHODNI REŽIM

/

IV. ZAČETEK VELJAVNOSTI

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

4. NORMATIVNI DEL

Na podlagi petega odstavka 6. člena Zakona o nevladnih organizacijah (Uradni list RS, št. XX) ministrica za okolje in prostor izdaja

PRAVILNIK o podrobnejših pogojih in merilih za pridobitev statusa nevladne organizacije na področju ohranjanja narave, ki deluje v javnem interesu

1. člen

Ta pravilnik določa podrobnejše pogoje, ki jih mora izpolnjevati nevladna organizacija, da lahko na področju ohranjanja narave v Republiki Sloveniji deluje v javnem interesu in merila za ugotavljanje izpolnjevanja teh pogojev.

2. člen

Oseba lahko pridobi status nevladne organizacije, če njen ustanovitelj ni država, občina, druga oseba javnega prava ali politična stranka in izpolnjuje naslednje pogoje:

1. da ima zadostno število članov, če gre za društvo, ali zaposlenih, če gre za zavod, ali zadosti premoženja, če gre za ustanovo,
2. da je ustanovljena zaradi delovanja na področju ohranjanja narave,
3. da deluje neodvisno od organov oblasti in političnih strank in
4. da aktivno deluje na področju ohranjanja narave najmanj dve leti in
5. da pretežno (več kot polovico) porabi svoja sredstva za namen javnega interesa ohranjanja narave.

3. člen

(1) Šteje se, da oseba izpolnjuje pogoj iz 1. točke prejšnjega člena, če:

1. ima društvo zadostno število članov v skladu z zakonom, ki ureja društva;
2. ima zavod najmanj enega strokovnega delavca, ki opravlja delo na podlagi pogodbe o zaposlitvi ali druge pogodbe civilnega prava;
3. ustanovitveno premoženje ustanove znaša najmanj 400 eurov.

(2) Izpolnjevanje pogojev iz prejšnjega odstavka izkazuje društvo z dokazilom o registraciji društva in z evidenco svojih članov, zavod z vpogledom v ustrezno pogodbo s strokovnim delavcem, ustanova pa z aktom o ustanovitvi.

4. člen

Šteje se, da oseba izpolnjuje pogoj iz 2. točke 2. člena tega pravilnika, če iz njenega ustanovitvenega akta izhaja, da je namen ustanovitve delovanje na področju ohranjanja narave, iz njenega delovnega programa in dejavnosti pa je razvidno, da se aktivno zavzema za ohranjanje narave, ki vključuje zlasti prizadevanje za varstvo naravnih vrednot in ohranjanje biotske raznovrstnosti v skladu z zakonom, ki ureja ohranjanje narave.

5. člen

Šteje se, da oseba izpolnjuje pogoj iz 3. točke 2. člena tega pravilnika, če je iz ustanovitvenih aktov osebe razvidno, da na sprejemanje njenih odločitev ne vplivajo državni ali občinski organi, nosilci javnih pooblastil, politične stranke, gospodarske družbe in njihova združenja.

6. člen

(1) Šteje se, da oseba izpolnjuje pogoj iz 4. točke 2. člena tega pravilnika, zlasti če:

1. dejavno sodeluje pri ohranjanju narave,
2. izvaja promocijo ohranjanja narave in
3. širi strokovno znanje na področju ohranjanja narave z izobraževanjem in vzgojo.

(2) Šteje se, da oseba izpolnjuje pogoje iz prejšnjega odstavka zlasti, če:

1. zbira in vodi evidence podatkov o naravnih vrednotah in biotski raznovrstnosti na osnovi metod, ki so usklajene z metodami naravovarstvenega dela, pri čemer se za pomembnejše podatke o biotski raznovrstnosti štejejo tisti, ki se nanašajo na ogrožene in zavarovane rastlinske in živalske vrste ter habitatne tipe,
2. zbira in vodi evidence podatkov o dejavnih ogrožanja narave,
3. spremlja stanje narave,
4. izvaja konkretne akcije v naravi, npr. sanacije naravnih vrednot, renaturacije življenjskih prostorov rastlinskih in živalskih vrst ipd.,
5. društvo je za izvajanje teh dejavnosti že prejelo priznanje, nagrado ali drugo ugodno oceno mednarodno priznanih strokovnjakov,
6. izobražuje, ozavešča ljudi o naravi in pomenu njene ohranitve.

(3) Izpolnjevanje pogojev iz prejšnjega odstavka oseba izkazuje z vsebinsko – finančnim poročilom o delu za zadnji dve leti, ki mu mora priložiti tudi dokazila, kot na primer:

- programe izobraževanja,
- končna poročila o opravljenih raziskavah,
- končna poročila o poteku in uspehu akcij,
- slikovna gradiva,
- kopije objavljenih publikacij in kopije člankov izdanih v javnih medijih,
- pobude in priporočila pristojnim organom,
- reference.

7. člen

Oseba mora za pridobitev statusa nevladne organizacije izpolnjevati pogoje iz tega pravilnika in v zadnjih dveh letih delovanja pred vložitvijo vloge za pridobitev statusa nevladne organizacije pridobiti najmanj 5 točk, pri čemer oseba pridobi za vsako aktivnost iz drugega odstavka prejšnjega člena s priloženim dokazom, 0,5 točke.

8. člen

Nevladna organizacija mora vsako leto do 31. marca za preteklo koledarsko leto ministrstvu poslati poročilo o delu, iz katerega so razvidne izvedene aktivnosti v preteklem koledarskem letu, ter letni program delovanja nevladne organizacije. Poročilu o delu je treba priložiti dokazila o zatrjevanih izvedenih aktivnostih.

9. člen

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št.
Ljubljana,
EVA

Irena Majcen I.r.
Ministrica za okolje in prostor

OSNUTEK PODZAKONSKEGA AKTA

1. PREAMBULA PODZAKONSKEGA AKTA

Na podlagi petega odstavka 6. člena Zakona o nevladnih organizacijah (Uradni list RS, št. XX) izdaja minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

2. OKVIRNI NASLOV PODZAKONSKEGA AKTA

Pravilnik o določitvi kriterijev za izkazovanje pomembnejših dosežkov delovanja nevladne organizacije za podelitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu na področju kmetijstva, gozdarstva in razvoja podeželja

3. VSEBINA, OPISANA PO VSEBINSKIH SKLOPIH

I. PREDMET UREJANJA (VSEBINA AKTA)

Ta pravilnik ureja kriterije za izkazovanje pomembnejših dosežkov delovanja nevladnih organizacij za podelitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu na področju kmetijstva, gozdarstva in razvoja podeželja v zadnjih dveh letih.

II. PREDSTAVITEV PO VSEBINSKIH SKLOPIH (ZA VSAK VSEBINSKI SKLOP POSEBEJ):

1. Opis ukrepa in rešitve

S pravilnikom se bo določilo kriterije za izkazovanje pomembnejših dosežkov nevladnih organizacij v zadnjih dveh letih, katerih izpolnjevanje je pogoj za pridobitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu na področju kmetijstva, gozdarstva in razvoja podeželja.

2. Naslovnik

Nevladne organizacije.

3. Pravne posledice

Pridobitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu na področju kmetijstva, gozdarstva in razvoja podeželja.

III. PREHODNI REŽIM

/

IV. ZAČETEK VELJAVNOSTI

Pravilnik bo začel veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

4. NORMATIVNI DEL

1. člen

Ta pravilnik določa kriterije za izkazovanje pomembnejših dosežkov delovanja nevladne organizacije, ki je dala vlogo za podelitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu na področju kmetijstva, gozdarstva in razvoja podeželja.

2. člen

Za pomembnejši dosežek delovanja nevladne organizacije se šteje delovanje nevladne organizacije, če njeno delovanje presega interese njenih članov, prispeva k razvoju in ohranjanju področja, na

katerem deluje, in nadomešča ali dopolnjuje delovanje potrebnih javnih ustanov ali mreže nevladnih organizacij.

3. člen

(1) Nevladna organizacija izkaže pomembnejši dosežek svojega delovanja na področju kmetijstva, gozdarstva in razvoja podeželja, opredeljene v prejšnjem členu, če izpolnjuje vsaj štiri od naslednjih kriterijev:

- razvija in izvaja programe ter projekte, ki prispevajo k razvoju podeželja,
- razvija in izvaja dejavnosti, ki pripomorejo k boljši prepoznavnosti in dvigu kakovosti slovenskih kmetijskih pridelkov in izdelkov ter gozdnih sortimentov,
- sodeluje pri oblikovanju državnih ukrepov ali ukrepov lokalne skupnosti ter predlaga sprejetje predpisov in ukrepov na področju kmetijstva, gozdarstva ali razvoja podeželja,
- vsako leto izvede najmanj sto ur različnih oblik neformalnega usposabljanja, kot so delavnice, tečaji, strokovna srečanja, seminarji na področju kmetijstva, gozdarstva ali razvoja podeželja,
- razvija ali izvaja programe in projekte, ki prispevajo k usposabljanju kmetov ali lastnikov gozdov,
- v zadnjih dveh letih je bilo organizator, nosilec ali pooblaščen izvajalec državnega ali mednarodnega srečanja ali tekmovanja na področju kmetijstva, gozdarstva ali razvoja podeželja,
- tvorno sodeluje z domačimi ali mednarodnimi strokovnimi organizacijami, ki so dejavne na področju kmetijstva, gozdarstva in razvoja podeželja,
- se vključuje v priznano rejsko organizacijo,
- v zadnjih dveh letih je izdalo strokovno knjižno publikacijo na področju kmetijstva, gozdarstva ali razvoja podeželja,
- vsako leto ima najmanj eno objavo v tiskanem, elektronskem ali avdiovizualnem mediju o programu, projektu ali drugi dejavnosti, ki jo je izvedlo v javnem interesu na področju kmetijstva, gozdarstva ali razvoja podeželja,
- je dejavno v promociji za podporo kmetijstvu, gozdarstvu in razvoju podeželja,
- v zadnjih dveh letih je prejelo priznanje, odlikovanje ali nagrado na občinski, državni ali mednarodni ravni na področju kmetijstva, gozdarstva ali razvoja podeželja,
- izvaja programe prostovoljstva v skladu z zakonom, ki ureja prostovoljstvo.

(2) Nevladna organizacija, ki skladno s predpisom, ki ureja živinorejo, izvaja čebelarški pašni red in nevladna organizacija, ki skladno s predpisom, ki ureja živinorejo, izvaja rejski program kot priznana rejska organizacija, se podeli status delovanja nevladne organizacije v javnem interesu brez ugotavljanja kriterijev iz prejšnjega odstavka.

4. člen

Nevladna organizacija izkaže izpolnjevanje kriterijev iz prvega odstavka prejšnjega člena z različnimi dokazili, ki izkazujejo izpolnjevanje posameznega kriterija, ali z drugimi listinami, s katerimi dokazuje rezultate svojega delovanja v javnem interesu (objave v strokovni literaturi, kopije člankov, prispevkov o pomembnejših odzivih medijev v zvezi z delovanjem društva v zadnjih dveh letih, nagrade, priznanja ali priporočila)

5. člen

Postopki podelitve statusa nevladne organizacije, ki deluje v javnem interesu na področju kmetijstva, gozdarstva ali razvoja podeželja, ki so bili uvedeni pred začetkom veljavnosti tega pravilnika, se končajo po določbah tega pravilnika.

6. člen

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št.
Ljubljana,
EVA

Minister za kmetijstvo,
gozdarstvo in prehrano

OSNUTEK PODZAKONKEGA AKTA

1. PREAMBULA PODZAKONKEGA AKTA

Na podlagi tretjega odstavka 34. člena in za izvajanje prvega odstavka 36.a člena Zakona o zaščiti živali (Uradni list RS, št. 38/13 – uradno prečiščeno besedilo) ter na podlagi petega odstavka 6. člena Zakona o nevladnih organizacijah (Uradni list RS, št. XX) izdaja minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

2. OKVIRNI NASLOV PODZAKONKEGA AKTA

Pravilnik o podrobnejših kriterijih za pridobitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu na področju zaščite živali

3. VSEBINA, OPISANA PO VSEBINSKIH SKLOPIH

I. PREDMET UREJANJA (VSEBINA AKTA)

Ta pravilnik ureja kriterije za izkazovanje pomembnejših dosežkov delovanja nevladnih organizacij za podelitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu na področju zaščite živali.

II. PREDSTAVITEV PO VSEBINSKIH SKLOPIH (ZA VSAK VSEBINSKI SKLOP POSEBEJ):

1. Opis ukrepa in rešitve

S pravilnikom se bo določilo kriterije za izkazovanje pomembnejših dosežkov nevladnih organizacij v zadnjih dveh letih, katerih izpolnjevanje je pogoj za pridobitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu na področju zaščite živali.

2. Naslovnik

Nevladne organizacije.

3. Pravne posledice

Pridobitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu na področju zaščite živali.

III. PREHODNI REŽIM

/

IV. ZAČETEK VELJAVNOSTI

Pravilnik bo začel veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

4. NORMATIVNI DEL

1. člen

Ta pravilnik določa podrobnejše kriterije, na podlagi katerih nevladne organizacije, ki delujejo na področju zaščite živali, pridobijo status nevladne organizacije, ki deluje v javnem interesu (v nadaljnjem besedilu: status društva), pravne osebe zasebnega prava z dejavnostjo na področju zaščite živali, ki niso ustanovljene z namenom pridobivanja dobička in ki presežek prihodkov nad odhodki uporabljajo izključno za opravljanje in razvoj svoje dejavnosti (v nadaljnjem besedilu: organizacija), pa status organizacije, ki deluje v javnem interesu (v nadaljnjem besedilu: organizacija).

2. člen

(1) Organizacija mora vlogi za pridobitev statusa v javnem interesu priložiti posodobljen imenik članstva.

(2) Ministrstvo, pristojno za veterinarstvo, lahko zaradi preverjanja izpolnjevanja pogojev zahteva posodobljen dokument iz prejšnjega odstavka.

3. člen

Na zahtevo mora organizacija predložiti svoj statut oziroma pravila.

4. člen

(1) Organizacija zagotovi, da deset odstotkov njenih članov opravi usposabljanje po programu iz 5. člena tega pravilnika.

(2) Organizacija zagotovi, da njeno poslovodstvo opravi usposabljanje po programu iz 5. člena tega pravilnika.

(3) Vlogi za pridobitev statusa v javnem interesu je treba priložiti kopije potrdil o udeležbi na usposabljanju iz 5. člena tega pravilnika.

(4) Ministrstvo, pristojno za veterinarstvo, lahko zaradi preverjanja izpolnjevanja pogojev zahteva kopije potrdil o udeležbi na usposabljanju iz 5. člena tega pravilnika.

5. člen

(1) Program usposabljanja mora biti pripravljen v skladu s Prilogo 1, ki je sestavni del tega pravilnika.

(2) Predlagatelj programa mora v vlogi za potrditev navesti izvajalca usposabljanja in predavatelje za posamezna predavanja, za katere mora priložiti reference, s katerimi se dokazuje strokovnost na področjih, ki jih bodo predavali.

(3) Izvajalec usposabljanja udeležencem izda potrdila o udeležbi.

(4) Izvajalec usposabljanja vodi seznam izdanih potrdil iz prejšnjega odstavka.

6. člen

(1) Pomembnejši dosežki organizacije se vrednotijo po sistemu točkovanja, kot je določen v Prilogi 2, ki je sestavni del tega pravilnika, pri čemer se vrednoti dosežke, ki so razvidni iz poročila o delu organizacije za zadnji dve leti.

(2) Za pridobitev statusa v javnem interesu mora organizacija zbrati vsaj 30 točk. Za ohranitev statusa mora organizacija vsaki dve leti od pridobitve statusa zbrati vsaj 30 točk.

(3) Ministrstvo, pristojno za veterinarstvo, lahko zaradi preverjanja izpolnjevanja pogojev zahteva poročilo o delu organizacije za zadnji dve leti.

7. člen

Organizacija deluje v skladu z načeli in cilji zakona, ki ureja zaščito živali, če je to razvidno iz temeljnega akta organizacije, programa dela in poročil o delu organizacije.

8. člen

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št.
Ljubljana,
EVA

Minister za kmetijstvo,
gozdarstvo in prehrano

Priloga 1: Program usposabljanja

Priloga 2: Vrednotenje pomembnejših dosežkov organizacije

OSNUTEK PODZAKONKEGA AKTA

1. PREAMBULA PODZAKONKEGA AKTA

Na podlagi petega odstavka 6. člena Zakona o nevladnih organizacijah (Uradni list RS, št. XX) izdaja ministrica / minister za notranje zadeve

2. OKVIRNI NASLOV PODZAKONKEGA AKTA

Pravilnik o določitvi kriterijev za izkazovanje pomembnejših dosežkov delovanja nevladnih organizacij za podelitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu na področju notranjih zadev

3. VSEBINA, OPISANA PO VSEBINSKIH SKLOPIH:

I. PREDMET UREJANJA (VSEBINA AKTA)

Ta pravilnik ureja kriterije za izkazovanje pomembnejših dosežkov delovanja nevladnih organizacij za podelitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu na področju notranjih zadev, in sicer javne varnosti in policije, upravnih notranjih zadev in migracij v zadnjih dveh letih.

II. PREDSTAVITEV PO VSEBINSKIH SKLOPIH (ZA VSAK VSEBINSKI SKLOP POSEBEJ):

1. Opis ukrepa in rešitve

Določitev pojma pomembnejšega dosežka delovanja ter kriterijev za izkazovanje pomembnejših dosežkov delovanja nevladnih organizacij v zadnjih dveh letih, katerih izpolnjevanje je pogoj za pridobitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu na področju notranjih zadev.

2. Naslovnik

Nevladne organizacije.

3. Pravne posledice

Pridobitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu na področju notranjih zadev.

III. PREHODNI REŽIM

/

IV. ZAČETEK VELJAVNOSTI

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

4. **NORMATIVNI DEL**

Na podlagi petega odstavka 6. člena Zakona o nevladnih organizacijah (Uradni list RS, št.) izdaja ministrica za notranje zadeve

PRAVILNIK

o določitvi kriterijev za izkazovanje pomembnejših dosežkov delovanja nevladne organizacije za podelitev statusa nevladne organizacije na področju notranjih zadev

1. člen

Ta pravilnik določa kriterije za izkazovanje pomembnejših dosežkov delovanja nevladne organizacije za podelitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu na področju notranjih zadev, in sicer javne varnosti in policije, upravnih notranjih zadev in migracij.

2. člen

Za pomembnejši dosežek delovanja nevladne organizacije se šteje delovanje nevladne organizacije, s katerim nevladna organizacija dviguje splošno raven zadovoljevanja določenih potreb v družbi, prispeva k razvoju področja, na katerem deluje, ali nadomešča delovanje potrebnih javnih institucij na področju notranjih zadev.

3. člen

Kriteriji za izkazovanje pomembnejših dosežkov delovanja nevladne organizacije iz prejšnjega člena so zlasti:

- aktivno sodelovanje pri razvoju področja, na katerem nevladna organizacija deluje, s tem da nevladna organizacija izvaja promocijo ali širi strokovno znanje z izobraževanjem in vzgojo oziroma prispeva k razvoju področja na drug primerljiv način;
- dopolnjevanje in razvijanje vsebin, povezanih s področjem notranjih zadev;
- vzpodbujanje aktivnosti pristojnih organov in organizacij za čim uspešnejše reševanje vprašanj na področju notranjih zadev;
- izvajanje promocijskih aktivnosti za podporo področjem, na katerih nevladna organizacija deluje;
- aktivno sodelovanje pri oblikovanju državnih ukrepov ali ukrepov samoupravne lokalne skupnosti in predlaganje sprejema predpisov in ukrepov na področju notranjih zadev;
- izvajanje dejavnosti s področja notranjih zadev, ki so po kakovosti ali po namenu primerljive z dejavnostjo javnih zavodov, oziroma dejavnosti, ki dopolnjujejo mrežo javnih zavodov po vsebini dela ali načinu delovanja;
- prejem priznanj ali nagrad na lokalni, državni oziroma mednarodni ravni;
- izdajanje strokovne literature s področja notranjih zadev.

4. člen

Nevladna organizacija lahko izkaže kriterije iz prejšnjega člena s poročilom iz člena Zakona o nevladnih organizacijah (Uradni list RS, št.), z različnimi dokazili, ki izkazujejo posamezen kriterij, ali z drugimi listinami, s katerimi dokazuje rezultate svojega delovanja v javnem interesu.

KONČNA DOLOČBA

5. člen

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št.
Ljubljana,
EVA

Ministrica za notranje zadeve

1. PREAMBULA PODZAKONSKEGA AKTA

Na podlagi petega odstavka 6. člena Zakona o nevladnih organizacijah (Uradni list RS, št. XX) izdaja ministrica za izobraževanje, znanost in šport

2. OKVIRNI NASLOV PODZAKONSKEGA AKTA

Pravilnik o kriterijih za izkazovanje pomembnejših dosežkov delovanja nevladnih organizacij za podelitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu na področju izobraževanja, raziskovalne dejavnosti in športa

3. VSEBINA, OPISANA PO VSEBINSKIH SKLOPIH:

I. PREDMET UREJANJA (VSEBINA AKTA)

Ta pravilnik ureja kriterije za izkazovanje pomembnejših dosežkov delovanja nevladnih organizacij za podelitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu na področjih vzgoje in izobraževanja, visokega šolstva, raziskovalne dejavnosti in športa v zadnjih dveh letih.

II. PREDSTAVITEV PO VSEBINSKIH SKLOPIH (ZA VSAK VSEBINSKI SKLOP POSEBEJ):

1. Opis ukrepa in rešitve

V splošnih določbah je opredeljen splošni pojem oziroma definicija pomembnejšega dosežka, in sicer je to delovanje, s katerim nevladna organizacija dviguje splošno raven zadovoljevanja določenih potreb v družbi, prispeva k razvoju področja, na katerem deluje, nadomešča ali dopolnjuje delovanje institucij javnega sektorja oziroma kako drugače bistveno vpliva oziroma prispeva k promociji vrednot oziroma doseganju ciljev, opredeljenih v nacionalnih strateških razvojnih dokumentih ter razvoja vseh segmentov civilne družbe.

Poleg tega so opredeljeni enotni pogoji za pridobitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu, in sicer mora nevladna organizacija izkazati dosežke po vsaj treh kriterijih, ki so opredeljeni za posamezno področje, s tem, da se upoštevajo dosežki zadnjih dveh koledarskih let pred letom, v katerem je nevladna organizacija podala vlogo za pridobitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu.

Kriteriji za izkazovanje pomembnejših dosežkov za podelitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu (za društva, ustanove in zasebne zavode), so opredeljeni po področjih, ki so v pristojnosti MIZŠ, in sicer vzgoja in izobraževanje, visoko šolstvo, raziskovalna dejavnost in šport.

Na področju mladinskega sektorja pa je zadevna tematika urejena v Zakonu o javnem interesu v mladinskem sektorju in so podrobnejši kriteriji za pridobitev statusa nevladnih organizacij v javnem interesu opredeljeni v Pravilniku

Dosežki so okvirno opisani, upoštevajoč poglobitve značilnosti področja in možne načine delovanja v javnem interesu.

Kriteriji so v glavnem enaki oziroma primerljivi s kriteriji, ki so veljali za društva v javnem interesu.

2. Naslovnik

Nevladne organizacije.

3. Pravne posledice

Pridobitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu na določenem področju.

III. PREHODNI REŽIM

Glede na to, da so predvideni enaki kriteriji, kot so bili predpisani za pridobitev statusa društva v javnem interesu, se predvideva rešitev, da se društvom, ki so podala vlogo za pridobitev statusa društva v javnem interesu po zakonu o društvih, pred začetkom veljavnosti tega pravilnika, podeli status nevladne organizacije v javnem interesu, če izkaže izpolnjevanje pogojev, določenih s tem pravilnikom.

IV. ZAČETEK VELJAVNOSTI

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

4. NORMATIVNI DEL

1. člen

(vsebina)

Ta pravilnik določa kriterije za izkazovanje pomembnejših dosežkov delovanja nevladnih organizacij za podelitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu na področjih vzgoje in izobraževana, raziskovalne dejavnosti in športa.

2. člen

(pomembnejši dosežki)

Za pomembnejši dosežek delovanja nevladne organizacije se šteje delovanje, s katerim nevladna organizacija dviguje splošno raven zadovoljevanja določenih potreb v družbi, prispeva k razvoju področja, na katerem deluje, nadomešča ali dopolnjuje delovanje institucij javnega sektorja oziroma kako drugače bistveno vpliva oziroma prispeva k promociji vrednot oziroma doseganju ciljev, opredeljenih v nacionalnih strateških razvojnih dokumentih ter razvoja vseh segmentov civilne družbe.

3. člen

(pogoji za pridobitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu)

(1) Nevladna organizacija izpolni pogoje za pridobitev statusa delovanja v javnem interesu na določenem področju, če izkaže dosežke po vsaj treh kriterijih, opredeljenih v naslednjih členih tega pravilnika.

(2) V postopku ugotavljanja izpolnjevanja pogojev za pridobitev statusa nevladne organizacije, ki deluje v javnem interesu, se upoštevajo dosežki zadnjih dveh koledarskih let pred letom, v katerem je nevladna organizacija podala vlogo za pridobitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu.

4. člen

(pomembnejši dosežki na področju vzgoje in izobraževanja)

Pomembnejši dosežki delovanja nevladne organizacije na področju vzgoje in izobraževanja so:

- v zadnjih dveh letih je prejela priznanje, odlikovanje ali nagrado na občinski, državni ali mednarodni ravni na področju vzgoje ali izobraževanja;

- vsako leto izvede najmanj 200 ur različnih oblik neformalne vzgoje in izobraževanja, kot so npr. delavnice, tečaji, strokovna srečanja, seminarji;
- razvija ali izvaja programe in projekte, ki prispevajo k usposabljanju otrok, učencev, dijakov, študentov in odraslih v izobraževanju, da bodo globlje razumeli okoljske pojave in probleme, njihove vzroke in načine reševanja, vključno s tveganji in konflikti, ki nastajajo ob izkoriščanju omejenih naravnih virov;
- razvija ali izvaja programe in projekte, ki so namenjeni ranljivim skupinam;
- prispeva k ohranjanju in razvoju identitete, kulture in jezika slovenskega naroda, Slovenk in Slovencev zunaj Republike Slovenije, avtohtone italijanske in madžarske narodne skupnosti ter romske skupnosti v Republiki Sloveniji,
- v zadnjih dveh letih je izdala strokovne oziroma poljudno-znanstvene revije, otroško oziroma mladinsko periodiko ali knjižne publikacije;
- v zadnjih dveh letih je bila organizator, nosilec ali pooblaščen izvajalec vsaj dveh državnih ali vsaj enega mednarodnega ali olimpijskega srečanja oziroma tekmovanja v znanju;
- vsako leto ima najmanj eno objavo v tiskanem, elektronskem in avdiovizualnem mediju o programu, projektu ali drugi dejavnosti, ki jih je izvedlo v javnem interesu na področju vzgoje in izobraževanja;
- vzpodbuja dejavnost pristojnih organov in organizacij za čim uspešnejše reševanje vprašanj na področju vzgoje in izobraževanja,
- sodeluje pri oblikovanju državnih ukrepov ali ukrepov lokalne skupnosti in predlaga sprejetje predpisov in ukrepov na področju vzgoje in izobraževanja.

5. člen

(pomembnejši dosežki na področju visokega šolstva)

Pomembnejši dosežki delovanja nevladne organizacije na področju visokega šolstva so:

- vzpodbuja dejavnost pristojnih organov in organizacij za čim uspešnejše reševanje vprašanj na področju visokega šolstva,
- sodeluje pri oblikovanju državnih ukrepov ali ukrepov lokalne skupnosti in predlaga sprejetje predpisov in ukrepov na področju visokega šolstva,
- razvija in izvaja programe, projekte, ki prispevajo k razvoju kakovosti poučevanja na visokošolski ravni,
- (so)organizira delavnice, posvete, konference, simpozije, posvetovanja, seminarje, predavanja, poletne šole, tekmovanja in podobne aktivnosti, namenjene izmenjavi in prenosu spoznanj s področja visokega šolstva v domačem ali mednarodnem okolju,
- izvaja aktivnosti, pomembne za promocijo in podporo visokošolski dejavnosti zaradi širjenja znanja o visokošolski didaktiki in kodeksu ter nalogah visokošolskih učiteljev za kakovostni razvoj visokega šolstva,
- aktivno sodeluje z domačimi oziroma mednarodnimi strokovnimi organizacijami, ki izvajajo aktivnosti na področju visokošolske dejavnosti,
- v zadnjih dveh letih je prejela priznanje ali nagrado na lokalni, državni oziroma mednarodni ravni s področja visokošolske dejavnosti,
- vzgaja, izobražuje ter usposablja na različnih področjih visokega šolstva, razen na področju mejnih ved.

6. člen

(pomembnejši dosežki na področju raziskovalne dejavnosti)

Pomembnejši dosežki delovanja nevladne organizacije na področju raziskovalne dejavnosti so:

- v zadnjih dveh letih je prejela priznanje ali nagrado na lokalni, državni oziroma mednarodni ravni s področja znanosti ali raziskovalne dejavnosti;
- (so)organizira ali izvaja sestanke z namenom izmenjave in prenosa znanstvenih ali strokovnih spoznanj v domačem ali mednarodnem prostoru (konference, simpoziji, posvetovanja, seminarji, predavanja, poletne šole, tekmovanja, okrogle mize in podobno);
- izvaja publicistično dejavnost: založništvo oziroma izdajanje znanstvenih, strokovnih ali poljudnoznanstvenih publikacij (po tipologiji dokumentov/del za vodenje bibliografij v sistemu COBISS);

- izvaja dejavnosti, pomembne za promocijo in podporo znanosti oziroma raziskovalni dejavnosti z namenom spodbuditi širjenje znanja in zavedanja o njunem pomenu v strokovni in splošni javnosti (razstave, predstavitve, delavnice, spletne strani in podobno) ali
- aktivno sodeluje z domačimi oziroma mednarodnimi strokovnimi organizacijami, ki izvajajo dejavnosti na področju znanosti in raziskovanja.

7. člen

(pomembnejši dosežki na področju športa)

Pomembnejši dosežki delovanja nevladne organizacije na področju športa so:

- v zadnjih dveh letih je prejela priznanje, odlikovanje ali nagrado na lokalni, državni ali mednarodni ravni na področju športa;
- vsako leto izvede najmanj 80 urni program, na katerem koli področju športa;
- razvija ali izvaja programe in projekte, ki prispevajo k športni osveščenosti posameznikov;
- izvaja programe športa, ki so namenjeni ranljivim družbenim skupinam;
- omogoča pridobivanje dodatnih strokovnih znanj za posameznike, ki opravljajo strokovno delo v športu;
- izvaja programe, ki dopolnjujejo institucionalne oblike športa;
- je kot društvo član nacionalne panožne športne zveze ali druge športne zveze;
- deluje v javnem interesu tudi za nečlane društva in širšo javnost;
- v zadnjem letu je izdala strokovno oziroma poljudno-znanstveno revijo ali knjižno publikacijo oziroma je v zadnjem letu izdajala strokovno oziroma poljudno-znanstveno periodiko;
- v zadnjih dveh letih je bila organizator, izvajalec ali udeleženec tekmovanja v okviru uradnega tekmovalnega sistema nacionalne panožne športne zveze;
- vsako leto ima najmanj eno objavo v tiskanem, elektronskem ali avdiovizualnem mediju o programu, projektu ali drugi dejavnosti, ki jih je izvedla v javnem interesu na področju športa ali
- vzpodbuja dejavnosti pristojnih organov in organizacij za čim uspešnejše reševanje vprašanj na področju športa.

PREHODNA IN KONČNI DOLOČBI

8. člen

(dokončanje postopkov)

Postopki podelitve statusa društva, ki deluje v javnem interesu, ki so bili uvedeni pred začetkom veljavnosti tega pravilnika, se zaključijo v skladu s tem pravilnikom, s tem, da si društvo pridobi status nevladne organizacije v javnem interesu, če izkaže izpolnjevanje pogojev, določenih s tem pravilnikom.

9. člen

(začetek veljavnosti)

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št.
Ljubljana, dne
EVA

Ministrica za izobraževanje,
znanost in šport

OSNUTEK PODZAKONKEGA AKTA

1. PREAMBULA PODZAKONKEGA AKTA

Na podlagi petega odstavka 6. člena Zakona o nevladnih organizacijah (Uradni list RS, št. XX) izdaja minister za infrastrukturo

2. OKVIRNI NASLOV PODZAKONKEGA AKTA

Pravilnik o določitvi kriterijev za izkazovanje pomembnejših dosežkov delovanja nevladne organizacije za podelitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu na področju prometa in energije

3. VSEBINA, OPISANA PO VSEBINSKIH SKLOPIH:

I. PREDMET UREJANJA (VSEBINA AKTA)

Ta pravilnik ureja kriterije za izkazovanje pomembnejših dosežkov delovanja nevladnih organizacij za podelitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu na področju prometa in energije.

II. PREDSTAVITEV PO VSEBINSKIH SKLOPIH (ZA VSAK VSEBINSKI SKLOP POSEBEJ):

1. Opis ukrepa in rešitve

Določitev pojma pomembnejšega dosežka delovanja ter kriterijev za izkazovanje pomembnejših dosežkov delovanja nevladnih organizacij v zadnjih dveh letih, katerih izpolnjevanje je pogoj za pridobitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu na področju prometa in energije.

2. Naslovnik

Nevladne organizacije.

3. Pravne posledice

Pridobitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu na področju prometa in energije.

III. PREHODNI REŽIM

/

IV. ZAČETEK VELJAVNOSTI

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

4. **NORMATIVNI DEL**

Na podlagi petega odstavka 6. člena Zakona o nevladnih organizacijah (Uradni list RS, št.)
izdaja minister za infrastrukturo

PRAVILNIK

o določitvi kriterijev za izkazovanje pomembnejših dosežkov delovanja nevladne organizacije za podelitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu na področju prometa in energije

1. člen

Ta pravilnik določa kriterije za izkazovanje pomembnejših dosežkov delovanja nevladne organizacije v postopku za podelitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu na področju prometa in energije.

2. člen

Za pomembnejši dosežek delovanja nevladne organizacije se šteje dosežek, ki presega interese njenih članov in če organizacija deluje na področjih, ki so kot pomembna opredeljena v strateških dokumentih Republike Slovenije (npr. resolucije, programi).

3. člen

Nevladna organizacija izkaže pomembnejše dosežke svojega delovanja na področju prometa in energije, če izpolnjuje vsaj tri od naslednjih kriterijev:

- aktivno sodelovanje pri razvoju področja, na katerem nevladna organizacija deluje, s tem da nevladna organizacija širi strokovno znanje z izobraževanjem, usposabljanjem, seminarji ali delavnicami, razvija ali izvaja programe razvoja področja oziroma prispeva k razvoju področja na drug primerljiv način;
- dopolnjevanje in razvijanje novih ali premalo izpostavljenih vsebin, povezanih s področjem, na katerem nevladna organizacija deluje;
- spodbujanje trajnostnega razvoja na področju, na katerem nevladna organizacija deluje;
- izvajanje promocijskih aktivnosti za podporo področjem, na katerih nevladna organizacija deluje;
- vzpodbujanje aktivnosti in dialoga med pristojnimi organi in organizacijami za čim uspešnejše reševanje vprašanj na področju, na katerem nevladna organizacija deluje;
- aktivno sodelovanje pri oblikovanju državnih ukrepov ali ukrepov samoupravne lokalne skupnosti in predlaganje sprejema predpisov in ukrepov na področju, na katerem nevladna organizacija deluje;
- izvajanje dejavnosti, ki so po kakovosti ali po namenu primerljive z dejavnostjo javnih zavodov, oziroma dejavnosti, ki dopolnjujejo mrežo javnih zavodov po vsebini dela ali načinu delovanja;
- izvajanje strokovnega svetovanja civilni družbi na področju, na katerem nevladna organizacija deluje;
- izdajanje strokovne literature, publikacij ali drugih strokovnih objav v medijih na področju, na katerem nevladna organizacija deluje.

KONČNA DOLOČBA

4. člen

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št.

1. PREAMBULA PODZAKONSKEGA AKTA

Na podlagi petega odstavka 6. člena Zakona o nevladnih organizacijah (Uradni list RS, št. XX) izdaja ministrica za obrambo

2. OKVIRNI NASLOV PODZAKONSKEGA AKTA

Pravilnik o določitvi kriterijev za izkazovanje pomembnejših dosežkov delovanja nevladnih organizacij za podelitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu na področju obrambe

3. VSEBINA, OPISANA PO VSEBINSKIH SKLOPIH:

I. PREDMET UREJANJA (VSEBINA AKTA)

Ta pravilnik ureja kriterije za izkazovanje pomembnejših dosežkov delovanja nevladnih organizacij za podelitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu na področju obrambe.

II. PREDSTAVITEV PO VSEBINSKIH SKLOPIH (ZA VSAK VSEBINSKI SKLOP POSEBEJ):

1. Opis ukrepa in rešitve

Določitev kriterijev za izkazovanje pomembnejših dosežkov nevladnih organizacij, katerih izpolnjevanje je pogoj za pridobitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu na obrambnem področju.

2. Naslovnik

Nevladne organizacije.

3. Pravne posledice

Pridobitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu na obrambnem področju.

III. PREHODNI REŽIM

/

IV. ZAČETEK VELJAVNOSTI

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

4. NORMATIVNI DEL

1. člen (vsebina pravilnika)

Ta pravilnik ureja kriterije za izkazovanje pomembnejših dosežkov delovanja nevladnih organizacij za podelitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu na področju obrambe.

2. člen (kriteriji za izkazovanje pomembnejših dosežkov)

Za pomembnejši dosežek delovanja nevladne organizacije se šteje, da nevladna organizacija s svojim delovanjem pomembno prispeva k razvoju obrambnega področja.

Kriteriji za izkazovanje delovanja nevladne organizacije na obrambnem področju so zlasti:

- ohranjanje spomina na dejanja, povezana z nacionalno samobitnostjo, obrambo nacionalnega ozemlja ali samostojnosti;
- spodbujanje in razvijanje domoljubja, domovinske zavesti, vojaške tradicije in drugih vrednot, ki so povezane z nacionalno varnostnimi interesi oziroma poslanstvi Slovenske vojske;
- sodelovanje pri uresničevanju vojaških, obrambnih, nacionalno varnostnih ali drugih interesov na obrambnem področju;
- opravljanje dejavnosti, ki je neposrednega pomena tudi za delovanje Slovenske vojske;
- sodelovanje pri usposabljanju mladih in sodelovanje pri aktivnostih, ki so pomembne tudi za delovanje vojaške strateške rezerve;
- krepitev ugleda države in zaupanja v Slovensko vojsko;
- prispevanje k razvoju področja, na katerem nevladna organizacija deluje z vidika obrambnih vsebin s tem, da izvaja promocijo ali širi strokovno znanje z izobraževanjem in vzgojo oziroma prispeva k razvoju področja na drug primerljiv način;
- prispevanje k povezovanju obrambnih struktur, medgeneracijskemu razumevanju in sožitju, z različnimi oblikami prostovoljskega dela zaposlenih in nekdanjih delavcev Ministrstva za obrambo;
- sodelovanje pri oblikovanju predpisov na obrambnem področju;
- izdajanje strokovne literature, povezane z obrambnim področjem.

3.člen (izkazovanje izpolnjevanja kriterijev)

Nevladna organizacija izkaže izpolnjevanje kriterijev iz prejšnjega člena s programi delovanja in poročili o izvedenem delu v skladu z XX. členom Zakona o nevladnih organizacijah ter z morebitnimi drugimi dokazili in listinami, s katerimi lahko izkaže pomembnejše dosežke in rezultate svojega delovanja v javnem interesu.

4. člen (začetek veljavnosti)

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št.
Ljubljana, dne
EVA

Ministrica za obrambo

OSNUTEK PODZAKONSKEGA AKTA

1. PREAMBULA PODZAKONSKEGA AKTA

Na podlagi petega odstavka 6. člena Zakona o nevladnih organizacijah (Uradni list RS, št. XX) izdaja ministrica za obrambo

2. OKVIRNI NASLOV PODZAKONSKEGA AKTA

Pravilnik o določitvi kriterijev za izkazovanje pomembnejših dosežkov delovanja nevladne organizacije za podelitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu na področju vojnih veteranov

3. VSEBINA, OPISANA PO VSEBINSKIH SKLOPIH:

I. PREDMET UREJANJA (VSEBINA AKTA)

Ta pravilnik ureja kriterije za izkazovanje pomembnejših dosežkov delovanja nevladnih organizacij za podelitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu na področju vojnih veteranov.

II. PREDSTAVITEV PO VSEBINSKIH SKLOPIH (ZA VSAK VSEBINSKI SKLOP POSEBEJ):

1. Opis ukrepa in rešitve

Določitev kriterijev za izkazovanje pomembnejših dosežkov nevladnih organizacij, katerih izpolnjevanje je pogoj za pridobitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu na področju vojnih veteranov.

2. Naslovnik

Nevladne organizacije.

3. Pravne posledice

Pridobitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu na področju vojnih veteranov.

III. PREHODNI REŽIM

/

IV. ZAČETEK VELJAVNOSTI

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

4. NORMATIVNI DEL

1. člen (vsebina pravilnika)

Ta pravilnik ureja kriterije za izkazovanje pomembnejših dosežkov delovanja nevladnih organizacij za podelitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu na področju vojnih veteranov.

2. Člen (kriteriji za izkazovanje pomembnejših dosežkov)

Kriteriji za izkazovanje pomembnejših dosežkov delovanja nevladne organizacije so predvsem:

- spodbujanje in razvijanje domoljubja, ohranjanje spomina na dejanja povezana z nacionalno samobitnostjo, obrambo nacionalnega ozemlja in samostojnosti;

- organiziranje različnih spominskih dogodkov iz slovenske zgodovine;
- organiziranje različnih oblik srečanj z javnostmi;
- izdajanje ali objavljane člankov in publikacij ter seznanjanje javnosti s področji delovanja nevladne organizacije v drugih primerljivih medijskih oblikah;
- izobraževanje in osveščanje ter izvajanje mirovnega poslanstva;
- zagotavljanje prenosa pomena dogodkov iz slovenske zgodovine za mednarodno skupnost in delovanje v mednarodnih organizacijah;
- prejem priznanja ali nagrade za delo na državni ali mednarodni ravni.

3. člen **(izkazovanje izpolnjevanja kriterijev)**

Nevladna organizacija izkaže izpolnjevanje kriterijev iz prejšnjega člena s programi delovanja in poročili o izvedenem delu v skladu z XX. členom Zakona o nevladnih organizacijah ter z morebitnimi drugimi dokazili ali listinami, s katerimi lahko izkaže pomembnejše dosežke in rezultate svojega delovanja v javnem interesu.

4. člen **(začetek veljavnosti)**

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št.

Ljubljana, dne

EVA

Ministrica za obrambo

OSNUTEK PODZAKONKEGA AKTA

1. PREAMBULA PODZAKONKEGA AKTA

Na podlagi petega odstavka 6. člena Zakona o nevladnih organizacijah (Uradni list RS, št. XX) izdaja ministrica za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti

2. OKVIRNI NASLOV PODZAKONKEGA AKTA

Pravilnik o določitvi kriterijev za izkazovanje pomembnejših dosežkov delovanja nevladnih organizacij za podelitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu na področju Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti

3. VSEBINA, OPISANA PO VSEBINSKIH SKLOPIH:

I. PREDMET UREJANJA (VSEBINA AKTA)

Pravilnik ureja kriterije za izkazovanje pomembnejših dosežkov delovanja nevladnih organizacij za podelitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu na področju socialnega varstva, družinske politike, enakih možnosti žensk in moških, varstva pred diskriminacijo ali varstva človekovih pravic, vojnih invalidov in žrtev vojnega nasilja ter varnosti in zdravja pri delu v zadnjih dveh letih.

II. PREDSTAVITEV PO VSEBINSKIH SKLOPIH (ZA VSAK VSEBINSKI SKLOP POSEBEJ):

1. Opis ukrepa in rešitve

Določitev kriterijev za izkazovanje pomembnejših dosežkov nevladnih organizacij v zadnjih dveh letih, katerih izpolnjevanje je pogoj za pridobitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu na področju Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, in sicer na področju:

- socialnega varstva,
- družinske politike,
- enakih možnosti žensk in moških,
- varstva pred diskriminacijo ali varstva človekovih pravic,
- vojnih invalidov in žrtev vojnega nasilja ter
- varnosti in zdravja pri delu.

2. Naslovnik

Nevladne organizacije.

3. Pravne posledice

Pridobitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu na delovnem področju Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

III. PREHODNI REŽIM

Do uveljavitve tega pravilnika se na podlagi Zakona o nevladnih organizacijah uporablja Pravilnik o določitvi kriterijev za izkazovanje pomembnejših dosežkov delovanja društva za podelitev statusa društva v javnem interesu na delovnem področju Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (Uradni list RS, št. 2/17).

IV. ZAČETEK VELJAVNOSTI

Pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

4. NORMATIVNI DEL

Na podlagi petega odstavka 6. člena Zakona o nevladnih organizacijah (Uradni list RS, št. XX) izdaja ministrica za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti

PRAVILNIK o določitvi kriterijev za izkazovanje pomembnejših dosežkov delovanja nevladnih organizacij za podelitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu na področju Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti

1. člen

Ta pravilnik ureja kriterije za izkazovanje pomembnejših dosežkov delovanja nevladnih organizacij za podelitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu na področju socialnega varstva, družinske politike, enakih možnosti žensk in moških, varstva pred diskriminacijo ali varstva človekovih pravic, vojnih invalidov in žrtev vojnega nasilja ter varnosti in zdravja pri delu v zadnjih dveh letih.

2. člen

Kriteriji za izkazovanje pomembnejših dosežkov delovanja nevladne organizacije na področju socialnega varstva so:

- prispevanje k razvoju področja socialnega varstva tako, da nevladna organizacija širi strokovno znanje z organiziranjem in izvajanjem posvetov, kongresov, seminarjev in drugih oblik srečanj;
- izvajanje dejavnosti, ki je po kvaliteti ali po namenu primerljiva z dejavnostjo javnih zavodov, oziroma dejavnost, ki pomeni dopolnjevanje mreže javnih zavodov po vsebini dela ali po načinu delovanja ali ima pridobljeno verifikacijsko listino s strani Socialne zbornice Slovenije;
- periodično izdajanje ali objavljane strokovnih člankov ali strokovnih publikacij, kot so glasila, zborniki in druge stalne oziroma periodične publikacije;
- prejem priznanja ali nagrade na lokalni, državni ali mednarodni ravni za delo;
- nevladna organizacija je nosilec ali partner pri izvajanju projekta, ki se sofinancira iz EU ali mednarodnih sredstev, v zadnjih dveh letih pred vložitvijo vloge za pridobitev statusa;
- nevladna organizacija je sofinancirana na lokalni, državni ali mednarodni ravni.

3. člen

Kriteriji za izkazovanje pomembnejših dosežkov delovanja nevladne organizacije na področju izvajanja družinske politike so:

- prispevanje k razvoju področja družinske politike tako, da nevladna organizacija širi strokovno znanje z organiziranjem in izvajanjem posvetov, kongresov, seminarjev in drugih oblik srečanj;
- stalno izvajanje dejavnosti za krepitev pozitivnega starševstva, izboljšanje komunikacije v družini, pripravo na partnersko življenje, zagotavljanje pogojev za osebno rast otrok in mladostnikov ter za ustvarjalno skupno preživljanje prostega časa otrok in mladostnikov ali ustvarjanje pogojev za zdrav razvoj in zadovoljevanje posebnih potreb otrok in mladostnikov na območju najmanj dveh občin oziroma mestne občine;

- periodično izdajanje ali objavljane strokovnih člankov ali strokovnih publikacij, kot so glasila, zborniki in druge stalne oziroma periodične publikacije;
- prejem priznanja ali nagrade na lokalni, državni ali mednarodni ravni za delo;
- nevladna organizacija je nosilec ali partner pri izvajanju projekta, ki se sofinancira iz sredstev Evropske unije ali mednarodnih sredstev, v zadnjih dveh letih pred vložitvijo vloge za pridobitev statusa;
- nevladna organizacija je sofinancirana na lokalni, državni ali mednarodni ravni.

4. člen

Kriteriji za izkazovanje pomembnejših dosežkov delovanja nevladne organizacije na področju enakih možnosti žensk in moških so:

- prispevanje k uresničevanju enakosti spolov tako, da izvaja promocijo ali širi strokovno znanje z izobraževanjem, organiziranjem in izvajanjem posvetov, kongresov, seminarjev in drugih oblik srečanj;
- izvajanje pravnega ali drugega svetovanja in pomoči za zagotavljanje enakosti spolov na vsaj enem od naslednjih področij: zaposlovanje, zdravje, preprečevanje nasilja nad ženskami, partnerski odnosi in človekove pravice;
- izdaja ali objava vsaj enega strokovnega članka, strokovne publikacije, kot so glasila, zborniki in druge stalne oziroma periodične publikacije, ali raziskovalnega dela;
- prejem priznanja ali nagrade na lokalni, državni ali mednarodni ravni za delo;
- nevladna organizacija je nosilec ali partner pri izvajanju projekta, ki se sofinancira iz sredstev Evropske unije ali mednarodnih sredstev, v zadnjih dveh letih pred vložitvijo vloge za pridobitev statusa;
- nevladna organizacija je sofinancirana na lokalni, državni ali mednarodni ravni.

5. člen

Kriteriji za izkazovanje pomembnejših dosežkov delovanja nevladne organizacije na področju varstva pred diskriminacijo ali varstva človekovih pravic so:

- prispevanje k uresničevanju varstva pred diskriminacijo ali varstva človekovih pravic tako, da izvaja promocijo ali širi strokovno znanje z izobraževanjem, organiziranjem in izvajanjem posvetov, kongresov, seminarjev in drugih oblik srečanj;
- izvajanje pravnega ali drugega svetovanja in pomoči za zagotavljanje varstva pred diskriminacijo na različnih področjih družbenega življenja, pri uresničevanju človekovih pravic in temeljnih svoboščin, pri uveljavljanju pravic in obveznosti ter v drugih pravnih razmerjih na političnem, gospodarskem, socialnem, kulturnem, civilnem ali drugem področju;
- periodično izdajanje ali objavljane strokovnih člankov ali strokovnih publikacij, kot so glasila, zborniki in druge stalne oziroma periodične publikacije ali izdaja oziroma objava raziskovalnega dela;
- prejem priznanja ali nagrade na lokalni, državni ali mednarodni ravni za delo;
- nevladna organizacija je nosilec ali partner pri izvajanju projekta, ki se sofinancira iz sredstev Evropske unije ali mednarodnih sredstev, v zadnjih dveh letih pred vložitvijo vloge za pridobitev statusa;
- nevladna organizacija je sofinancirana na lokalni, državni ali mednarodni ravni.

6. člen

Kriteriji za izkazovanje pomembnejših dosežkov delovanja nevladne organizacije na področju vojnih invalidov in žrtev vojnega nasilja so:

- zagotavljanje skrbi za svoje člane v skladu s splošnimi akti, kot na primer aktivni oddih, omogočanje zdraviliško klimatskega zdravljenja, delavnice za ohranjanje zdravja, enkratne denarne pomoči itd.;
- organiziranje in izvajanje posvetov, kongresov, seminarjev in drugih oblik srečanj vsaj dvakrat letno in periodično izdajanje ali objavljane strokovnih člankov ali strokovnih publikacij, kot so glasila, zborniki in druge stalne oziroma periodične publikacije;
- redno vzdrževanje in urejanje spominskih obeležij;
- izvajanje mirovnega poslanstva z izobraževanjem ali osveščanjem doma in v tujini ali v mednarodnih organizacijah;
- prejem priznanja ali nagrade na državni ali mednarodni ravni za delo;
- nevladna organizacija je sofinancirana na lokalni, državni ali mednarodni ravni.

7. člen

Kriteriji za izkazovanje pomembnejših dosežkov delovanja nevladne organizacije na področju varnosti in zdravja pri delu so:

- prispevanje k razvoju področja varnosti in zdravja pri delu s sodelovanjem v stalnih in ad hoc delovnih skupinah in telesih na področju varnosti in zdravja pri delu;
- izvajanje promocije varnosti in zdravja pri delu na konferencah, sejnih in drugih prireditvah ter z izdajanjem ali posredovanjem promocijskega in informativnega materiala svojemu članstvu;
- širjenje strokovnega znanja z organiziranjem in izvajanjem izobraževanj, seminarjev in usposabljanj na področju varnosti in zdravja pri delu;
- periodično izdajanje ali objavljane strokovnih člankov ter izdajanje strokovnih publikacij, kot so glasila, zborniki in druge stalne oziroma periodične publikacije;
- prejem priznanja ali nagrade na lokalni, državni oziroma mednarodni ravni za delo.

8. člen

Nevladna organizacija mora za podelitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu s poročili, dokazili in programom iz drugega odstavka 8. člena Zakona o nevladnih organizacijah izkazati izpolnjevanje najmanj treh kriterijev iz 2., 3., 4., 5., 6. oziroma 7. člena tega pravilnika.

9. člen

Z dnem uveljavitve tega pravilnika se preneha uporabljati Pravilnik o določitvi kriterijev za izkazovanje pomembnejših dosežkov delovanja društva za podelitev statusa društva v javnem interesu na delovnem področju Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (Uradni list RS, št. 2/17).

10. člen

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št.:

Ljubljana, dne

EVA

Ministrica

za delo, družino, socialne zadeve

in enake možnosti

OSNUTEK PODZAKONSKEGA AKTA

1. PREAMBULA PODZAKONSKEGA AKTA

Na podlagi petega odstavka 6. člena Zakona o nevladnih organizacijah (Uradni list RS, št. XX) in v povezavi z 80. in 81. členom Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 77/07 – uradno prečiščeno besedilo, 56/08, 4/10, 20/11, 111/13 in 68/16) ter 107. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13 in 32/16) izdaja minister za kulturo

2. OKVIRNI NASLOV PODZAKONSKEGA AKTA

Pravilnik o določitvi kriterijev za izkazovanje pomembnejših dosežkov delovanja nevladnih organizacij za podelitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu na področju kulture

3. VSEBINA, OPISANA PO VSEBINSKIH SKLOPIH:

I. PREDMET UREJANJA (VSEBINA AKTA)

Ta pravilnik ureja kriterije za izkazovanje pomembnejših dosežkov delovanja nevladnih organizacij za podelitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu na področju kulture v zadnjih dveh letih.

II. PREDSTAVITEV PO VSEBINSKIH SKLOPIH (ZA VSAK VSEBINSKI SKLOP POSEBEJ):

1. Opis ukrepa in rešitve

Določitev kriterijev za izkazovanje pomembnejših dosežkov nevladnih organizacij v zadnjih dveh letih, katerih izpolnjevanje je pogoj za pridobitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu na določenem področju.

2. Naslovnik

Nevladne organizacije.

3. Pravne posledice

Pridobitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu na določenem področju kulture

III. PREHODNI REŽIM

/

IV. ZAČETEK VELJAVNOSTI

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

4. NORMATIVNI DEL

Na podlagi petega odstavka 6. člena Zakona o nevladnih organizacijah (Uradni list RS, št. XX) in v povezavi z 80. in 81. členom Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 77/07 – uradno prečiščeno besedilo, 56/08, 4/10, 20/11, 111/13 in 68/16) ter 107. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13 in 32/16) izdaja minister za kulturo

PRAVILNIK

o določitvi kriterijev za izkazovanje pomembnejših dosežkov delovanja nevladnih organizacij za podelitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu na področju kulture

1. člen

(vsebina)

Ta pravilnik določa kriterije za izkazovanje pomembnejših dosežkov delovanja nevladnih organizacij za podelitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu na področju kulture.

2. člen

(pomembnejši dosežki)

Za pomembnejši dosežek delovanja nevladne organizacije se šteje delovanje, s katerim nevladne organizacije izvajajo kulturne dejavnosti, združujejo poklice na posameznih področjih kulture, se ukvarjajo s strokovnimi vprašanji na posameznih področjih kulture, izvajajo dejavnosti na področju kulturne vzgoje in izobraževanja, prispevajo k dostopnosti kulturnih dobrin in k razvoju kulturnih dejavnosti.

3. člen

(kriteriji)

1) Nevladna organizacija izkaže pomembnejše dosežke svojega delovanja na področju kulture, če izpolnjuje vsaj tri od naslednjih kriterijev:

- v zadnjih dveh letih je prejelo priznanje ali nagrado na lokalni, državni ali mednarodni ravni s področja kulturnih dejavnosti iz 4. člena Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 77/07 - uradno prečiščeno besedilo, 56/08, 4/10, 20/11, 111/13 in 68/16; v nadaljnjem besedilu: ZUJIK),

- združuje najmanj tri poklice na posameznih področjih kulture,

- deluje kot osrednja stanovska organizacija na svojem področju dejavnosti,

- je izvajalec večletnega javnega kulturnega programa ali kulturnega projekta, (so)financiranega v skladu z določbami ZUJIK,

- na letni ravni (so)organizira najmanj dva dogodka izobraževanja, izpopolnjevanja ali usposabljanja s področja kulturnih dejavnosti ali najmanj dva kulturno-vzgojna dogodka (konference, simpozije, posvetovanja, seminarje, predavanja, predstavitve, usposabljanja in podobne dejavnosti v domačem ali mednarodnem okolju),

- izvaja programe in projekte, ki prispevajo k razvoju področja posamezne kulturne dejavnosti oziroma prispevajo k ohranjanju in razvoju slovenskega jezika, književnosti, kulture in kulturne dediščine v domačem in mednarodnem prostoru,

- izvaja kulturne programe ali projekte, ki prispevajo k ohranjanju in razvoju identitete slovenskega naroda, Slovenk in Slovencev zunaj Republike Slovenije, avtohtone italijanske in madžarske narodne skupnosti ter romske skupnost v Republiki Sloveniji,

- izvaja in razvija programe in projekte, pomembne za promocijo in podporo kulture ali kulturne dejavnosti, z namenom spodbuditi širjenje znanja in zavedanja o njenem pomenu v strokovni in splošni javnosti (razstave, neposredne predstavitve dejavnosti nevladne organizacije, delavnice, spletne strani in podobno),

- v zadnjih dveh letih je bilo organizator ali soorganizator treh kulturnih dogodkov (nastopov, prireditev, gostovanj, mednarodnih gostovanj), ki prispevajo k dostopnosti kulturnih dobrin ali k dvigu splošne ravni zadovoljevanja določenih kulturnih potreb v družbi),

- v zadnjih dveh letih je bilo izdajatelj strokovne publikacije o predstavitvi dosežkov delovanja nevladne organizacije v domačem ali mednarodnem prostoru (knjige, zborniki, revije in podobno) oziroma izdajatelj otroške ali mladinske periodike s pretežno kulturno vsebino,

- sodeluje z domačimi oziroma mednarodnimi sorodnimi organizacijam ali s Slovenci v zamejstvu ali po svetu, ki izvajajo dejavnosti na področju kulture,

- izvaja projekte, ki prispevajo k uveljavitvi slovenske kulture v mednarodnem prostoru oziroma h kulturni izmenjavi ali medkulturnemu dialogu in kulturni raznolikosti ali prispevajo h kulturni dejavnosti avtohtone italijanske in madžarske narodne skupnosti ter romske skupnosti in različnih manjšinskih etničnih skupin in priseljencev v Republiki Sloveniji,

- izvaja kulturno dejavnost, ki pomeni prispevek k integraciji oziroma vključevanju v skupnost, prispevek k socialni integraciji ranljivih skupin, kamor sodi tudi kulturna dejavnost invalidov ali druge socialno izključene populacije.

(2) Nevladni organizaciji, ki deluje kot osrednja stanovska organizacija na svojem področju dejavnosti, se dodeli status delovanja v javnem interesu brez ugotavljanja kriterijev iz prejšnjega odstavka.

(3) V dvomu ali nevladna organizacija izkazuje pomembnejše dosežke na področju kulture v skladu s prvim odstavkom tega člena, lahko minister, pristojen za kulturo, pred podelitvijo oziroma odvzemom statusa, pridobi predhodno mnenje komisije iz 20. člena ZUJIK oziroma Javnega sklada Republike Slovenije za kulturne dejavnosti.

4. člen

(začetek veljavnosti)

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št.:

Ljubljana, dne

EVA

Minister za kulturo

OSNUTEK PODZAKONSKEGA AKTA

1. PREAMBULA PODZAKONSKEGA AKTA

Na podlagi petega odstavka 6. člena Zakona o nevladnih organizacijah (Uradni list RS, št. XX) izdaja minister za zunanje zadeve

2. OKVIRNI NASLOV PODZAKONSKEGA AKTA

Pravilnik o določitvi kriterijev za izkazovanje pomembnejših dosežkov delovanja nevladnih organizacij za podelitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu na področju zunanjih zadev

3. VSEBINA, OPISANA PO VSEBINSKIH SKLOPIH:

I. PREDMET UREJANJA (VSEBINA AKTA)

Ta pravilnik ureja kriterije za izkazovanje pomembnejših dosežkov delovanja nevladnih organizacij za podelitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu na področju zunanjih zadev v zadnjih dveh letih.

II. PREDSTAVITEV PO VSEBINSKIH SKLOPIH (ZA VSAK VSEBINSKI SKLOP POSEBEJ):

1. Opis ukrepa in rešitve

Določitev kriterijev za izkazovanje pomembnejših dosežkov nevladnih organizacij v zadnjih dveh letih, katerih izpolnjevanje je pogoj za pridobitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu na področju zunanjih zadev.

2. Naslovnik

Nevladne organizacije.

3. Pravne posledice

Pridobitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu na področju zunanjih zadev.

III. PREHODNI REŽIM

/

IV. ZAČETEK VELJAVNOSTI

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

4. NORMATIVNI DEL

1. člen

Ta pravilnik določa kriterije za izkazovanje pomembnejših dosežkov o delovanju nevladne organizacije na področju zunanjih zadev, ki Ministrstvo za zunanje zadeve zaprosi za podelitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu.

2. člen

Za pomembnejši dosežek delovanja nevladne organizacije se šteje, da nevladna organizacija s svojim delovanjem pomembno prispeva k razvoju področja zunanjih zadev.

3. člen

Kriteriji za izkazovanje delovanja nevladne organizacije na področju zunanjih zadev so:

- dopolnjevanje in razvijanje vsebin, izvajanje usposabljanj, izpopolnjevanj in predavanj, povezanih z zunanjimi zadevami, ki omogočajo pridobitev dodatnih strokovnih znanj za posameznike;
- izdajanje strokovnih revij, periodike ali knjižnih publikacij na področju zunanjih zadev;
- prejem priznanj ali nagrad na lokalni, državni oziroma mednarodni ravni za dosežke na področju zunanjih zadev;
- tvorno sodelovanje ter izvajanje projektov, programov in drugih aktivnosti za krepitev mednarodnih odnosov med Republiko Slovenijo in drugimi državami ter mednarodnimi organizacijami;
- usposabljanje ali sodelovanje pri usposabljanju posameznikov za sodelovanje predstavnikov Republike Slovenije v mednarodnih organizacijah, v institucijah na področju evropskih zadev ali v drugih mednarodnih institucijah;
- promocija delovanja Republike Slovenije na področju evropskih zadev ali posameznih mednarodnih organizacij;
- izvajanje projektov, programov in drugih aktivnosti v okviru dejavnosti na prioritetnih področjih mednarodnega razvojnega sodelovanja in mednarodne humanitarne pomoči, kot izhaja iz Resolucije o mednarodnem razvojnem sodelovanju RS;
- opravljanje dejavnosti s področja mednarodnega gospodarskega sodelovanja in gospodarske promocije, predvsem pomoč slovenskim poslovnim subjektom pri vstopanju na tuje trge in promocija Republike Slovenije kot lokacije za tuje neposredne investicije;
- ohranjanje in promocija slovenske kulture v svetu;
- nudenje pomoči Slovincem v zamejstvu in po svetu;
- prispevanje k zunanji politični dimenziji varovanja okolja, naravnih virov in trajnostnega razvoja v RS, regionalno ter globalno.

4. člen

Nevladna organizacija izkaže izpolnjevanje kriterijev iz prejšnjega člena s programi delovanja, poročilom o izvedem delu v skladu z Zakonom o nevladnih organizacijah ter drugimi dokazili, ki izkazujejo posamezen kriterij, in z drugimi listinami, s katerimi dokazuje rezultate svojega delovanja v javnem interesu (kot so objave v strokovni literaturi, kopije člankov oz. prispevkov o pomembnejših odzivih medijev, nagrade, priznanja, priporočila). Dokazila ne smejo biti starejša od treh let.

5. člen

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št.

Ljubljana,

EVA

Minister za zunanje zadeve